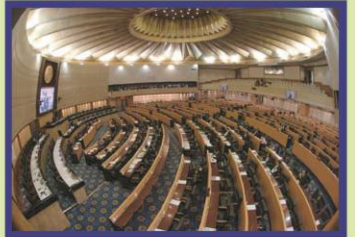

สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

เอกสารประกอบการพิจารณา

ร่าง

พระราชบัญญัติ

การประกอบธุรกิจแฟรนไชส์

พ.ศ. ....

(พลเอก สິงห์คีก สິงห์ไพโร สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

บรรจุระเบียบวาระการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๗๕/๒๕๕๙
วันศุกร์ที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๙

อ.พ. ๗๖/๒๕๕๙

จัดทำโดย

สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

www.senate.go.th

บทสรุปสำหรับสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ร่างพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ พ.ศ. ....
(พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

ร่างพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ พ.ศ. .... เสนอโดย พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ กับคณะ ต่อประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๕๙ เพื่อให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ โดยมีหลักการและเหตุผลประกอบร่างพระราชบัญญัตินี้ ดังนี้

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์

เหตุผล

โดยที่ ธุรกิจแฟรนไชส์ในประเทศไทยมีแนวโน้มเติบโตอย่างต่อเนื่องทั้งจากการประกอบธุรกิจภายในและต่างประเทศ แต่ปัจจุบันการกำกับดูแลการประกอบธุรกิจประเภทนี้ในประเทศไทยยังไม่มีกฎหมายบังคับใช้โดยตรง นอกจากนี้กฎหมายทั่วไปที่มีอยู่ก็ไม่อาจกำกับดูแลธุรกิจนี้ได้เพียงพอ จึงควรกำหนดให้มีกฎหมายกำกับดูแลการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ขึ้นเป็นการเฉพาะ เพื่อกำหนดมาตรฐานการดำเนินธุรกิจให้มีประสิทธิภาพคุ้มครองผู้ประกอบการให้ได้รับความเป็นธรรม และทำให้ธุรกิจแฟรนไชส์เติบโตอย่างเป็นระบบ อีกทั้งเพื่อรองรับการเปิดตลาดสู่ประชาคมโลก จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่างพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ พ.ศ. .... มีเนื้อหารวม จำนวน ๕๔ มาตรา
สรุปสาระสำคัญ ได้ดังนี้

๑. บทนิยามศัพท์ (ร่างมาตรา ๔)

ในพระราชบัญญัตินี้

“แฟรนไชส์” หมายความว่า

(๑) การประกอบธุรกิจที่บุคคลหนึ่งเรียกว่า แฟรนไชส์ซอร์ตกลงให้บุคคลอีกคนหนึ่งเรียกว่าแฟรนไชส์ซีประกอบธุรกิจโดยใช้รูปแบบ ระบบ ขั้นตอนและสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาของตน หรือที่ผู้ให้สิทธิในการประกอบธุรกิจมีสิทธิที่จะให้ผู้อื่นใช้เพื่อประกอบธุรกิจภายในระยะเวลาหรือเขตพื้นที่ที่กำหนด และการประกอบธุรกิจนั้นอยู่ภายใต้การส่งเสริมและควบคุมตามแผนการดำเนินธุรกิจของผู้ให้สิทธิในการประกอบธุรกิจ และผู้รับสิทธิในการประกอบธุรกิจมีหน้าที่ต้องจ่ายค่าตอบแทนแก่ผู้ให้สิทธิในการประกอบธุรกิจ

(๒) การประกอบธุรกิจอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

ร่างพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ พ.ศ. ....
(พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

“แฟรนไชส์ซอร์” หมายความว่า บุคคลผู้ซึ่งให้สิทธิในการประกอบธุรกิจที่ซื้อสิทธิในการนำสินค้าหรือบริการมาขายแก่ผู้รับสิทธิในการประกอบธุรกิจ รวมถึงผู้รับสิทธิในการประกอบธุรกิจที่มีสิทธิในการให้สิทธิประกอบธุรกิจนั้นแก่ผู้อื่นได้ด้วย

“แฟรนไชส์ซี” หมายความว่า บุคคลผู้ซึ่งได้รับสิทธิในการประกอบธุรกิจที่ซื้อสิทธิในการนำสินค้าหรือบริการมาขายจากผู้ให้สิทธิในการประกอบธุรกิจ

“ทรัพย์สินทางปัญญา” หมายความว่า ทรัพย์สินทางปัญญาตามที่กฎหมายรับรองและ/หรือคุ้มครองสิทธิไว้และให้หมายความรวมถึงทรัพย์สินทางปัญญาอื่นใดตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

“การประกอบธุรกิจ” หมายความว่า การประกอบการค้า การบริการหรือกิจการอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

“การเปิดเผยข้อมูล” หมายความว่า การใดๆ ซึ่งแฟรนไชส์ซอร์มีหน้าที่เปิดเผยให้แฟรนไชส์ซีทราบเพื่อประโยชน์ในการประกอบธุรกิจของแฟรนไชส์ซอร์และให้หมายความรวมถึงการฝึกอบรม การทดลองปฏิบัติงาน และการอย่างอื่นที่เกี่ยวข้องและจำเป็นด้วย

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการกำกับดูแลการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์

“กรรมการ” หมายความว่า กรรมการกำกับดูแลการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์

“อธิบดี” หมายความว่า อธิบดีกรมพัฒนาธุรกิจการค้า

“นายทะเบียน” หมายความว่า อธิบดีกรมพัฒนาธุรกิจการค้า หรือผู้ซึ่งอธิบดีกรมพัฒนาธุรกิจการค้ามอบหมาย

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

๒. หมวด ๑ คณะกรรมการกำกับดูแลการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์

๒.๑ กำหนดให้คณะกรรมการกำกับดูแลการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ ประกอบด้วย

(๑) ปลัดกระทรวงพาณิชย์เป็นประธานกรรมการ

(๒) กรรมการโดยตำแหน่งได้แก่ อธิบดีกรมทรัพย์สินทางปัญญา อธิบดีกรมการค้าภายใน ผู้แทนกระทรวงมหาดไทย ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค ผู้แทนสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย และผู้แทนสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย

(๓) กรรมการซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจากสมาคมที่มีวัตถุประสงค์เกี่ยวกับธุรกิจแฟรนไชส์ จำนวนสองคน

(๔) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนสองคนซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้ซึ่งมีความรู้ความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์โดยหนึ่งในนั้นเป็นผู้ทรงคุณวุฒิสถาบันนิติศาสตร์ และกำหนดให้อธิบดีกรมพัฒนาธุรกิจการค้า เป็นกรรมการและเลขานุการ (ร่างมาตรา ๖)

๒.๒ กำหนดให้กรรมการซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจากสมาคมที่มีวัตถุประสงค์เกี่ยวกับธุรกิจแฟรนไชส์ตามมาตรา ๖ (๓) และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๖ (๔) มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละ ๔ ปี โดยให้กรรมการตามแต่ละอนุमतราดังกล่าวจำนวนหนึ่งคนสลับออกจากตำแหน่งทุก ๒ ปี สำหรับในรอบ ๒ ปีแรกให้ใช้วิธีจับสลาก ส่วนปีหลัง ๆ ให้กรรมการที่อยู่ในวาระนานที่สุดเป็นผู้ต้องออก (ร่างมาตรา ๗)

๒.๓ กำหนดให้คณะกรรมการกำกับดูแลการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (๑) เสนอแนะนโยบายและแผนการส่งเสริมและสนับสนุนการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ต่อรัฐมนตรี
- (๒) เสนอความเห็นต่อรัฐมนตรีในการออกกฎกระทรวง
- (๓) ออกประกาศ หรือระเบียบเกี่ยวกับการปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้เกี่ยวกับมาตรการในการกำกับดูแลการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์
- (๔) กำกับดูแลและติดตามสอดส่องพฤติการณ์ในการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์
- (๕) เสนอรายงานเกี่ยวกับสถานการณ์ในการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ต่อรัฐมนตรี
- (๖) พิจารณาเรื่องร้องเรียนจากแฟรนไชส์ซอร์และแฟรนไชส์ซีที่ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายอันเนื่องมาจากการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ที่ไม่ถูกต้องหรือไม่เป็นธรรม
- (๗) พิจารณาให้ข้อเสนอแนะ แจ้ง โฆษณาหรือเปิดเผยข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ของแฟรนไชส์ซอร์ที่ไม่ได้มาตรฐานหรือไม่มีคุณสมบัติหรือมีพฤติกรรมที่อาจก่อให้เกิดความเสียหายในวงการธุรกิจแฟรนไชส์
- (๘) พิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์คำสั่งไม่รับจดทะเบียนการประกอบธุรกิจตามมาตรา ๒๒ คำสั่งไม่รับเปลี่ยนแปลงทางทะเบียนตามมาตรา ๑๙ วรรคสองคำสั่งไม่อนุญาตให้ต่ออายุหนังสือสำคัญแสดงการจดทะเบียนตามมาตรา ๒๓ คำสั่งเพิกถอนการจดทะเบียนตามมาตรา ๓๖ หรือคำสั่งไม่อนุญาตตามมาตรา ๓๙ ของนายทะเบียน
- (๙) เรื่องอื่นตามที่รัฐมนตรีมอบหมาย

(ร่างมาตรา ๑๐)

๒.๔ กำหนดให้คณะกรรมการกำกับดูแลการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์อาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการคณะหนึ่งหรือหลายคณะเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดโดยดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการกำกับดูแลการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์แทนคณะกรรมการได้ (ร่างมาตรา ๑๑)

๒.๕ กำหนดให้การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการและของคณะอนุกรรมการกำกับดูแลการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์นั้น ให้คณะกรรมการหรือคณะอนุกรรมการมีอำนาจสั่งให้บุคคลหนึ่งบุคคลใดมาให้ข้อเท็จจริง คำอธิบาย คำแนะนำหรือความเห็นหรือส่งเอกสารหรือหลักฐานที่เกี่ยวข้องหรือสิ่งอื่นใดมาเพื่อประกอบการพิจารณา (ร่างมาตรา ๑๓)

๒.๖ กำหนดให้กรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (๑) ดำเนินการส่งเสริมและกำกับดูแลการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์
- (๒) ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการรับจดทะเบียนการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ตามมาตรา ๑๘ และงานอื่นตามพระราชบัญญัตินี้
- (๓) ปฏิบัติงานธุรการของคณะกรรมการ
- (๔) ติดตามสอดส่องพฤติการณ์ในการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์เพื่อให้มีการปฏิบัติการเป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

(๕) รับเรื่องร้องเรียนจากแฟรนไชส์ซอร์และแฟรนไชส์ซีที่ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายอันเนื่องมาจากการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ที่ไม่ถูกต้องหรือไม่เป็นธรรม ทำการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทระหว่าง แฟรนไชส์ซอร์กับแฟรนไชส์ซี และเสนอเรื่องที่เหมาะสมคดีแทนแฟรนไชส์ซีให้คณะกรรมการพิจารณา

(๖) กำกับดูแลข้าราชการที่ได้รับการแต่งตั้งให้ดำเนินคดีแทนผู้รับสิทธิในการประกอบธุรกิจตามที่คณะกรรมการได้พิจารณาอนุมัติให้ดำเนินคดีตามมาตรา ๑๐ (๖) หรือดำเนินคดีแทนผู้รับสิทธิในการประกอบธุรกิจในศาลตามมาตรา ๑๐ (๖) (ร่างมาตรา ๑๔)

๒.๗ กำหนดให้พนักงานเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) มีหนังสือเรียกบุคคลใดมาให้ถ้อยคำ แจ้งข้อเท็จจริง หรือทำคำชี้แจงเป็นหนังสือ หรือให้ส่งบัญชีทะเบียนเอกสารหรือหลักฐานใดเพื่อตรวจสอบหรือประกอบการพิจารณา

(๒) เข้าไปในสถานที่ทำการของผู้ประกอบธุรกิจแฟรนไชส์หรือผู้ประกอบธุรกิจอื่นในเวลาทำการของสถานที่นั้นเพื่อสอบถามข้อเท็จจริงหรือตรวจดูเอกสาร หรือหลักฐานเพื่อตรวจสอบการปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๑๕)

๒.๘ กำหนดให้กรรมการ อนุกรรมการ นายทะเบียน และพนักงานเจ้าหน้าที่เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๑๗)

๓. หมวด ๓ * การจดทะเบียนการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์

๓.๑ กำหนดให้ผู้ที่ประสงค์จะประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ในราชอาณาจักรจะต้องได้รับการจดทะเบียนตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๑๘)

๓.๒ กำหนดให้แฟรนไชส์ซอร์ต้องยื่นแบบการจดทะเบียนการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ตามแบบที่คณะกรรมการประกาศกำหนด ดังต่อไปนี้

- (๑) ชื่อประเภทของธุรกิจแฟรนไชส์
- (๒) ที่ตั้งของธุรกิจแฟรนไชส์

* หมายเหตุ : ควรแก้ไขเพิ่มเติม คำว่า “หมวด ๓” เป็น คำว่า “หมวด ๒”

(๓) ประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ด้วยตนเองโดยมีสาขาอย่างน้อยสองสาขา ไม่น้อยกว่าสองปีและธุรกิจมีกำไรติดต่อกันไม่น้อยกว่าสองรอบปีบัญชีก่อนวันที่ยื่นจดทะเบียน การประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ ทั้งนี้ การแสดงหลักฐานทางผลกำไรของธุรกิจให้เป็นไปตามที่นายทะเบียน ประกาศกำหนด

(๔) ผู้ยื่นขอจดทะเบียนการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์จะต้องเป็นเจ้าของหรือ มีสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาที่สามารถนำไปให้ผู้อื่นใช้ในการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ได้

(๕) มีคู่มือการปฏิบัติงานตามมาตรา ๓๒

(๖) ต้นแบบสัญญาการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ให้เป็นไปตามมาตรา ๒๗ โดยระบุข้อห้าม ที่จะใช้บังคับกับแฟรนไชส์ซีในสัญญา

(๗) แผนการดำเนินธุรกิจที่แฟรนไชส์ซอร์จะใช้ในการส่งเสริมและควบคุม การประกอบธุรกิจแฟรนไชส์

(๘) หลักฐานที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลที่ใช้ในการชักชวนหรือโฆษณาให้ผู้อื่น เข้าร่วมทำธุรกิจตามมาตรา ๒๕

(๙) เอกสาร และหลักฐานอื่นๆ ตามที่นายทะเบียนประกาศกำหนด

(ร่างมาตรา ๑๙)

๓.๓ กำหนดคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้ยื่นขอจดทะเบียนการประกอบ ธุรกิจแฟรนไชส์ ดังต่อไปนี้

(๑) มีอายุไม่ต่ำกว่า ๒๐ ปีบริบูรณ์กรณีเป็นบุคคลธรรมดา และกรณีที่เป็น นิติบุคคลต้องเป็นนิติบุคคลที่จดทะเบียนตามกฎหมายไทย หรือนิติบุคคลที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมาย ต่างประเทศและได้รับอนุญาตให้ประกอบธุรกิจในราชอาณาจักรตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบธุรกิจ ของคนต่างด้าว

(๒) มีถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักรหรือได้รับอนุญาตให้เข้ามาในราชอาณาจักรได้ เป็นการชั่วคราวตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง

(๓) ไม่เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(๔) ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย

(๕) ไม่เคยต้องโทษตามคำพิพากษาหรือถูกเปรียบเทียบปรับในความผิด ตามพระราชบัญญัตินี้เว้นแต่พ้นโทษมาแล้วไม่น้อยกว่าสามปีก่อนวันยื่นขอจดทะเบียน

(๖) ไม่เคยต้องโทษจำคุกตามคำพิพากษาในความผิดฐานฉ้อโกงประชาชน เว้นแต่พ้นโทษมาแล้วไม่น้อยกว่าสามปีก่อนวันยื่นขอจดทะเบียน

(๗) ไม่เคยถูกเพิกถอนการจดทะเบียนการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ ตามพระราชบัญญัตินี้ ในระยะเวลาสามปีก่อนวันยื่นขอจดทะเบียนการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์

(๘) มีคุณสมบัติหรือไม่มีลักษณะต้องห้ามอื่นตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

(ร่างมาตรา ๒๐)

ร่างพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ พ.ศ. ....

(พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

.....

๓.๔ กำหนดให้หนังสือสำคัญแสดงการจดทะเบียนของแฟรนไชส์ซอร์ในคราวแรก มีอายุ ๕ ปีนับแต่วันที่ออก (ร่างมาตรา ๒๓)

๓.๕ กำหนดข้อห้ามมิให้บุคคลที่ไม่ได้รับอนุญาตให้จดทะเบียนการประกอบธุรกิจ แฟรนไชส์กระทำการ ดังต่อไปนี้

(๑) ใช้ชื่อหรือคำที่เป็นภาษาไทยหรือภาษาต่างประเทศซึ่งมีความหมาย หรือทำให้เข้าใจได้ว่าผู้นั้นประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ในการประกอบธุรกิจหรือในดวงตราป้ายชื่อ หนังสือ บอกล่าวป่าวร้อง จดหมายใบแจ้งความหรือเอกสารอย่างอื่นเกี่ยวกับธุรกิจ เว้นแต่เป็นการใช้ เพื่อขอจดทะเบียนตามมาตรา ๑๙

(๒) โฆษณาหรือชักชวนผู้อื่นให้เข้าร่วมทำธุรกิจโดยแอบอ้างว่าเป็น การประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ (ร่างมาตรา ๒๔)

๓.๖ กำหนดข้อห้ามมิให้แฟรนไชส์ซอร์หรือตัวแทนทำการชักชวนหรือโฆษณา ด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือเกินความจริงเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ในการชักชวน หรือโฆษณาให้ผู้อื่นเข้าร่วมทำธุรกิจ (ร่างมาตรา ๒๕)

๓.๗ กำหนดข้อห้ามมิให้แฟรนไชส์ซอร์หรือตัวแทน เรียกเงินมัดจำ ค่าตอบแทน หรือเงินใด ๆ จากผู้รับสิทธิในการประกอบธุรกิจหรือบุคคลใดๆ ก่อนที่จะมีการทำสัญญาการประกอบธุรกิจ แฟรนไชส์ระหว่างแฟรนไชส์ซอร์และแฟรนไชส์ซีตามมาตรา ๒๗ เว้นแต่จะเป็นการเรียกค่าใช้จ่ายที่จำเป็น ตามที่ได้จดทะเบียนไว้ (ร่างมาตรา ๒๖)

๓.๘ กำหนดให้ในกรณีที่มีบทบัญญัติของกฎหมายอื่นกำหนดเรื่องการให้ผู้อื่นใช้สิทธิ ในทรัพย์สินทางปัญญาต้องมีการจดทะเบียนไว้ แฟรนไชส์ซอร์มีหน้าที่ที่จะต้องจดทะเบียนการให้สิทธิ ดังกล่าวให้ถูกต้องตามที่กำหนดในกฎหมายนั้นด้วย (ร่างมาตรา ๒๘)

๓.๙ กำหนดให้ในระหว่างอายุสัญญาการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ หากแฟรนไชส์ ซอร์โอนกิจการ หรือโอนสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาให้บุคคลอื่น ผู้รับโอนกิจการหรือสิทธิในทรัพย์สิน ทางปัญญาต้องผูกพันตามสัญญาที่ผู้โอนได้ทำไว้กับแฟรนไชส์ซีด้วย (ร่างมาตรา ๓๑)

๓.๑๐ กำหนดให้แฟรนไชส์ซอร์ต้องไม่ประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ ประเภทเดียวกัน โดยใช้เครื่องหมายการค้าหรือเครื่องหมายบริการที่เหมือนกันหรือคล้ายคลึงกัน ซึ่งทำให้สาธารณชนสับสน หรือหลงผิดไม่ว่าโดยตนเองหรือผ่านบริษัทในเครือของตนเอง อันเป็นการค้าแข่งกับแฟรนไชส์ซี ที่เป็นคู่สัญญาของตนภายในเขตพื้นที่ที่มีระยะห่างตามที่กำหนดไว้ในสัญญา หรือกระทำการใด ๆ ที่จะก่อให้เกิดความเสียหาย หรือมีผลกระทบต่อธุรกิจแฟรนไชส์ของแฟรนไชส์ซีตลอดอายุสัญญา การประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ เว้นแต่ได้รับอนุญาตจากนายทะเบียน กรณีนี้ไม่ใช้บังคับแก่กิจการ ของแฟรนไชส์ซอร์ที่ได้ดำเนินการมาก่อนการจดทะเบียนการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ด้วยตนเอง ตามมาตรา ๑๙ (๓) (ร่างมาตรา ๓๓)

๓.๑๑ กำหนดให้นายทะเบียนแจ้งคำสั่งเป็นหนังสือพร้อมทั้งเหตุผลที่ไม่ต่ออายุ หรือเพิกถอนการจดทะเบียนให้ผู้ประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ที่ไม่ได้รับการต่ออายุหรือถูกเพิกถอนทราบ ภายใน ๓๐ วันนับแต่วันที่มิคำสั่ง กรณีปรากฏแก่นายทะเบียนในภายหลังว่าแฟรนไชส์ซอร์รายใด ซึ่งได้จดทะเบียนการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ตามพระราชบัญญัตินี้ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้าม หรือไม่ปฏิบัติตามที่กำหนดไว้ในหนังสือสำคัญแสดงการจดทะเบียนหรือตามที่กฎหมายนี้กำหนด หรือไม่ปฏิบัติให้เป็นไปตามสัญญาที่ทำไว้กับแฟรนไชส์ซี หรือมีการดำเนินการในลักษณะอันอาจเป็นเหตุ ให้เกิดความเสียหายแก่แฟรนไชส์ซีหรือประชาชน (ร่างมาตรา ๓๖)

๓.๑๒ กำหนดข้อห้ามมิให้ผู้ประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ซึ่งถูกเพิกถอนการจดทะเบียน ทำการชักชวน โฆษณา หรือประกอบธุรกิจแฟรนไชส์กับรายใหม่ต่อไปอีกนับตั้งแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้ง คำสั่งเพิกถอนการจดทะเบียน (ร่างมาตรา ๓๗)

๔. หมวด ๔^๒ การอุทธรณ์

กำหนดให้ผู้ยื่นคำขอหรือผู้ประกอบธุรกิจแฟรนไชส์แล้วแต่กรณี มีสิทธิอุทธรณ์ เป็นหนังสือต่อคณะกรรมการกำกับดูแลการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ภายใน ๓๐ วันนับแต่วันที่ ได้รับ หนังสือแจ้งคำสั่งไม่รับจดทะเบียนหรือไม่ต่ออายุใบอนุญาต หนังสือแจ้งคำสั่งเพิกถอน หรือคำสั่ง เกี่ยวกับการขออนุญาตเลิกประกอบธุรกิจของนายทะเบียน ในกรณีนายทะเบียนมีคำสั่งไม่รับจดทะเบียนธุรกิจ แฟรนไชส์ซอร์ ไม่รับเปลี่ยนแปลงทางทะเบียนแฟรนไชส์ ไม่ต่ออายุหนังสือสำคัญแสดงการจดทะเบียน แฟรนไชส์ซอร์ เพิกถอนการจดทะเบียน หรือไม่อนุญาตให้แฟรนไชส์ซอร์เลิกประกอบกิจการหรือ หยุดประกอบกิจการเป็นการชั่วคราว (ร่างมาตรา ๔๐)

๕. หมวด ๕^๓ บทกำหนดโทษ

๕.๑ กำหนดโทษปรับไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาทและปรับอีกวันละไม่เกิน ๑๐,๐๐๐ บาท ตลอดระยะเวลาที่ไม่ปฏิบัติ กรณีผู้ประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ที่ไม่ยื่นแบบการจดทะเบียนการประกอบธุรกิจ แฟรนไชส์ตามแบบที่คณะกรรมการกำกับดูแลประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ประกาศกำหนดตามมาตรา ๑๙ กรณีสัญญาการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ระหว่างแฟรนไชส์ซอร์และแฟรนไชส์ซีไม่ทำเป็นหนังสือและ ไม่ระบุรายละเอียดตามที่คณะกรรมการกำกับดูแลประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ประกาศกำหนดตามมาตรา ๒๗ กรณีแฟรนไชส์ซอร์ไม่เปิดเผยข้อมูลทั้งหมดที่จำเป็นในการประกอบธุรกิจตามมาตรา ๒๙ กรณีแฟรนไชส์ซอร์ บังคับให้แฟรนไชส์ซีต้องซื้อเช่าหรือเช่าซื้ออุปกรณ์สินค้าหรือบริการใด ๆ จากแฟรนไชส์ซอร์ หรือแฟรนไชส์ซอร์ กำหนดโดยไม่เป็นธรรมตามมาตรา ๓๐ และกรณีการดำเนินการประกอบธุรกิจไม่ดำเนินการจัดให้มีการฝึกอบรมการปฏิบัติงาน และการประกอบธุรกิจให้แก่แฟรนไชส์ซอร์ควบคู่ไปกับการจัดให้มีคู่มือ การปฏิบัติงานที่มีความชัดเจนถูกต้อง และครบถ้วนตามมาตรา ๓๒ (ร่างมาตรา ๔๑)

^๒ หมายเหตุ : ควรแก้ไขเพิ่มเติม คำว่า “หมวด ๔” เป็น คำว่า “หมวด ๓”

^๓ หมายเหตุ : ควรแก้ไขเพิ่มเติม คำว่า “หมวด ๕” เป็น คำว่า “หมวด ๔”

๕.๒ กำหนดโทษจำคุกไม่เกิน ๑ ปี หรือปรับไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ สำหรับผู้ที่ประสงค์จะประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ในราชอาณาจักรแต่ไม่ได้รับการจดทะเบียนตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๔๕)

๕.๓ กำหนดโทษจำคุกไม่เกิน ๑ ปี หรือปรับไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาทหรือทั้งจำทั้งปรับ และปรับอีกวันละ ๑๐,๐๐๐ บาทตลอดเวลาที่ยังฝ่าฝืนอยู่ กรณีผู้ที่ไม่ได้รับอนุญาตให้จดทะเบียน การประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ได้ฝ่าฝืนกระทำการใด ๆ ตามมาตรา ๒๔ (ร่างมาตรา ๔๖)

๕.๔ กำหนดโทษจำคุกตั้งแต่ ๓ เดือนถึง ๓ ปี หรือปรับไม่เกิน ๓๐๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ สำหรับแฟรนไชส์หรือตัวแทนที่ทำการชักชวนหรือโฆษณาด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือเกินความจริงเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ในการชักชวนหรือโฆษณาให้ผู้อื่นเข้าร่วมทำธุรกิจ ตามมาตรา ๒๕ วรรคหนึ่ง (ร่างมาตรา ๔๗)

๕.๕ กำหนดโทษจำคุกไม่เกิน ๑ ปี หรือปรับไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และปรับอีกวันละ ๑๐,๐๐๐ บาทตลอดระยะเวลาที่ฝ่าฝืน สำหรับผู้ประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ ประเภทเดียวกันโดยใช้เครื่องหมายการค้าหรือเครื่องหมายบริการที่เหมือนกันหรือคล้ายคลึงกัน ตามมาตรา ๓๓ (ร่างมาตรา ๕๐)

๖. บทเฉพาะกาล

กำหนดบทบัญญัติรองรับสำหรับผู้ซึ่งประกอบธุรกิจแฟรนไชส์อยู่แล้วในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับหากประสงค์จะประกอบธุรกิจนั้นต่อไป ให้แจ้งการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ ต่อนายทะเบียน ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่นายทะเบียนกำหนดภายใน ๑๘๐ วันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ ใช้บังคับ (ร่างมาตรา ๕๔)

ข้อดีของร่างพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ พ.ศ. ....

- ๑. เพื่อจัดระเบียบการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ในประเทศไทย
- ๒. เพื่อพัฒนา ส่งเสริม และสนับสนุนการประกอบธุรกิจธุรกิจแฟรนไชส์
- ๓. เพื่อสร้างความเป็นธรรมแก่แฟรนไชส์ซอร์และแฟรนไชส์ซี รวมทั้ง ทำให้ธุรกิจแฟรนไชส์ เติบโตอย่างเป็นระบบ
- ๔. เพื่อรองรับการเปิดตลาดสู่ประเทศสมาชิกประชาคมอาเซียน และตลาดสากล
- ๕. เพื่อกำหนดมาตรฐานการดำเนินธุรกิจให้มีประสิทธิภาพ

คำนำ

เอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ พ.ศ. .... เสนอโดย พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ กับคณะ ต่อประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๕๙ เพื่อให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗

เอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ จัดทำขึ้นเพื่อใช้ในราชการของวงงานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ โดยมุ่งเน้นสารประโยชน์ในเชิงอ้างอิงเบื้องต้นเพื่อประกอบการพิจารณาของสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สำนักกฎหมาย
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
พฤศจิกายน ๒๕๕๙

เอกสารประกอบการพิจารณา

จัดทำโดย

นายนิติ ผาสุข รองเลขาธิการวุฒิสภา
นายทศพร แยมวงษ์ ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย
นางสาวสุภัตรา วรรณศิริกุล ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานกฎหมาย ๑
นางสาวศศิพรรณ พวงพันธ์ นิติกรชำนาญการพิเศษ
นางพัชรา พุกเศรษฐี วิทยากรชำนาญการ
นางพวงผกา วรศิลป์ เจ้าพนักงานธุรการอาวุโส
นางสาวอมรรัตน์ สงเคราะห์ธรรม เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน
นางสาวอลงกรณ์ ต้นเบ็ด เจ้าพนักงานบันทึกข้อมูลชำนาญงาน
กลุ่มงานกฎหมาย ๑ สำนักกฎหมาย โทร. ๐ ๒๘๓๑ ๙๒๘๘

ผลิตโดย

กลุ่มงานการพิมพ์ สำนักการพิมพ์ โทร. ๐ ๒๒๔๔ ๑๗๔๑ - ๔๒
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ท่านสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และผู้สนใจที่มีความประสงค์หรือต้องการที่จะศึกษาเอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติเป็นการล่วงหน้าก่อนวันประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ สามารถสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับเอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ ได้จากเว็บไซต์สภานิติบัญญัติแห่งชาติ www.senate.go.th

หรือขอรับเอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติได้ที่ศูนย์บริการข้อมูลด้านกฎหมาย วุฒิสภา อาคารรัฐสภา ๒ ชั้น ๑ หมายเลขโทรศัพท์ ๐ ๒๒๔๔ ๑๕๖๕

สารบัญ

หน้า

บทสรุปสำหรับสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ..... ก

ส่วนที่ ๑ ความเป็นมาและสาระสำคัญของ

ร่างพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ พ.ศ. ....

(พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ กับคณะ เป็นผู้เสนอ) ๑

ส่วนที่ ๒ ข้อมูลประกอบการพิจารณา

ร่างพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ พ.ศ. ....

(พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

- ข้อดีของร่างพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ พ.ศ. .... - ๑ -
- ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับธุรกิจแฟรนไชส์ (Franchise) ..... - ๒ -
- กฎหมายเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ในประเทศไทย ..... - ๖ -
- โอกาสของระบบธุรกิจแฟรนไชส์ไทยในตลาด AEC ..... - ๙ -
- จำนวนธุรกิจแฟรนไชส์ในไทย ปี ๒๕๕๙ จำนวน ๕๒๐ กิจการ ..... - ๑๑ -
- เปรียบเทียบจำนวนแฟรนไชส์ในแต่ละปี (ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๘ - ปี พ.ศ. ๒๕๕๙) ..... - ๑๒ -
- จำนวนแฟรนไชส์มาใหม่ปี ๒๕๕๙ (แยกตามหมวด) ..... - ๑๓ -

ภาคผนวก

: หนังสือสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ลงวันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๕๙
เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ พ.ศ. ....
กราบเรียน ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ..... (๑)

: ร่างพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ พ.ศ. ....
(พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ กับคณะ เป็นผู้เสนอ) ..... (๔)

: บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของ
ของร่างพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ พ.ศ. ....
(พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ กับคณะ เป็นผู้เสนอ) ..... (๑๘)

ส่วนที่ ๑

ความเป็นมาและสาระสำคัญ

ของ

ร่างพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์

พ.ศ. ....

(พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

ความเป็นมาและสาระสำคัญ
ของร่างพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ พ.ศ. ....
(พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

ความเป็นมา

ร่างพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ พ.ศ. .... เสนอโดย พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ กับคณะ ต่อประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๕๙ เพื่อให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗

สาระสำคัญ

๑. หลักการและเหตุผล

๑.๑ หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์

๑.๒ เหตุผล

โดยที่ ธุรกิจแฟรนไชส์ในประเทศไทยมีแนวโน้มเติบโตอย่างต่อเนื่องทั้งจากการประกอบธุรกิจภายในและต่างประเทศ แต่ปัจจุบันการกำกับดูแลการประกอบธุรกิจประเภทนี้ในประเทศไทย ยังไม่มีกฎหมายบังคับใช้โดยตรง นอกจากนี้กฎหมายทั่วไปที่มีอยู่ก็ไม่อาจกำกับดูแลธุรกิจนี้ได้อย่างเพียงพอ จึงควรกำหนดให้มีกฎหมายกำกับดูแลการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ขึ้นเป็นการเฉพาะเพื่อกำหนดมาตรฐานการดำเนินธุรกิจให้มีประสิทธิภาพคุ้มครองผู้ประกอบการให้ได้รับความเป็นธรรม และทำให้ธุรกิจแฟรนไชส์เติบโตอย่างเป็นระบบ อีกทั้งเพื่อรองรับการเปิดตลาดสู่ประชาคมโลก จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒. ชื่อร่างพระราชบัญญัติ (ร่างมาตรา ๑)

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ พ.ศ. ....”

๓. คำปรารภ

โดยที่เป็นการสมควรให้มีกฎหมายว่าด้วยการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์

๔. วันใช้บังคับกฎหมาย (ร่างมาตรา ๒)

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

๕. ขอบเขตการบังคับใช้พระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๓)

มาตรา ๓ พระราชบัญญัตินี้มิให้ใช้บังคับแก่การประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

๖. บทนิยามศัพท์ (ร่างมาตรา ๔)

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“แฟรนไชส์” หมายความว่า

(๑) การประกอบธุรกิจที่บุคคลหนึ่งเรียกว่า แฟรนไชส์ซอร์ตกลงให้บุคคลอีกคนหนึ่งเรียกว่าแฟรนไชส์ซีประกอบธุรกิจโดยใช้รูปแบบ ระบบ ขั้นตอนและสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาของตน หรือที่ผู้ให้สิทธิในการประกอบธุรกิจมีสิทธิที่จะให้ผู้อื่นใช้เพื่อประกอบธุรกิจภายในระยะเวลาหรือเขตพื้นที่ที่กำหนด และการประกอบธุรกิจนั้นอยู่ภายใต้การส่งเสริมและควบคุมตามแผนการดำเนินธุรกิจของผู้ให้สิทธิในการประกอบธุรกิจ และผู้รับสิทธิในการประกอบธุรกิจมีหน้าที่ต้องจ่ายค่าตอบแทนแก่ผู้ให้สิทธิในการประกอบธุรกิจ

(๒) การประกอบธุรกิจอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

“แฟรนไชส์ซอร์” หมายความว่า บุคคลผู้ซึ่งให้สิทธิในการประกอบธุรกิจที่ซื้อสิทธิในการนำสินค้าหรือบริการมาขายแก่ผู้รับสิทธิในการประกอบธุรกิจ รวมถึงผู้รับสิทธิในการประกอบธุรกิจที่มีสิทธิในการให้สิทธิประกอบธุรกิจนั้นแก่ผู้อื่นได้ด้วย

“แฟรนไชส์ซี” หมายความว่า บุคคลผู้ซึ่งได้รับสิทธิในการประกอบธุรกิจที่ซื้อสิทธิในการนำสินค้าหรือบริการมาขายจากผู้ให้สิทธิในการประกอบธุรกิจ

“ทรัพย์สินทางปัญญา” หมายความว่า ทรัพย์สินทางปัญญาตามที่กฎหมายรับรองและ/หรือคุ้มครองสิทธิไว้และให้หมายความรวมถึงทรัพย์สินทางปัญญาอื่นใดตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

“การประกอบธุรกิจ” หมายความว่า การประกอบการค้า การบริการหรือกิจการอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

“ค่าตอบแทน” หมายความว่า ประโยชน์อย่างอื่นที่ไม่ใช่ตัวเงินด้วย

“การเปิดเผยข้อมูล” หมายความว่า การใดๆ ซึ่งแฟรนไชส์ซอร์มีหน้าที่เปิดเผยให้แฟรนไชส์ซีทราบเพื่อประโยชน์ในการประกอบธุรกิจของแฟรนไชส์ซอร์และให้หมายความรวมถึงการฝึกอบรม การทดลองปฏิบัติงาน และการอย่างอื่นที่เกี่ยวข้องและจำเป็นด้วย

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการกำกับดูแลการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์

“กรรมการ” หมายความว่า กรรมการการกำกับดูแลการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์

ร่างพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ พ.ศ. ....

(พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์ เป็นผู้เสนอ)

.....

“อธิบดี” หมายความว่า อธิบดีกรมพัฒนาธุรกิจการค้า

“นายทะเบียน” หมายความว่า อธิบดีกรมพัฒนาธุรกิจการค้า หรือผู้ซึ่งอธิบดี
กรมพัฒนาธุรกิจการค้ามอบหมาย

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตาม
พระราชบัญญัตินี้

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

๗. มาตรารักษาการ (ร่างมาตรา ๕)

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้
และให้มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่กับออกระเบียบหรือประกาศ เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้
กฎกระทรวงนั้นเมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

๘. เนื้อหาของร่างพระราชบัญญัติ

๘.๑ หมวด ๑ คณะกรรมการกำกับดูแลการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์

๘.๑.๑ กำหนดองค์ประกอบของคณะกรรมการกำกับดูแลการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ (ร่างมาตรา ๖)

มาตรา ๖ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่ง เรียกว่า “คณะกรรมการกำกับดูแลการประกอบ
ธุรกิจแฟรนไชส์” ประกอบด้วย

(๑) ปลัดกระทรวงพาณิชย์เป็นประธานกรรมการ

(๒) กรรมการโดยตำแหน่ง ได้แก่ อธิบดีกรมทรัพย์สินทางปัญญา อธิบดีกรมการค้าภายใน
ผู้แทนกระทรวงมหาดไทย ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค ผู้แทนสภาหอการค้า
แห่งประเทศไทย และผู้แทนสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย

(๓) กรรมการซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจากสมาคมที่มีวัตถุประสงค์เกี่ยวกับธุรกิจแฟรนไชส์
จำนวนสองคน

(๔) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนสองคนซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้ซึ่งมีความรู้
ความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์โดยหนึ่งในนั้นเป็นผู้ทรงคุณวุฒิสาขานิติศาสตร์

ให้อธิบดีกรมพัฒนาธุรกิจการค้า เป็นกรรมการและเลขานุการ และแต่งตั้งข้าราชการ
กรมพัฒนาธุรกิจการค้าอีกหนึ่งคนเป็นผู้ช่วยเลขานุการ

ในการแต่งตั้งกรรมการตาม (๓) ให้บรรดาสมาคมที่มีวัตถุประสงค์เกี่ยวกับธุรกิจ
แฟรนไชส์เสนอชื่อผู้ที่สมควรต่อรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาแต่งตั้งทั้งนี้ หลักเกณฑ์และวิธีการเสนอชื่อบุคคล
ให้เป็นไปตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

ร่างพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ พ.ศ. ....

(พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแห่งชาติ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

.....

๘.๑.๒ กำหนดให้กรรมการซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจากสมาคมที่มีวัตถุประสงค์เกี่ยวกับธุรกิจแฟรนไชส์ตามมาตรา ๖ (๓) และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๖ (๔) มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละ ๔ ปี โดยให้กรรมการตามแต่ละอนุมาตราดังกล่าวจำนวนหนึ่งคน สลับออกจากตำแหน่งทุก ๒ ปี สำหรับในรอบ ๒ ปีแรกให้ใช้วิธีจับสลาก ส่วนปีหลัง ๆ ให้กรรมการที่อยู่ในวาระนานที่สุดเป็นผู้ต้องออก (ร่างมาตรา ๗)

มาตรา ๗ ให้กรรมการตามมาตรา ๖(๓) และ (๔) มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปี โดยให้กรรมการตามแต่ละอนุมาตราในมาตรา ๖(๓) และ (๔) จำนวนหนึ่งคน สลับออกจากตำแหน่งทุกสองปี สำหรับในรอบสองปีแรกให้ใช้วิธีจับสลาก ส่วนปีหลังๆ ให้กรรมการที่อยู่ในวาระนานที่สุดเป็นผู้ต้องออก

เมื่อครบกำหนดตามวาระในวาระหนึ่ง หากยังมีได้มีการแต่งตั้งกรรมการขึ้นใหม่ ให้กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระนั้นอยู่ในตำแหน่งเพื่อดำเนินการต่อไปจนกว่ากรรมการซึ่งได้รับแต่งตั้งใหม่เข้ารับหน้าที่

กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้แต่ไม่เกินสองวาระติดต่อกัน

๘.๑.๓ กำหนดให้กรรมการซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งพ้นจากตำแหน่งนอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ (ร่างมาตรา ๘)

มาตรา ๘ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจะพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) เป็นบุคคลล้มละลาย
- (๔) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ
- (๕) ไม่เข้าร่วมประชุมห้าครั้งติดต่อกันโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร
- (๖) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท หรือความผิดลหุโทษ
- (๗) รัฐมนตรีให้ออกเพราะไม่สุจริตหรือบกพร่องต่อหน้าที่ หรือมีความประพฤติเสื่อมเสียหรือหย่อนความสามารถ

ในกรณีที่กรรมการพ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระ รัฐมนตรีอาจแต่งตั้งผู้อื่นเป็นกรรมการแทนได้และให้ผู้ที่ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการซึ่งตนแทน

๘.๑.๔ กำหนดหลักเกณฑ์การประชุม องค์ประชุม และมติที่ประชุม (ร่างมาตรา ๙)

มาตรา ๙ ในการประชุมคณะกรรมการถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อยู่ในที่ประชุมให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม การประชุมคณะกรรมการทุกคราวต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนนถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

๘.๑.๕ กำหนดอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการกำกับดูแลการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ (ร่างมาตรา ๑๐)

มาตรา ๑๐ คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (๑) เสนอแนะนโยบายและแผนการส่งเสริมและสนับสนุนการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ต่อรัฐมนตรี
- (๒) เสนอความเห็นต่อรัฐมนตรีในการออกกฎกระทรวง
- (๓) ออกประกาศ หรือระเบียบเกี่ยวกับการปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้เกี่ยวกับมาตรการในการกำกับดูแลการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์
- (๔) กำกับดูแลและติดตามสอดส่องพฤติการณ์ในการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์
- (๕) เสนอรายงานเกี่ยวกับสถานการณ์ในการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ต่อรัฐมนตรี
- (๖) พิจารณาเรื่องร้องเรียนจากแฟรนไชส์ซอร์และแฟรนไชส์ซีที่ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายอันเนื่องมาจากการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ที่ไม่ถูกต้องหรือไม่เป็นธรรม รวมทั้งการพิจารณาอนุมัติให้มีการดำเนินคดีกับแฟรนไชส์ซอร์ที่ไม่ถูกต้องหรือไม่เป็นธรรมแทนแฟรนไชส์ซี
- (๗) พิจารณาให้ข้อเสนอแนะ แจ้ง โฆษณาหรือเปิดเผยข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ของแฟรนไชส์ซอร์ที่ไม่ได้มาตรฐานหรือไม่มีคุณสมบัติหรือมีพฤติการณ์ที่อาจก่อให้เกิดความเสียหายในวงการธุรกิจแฟรนไชส์
- (๘) พิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์คำสั่งไม่รับจดทะเบียนการประกอบธุรกิจตามมาตรา ๒๒ คำสั่งไม่รับเปลี่ยนแปลงทางทะเบียนตามมาตรา ๑๙ วรรคสองคำสั่งไม่อนุญาตให้ต่ออายุหนังสือสำคัญแสดงการจดทะเบียนตามมาตรา ๒๓ คำสั่งเพิกถอนการจดทะเบียนตามมาตรา ๓๖ หรือคำสั่งไม่อนุญาตตามมาตรา ๓๙ ของนายทะเบียน
- (๙) เรื่องอื่นตามที่รัฐมนตรีมอบหมาย

๘.๑.๖ กำหนดให้คณะกรรมการกำกับดูแลการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ อาจแต่งตั้งคณะกรรมการคณะหนึ่งหรือหลายคณะเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใด โดยดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการกำกับดูแลการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ แทนคณะกรรมการได้ (ร่างมาตรา ๑๑)

มาตรา ๑๑ ในการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ตามมาตรา ๑๐ คณะกรรมการ อาจแต่งตั้งคณะกรรมการคณะหนึ่งหรือหลายคณะเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใด แทนคณะกรรมการก็ได้

๘.๑.๗ กำหนดเกี่ยวกับการประชุมของคณะกรรมการให้นำบทบัญญัติเกี่ยวกับการประชุมของคณะกรรมการกำกับดูแลการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ตามมาตรา ๙ มาใช้บังคับ โดยอนุโลม (ร่างมาตรา ๑๒)

มาตรา ๑๒ การประชุมของคณะกรรมการให้นำมาตรา ๙ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

๘.๑.๘ กำหนดให้การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการและของคณะกรรมการกำกับดูแลการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์นั้น ให้คณะกรรมการหรือคณะกรรมการมีอำนาจสั่งให้บุคคลหนึ่งบุคคลใดมาให้ข้อเท็จจริง คำอธิบาย คำแนะนำหรือความเห็นหรือส่งเอกสารหรือหลักฐานที่เกี่ยวข้องหรือสิ่งอื่นใดมาเพื่อประกอบการพิจารณา (ร่างมาตรา ๑๓)

มาตรา ๑๓ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๑๐ และมาตรา ๑๑ คณะกรรมการหรือคณะกรรมการมีอำนาจสั่งให้บุคคลหนึ่งบุคคลใดมาให้ข้อเท็จจริง คำอธิบาย คำแนะนำหรือความเห็นหรือส่งเอกสารหรือหลักฐานที่เกี่ยวข้องหรือสิ่งอื่นใดมาเพื่อประกอบการพิจารณาได้

๘.๑.๙ กำหนดอำนาจหน้าที่ของกรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ (ร่างมาตรา ๑๔)

มาตรา ๑๔ ให้กรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (๑) ดำเนินการส่งเสริมและกำกับดูแลการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์
- (๒) ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการรับจดทะเบียนการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ตามมาตรา ๑๘ และงานอื่นตามพระราชบัญญัตินี้
- (๓) ปฏิบัติงานธุรการของคณะกรรมการ
- (๔) ติดตามสอดส่องพฤติการณ์ในการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์เพื่อให้มีการปฏิบัติกร เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้
- (๕) รับเรื่องร้องเรียนจากแฟรนไชส์ซอร์และแฟรนไชส์ซีที่ได้รับความเดือดร้อน หรือเสียหายอันเนื่องมาจากการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ที่ไม่ถูกต้องหรือไม่เป็นธรรม ทำการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทระหว่าง แฟรนไชส์ซอร์กับแฟรนไชส์ซี และเสนอเรื่องที่เหมาะสมคดีแทนแฟรนไชส์ซี ให้คณะกรรมการพิจารณา

(๖) กำกับดูแลข้าราชการที่ได้รับการแต่งตั้งให้ดำเนินคดีแทนผู้รับสิทธิในการประกอบธุรกิจตามที่คณะกรรมการได้พิจารณาอนุมัติให้ดำเนินคดีตามมาตรา ๑๐ (๖) หรือดำเนินคดีแทนผู้รับสิทธิในการประกอบธุรกิจในศาลตามมาตรา ๑๐ (๖)

๘.๑.๑๐ กำหนดอำนาจหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๑๕)

มาตรา ๑๕ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) มีหนังสือเรียกบุคคลใดมาให้ถ้อยคำ แจ้งข้อเท็จจริง หรือทำคำชี้แจงเป็นหนังสือ หรือให้ส่งบัญชีทะเบียนเอกสารหรือหลักฐานใดเพื่อตรวจสอบหรือประกอบการพิจารณา

(๒) เข้าไปในสถานที่ทำการของผู้ประกอบธุรกิจแฟรนไชส์หรือผู้ประกอบธุรกิจอื่นในเวลาทำการของสถานที่นั้นเพื่อสอบถามข้อเท็จจริงหรือตรวจดูเอกสาร หรือหลักฐานเพื่อตรวจสอบการปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

ในการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามวรรคหนึ่งให้ผู้ที่เกี่ยวข้องอำนวยความสะดวกตามสมควร

๘.๑.๑๑ กำหนดให้ในการปฏิบัติหน้าที่พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องแสดงบัตรประจำตัวของพนักงานเจ้าหน้าที่ (ร่างมาตรา ๑๖)

มาตรา ๑๖ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องแสดงบัตรประจำตัวของพนักงานเจ้าหน้าที่

บัตรประจำตัวของพนักงานเจ้าหน้าที่ให้เป็นไปตามแบบที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

๘.๑.๑๒ กำหนดให้กรรมการ อนุกรรมการ นายทะเบียน และพนักงานเจ้าหน้าที่เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๑๗)

มาตรา ๑๗ ในการปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ให้กรรมการ อนุกรรมการ นายทะเบียน และพนักงานเจ้าหน้าที่เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

๘.๒ หมวด ๓^{*} การจดทะเบียนการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์

๘.๒.๑ กำหนดให้ผู้ที่ประสงค์จะประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ในราชอาณาจักร จะต้องได้รับการจดทะเบียนตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๑๘)

มาตรา ๑๘ ผู้ใดประสงค์จะประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ในราชอาณาจักรจะต้องได้รับการจดทะเบียนตามพระราชบัญญัตินี้

หลักเกณฑ์และวิธีการยื่นขอจดทะเบียน การรับจดทะเบียนการแก้ไขข้อมูลทางทะเบียน การยกเลิกหลักฐานการจดทะเบียน การกำหนดแบบการจดทะเบียนการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ให้เป็นไป ตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

๘.๒.๒ กำหนดให้แฟรนไชส์ซอร์ต้องยื่นแบบการจดทะเบียนการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ตามแบบที่คณะกรรมการประกาศกำหนด (ร่างมาตรา ๑๙)

มาตรา ๑๙ แฟรนไชส์ซอร์ต้องยื่นแบบการจดทะเบียนการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ตามแบบที่คณะกรรมการประกาศกำหนดซึ่งอย่างน้อยต้องมีรายการและหลักฐานประกอบการจดทะเบียน ดังต่อไปนี้

(๑) ชื่อประเภทของธุรกิจแฟรนไชส์

(๒) ที่ตั้งของธุรกิจแฟรนไชส์

(๓) ประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ด้วยตนเองโดยมีสาขาอย่างน้อยสองสาขา ไม่น้อยกว่าสองปีและธุรกิจมีกำไรติดต่อกันไม่น้อยกว่าสองรอบปีบัญชีก่อนวันที่ยื่นจดทะเบียนการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ ทั้งนี้ การแสดงหลักฐานทางผลกำไรของธุรกิจให้เป็นไปตามที่นายทะเบียนประกาศกำหนด

(๔) ผู้ยื่นขอจดทะเบียนการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์จะต้องเป็นเจ้าของหรือมีสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาที่สามารถนำไปให้ผู้อื่นใช้ในการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ได้

(๕) มีคู่มือการปฏิบัติงานตามมาตรา ๓๒

(๖) ต้นแบบสัญญาการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ให้เป็นไปตามมาตรา ๒๗ โดยระบุข้อห้ามที่จะใช้บังคับกับแฟรนไชส์ซีในสัญญา

(๗) แผนการดำเนินธุรกิจที่แฟรนไชส์ซอร์จะใช้ในการส่งเสริมและควบคุมการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์

(๘) หลักฐานที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลที่ใช้ในการชักชวนหรือโฆษณาให้ผู้อื่นเข้าร่วมทำธุรกิจตามมาตรา ๒๕

(๙) เอกสาร และหลักฐานอื่นๆ ตามที่นายทะเบียนประกาศกำหนด

ผู้ให้สิทธิในการประกอบธุรกิจจะต้องแจ้งแก้ไขข้อมูลทางทะเบียนตามวรรคหนึ่งให้เป็นปัจจุบันอยู่เสมอ

* หมายเหตุ : หมายเหตุ : ควรแก้ไขเพิ่มเติม คำว่า “หมวด ๓” เป็น คำว่า “หมวด ๒”

**๘.๒.๓ กำหนดคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้ยื่นขอจดทะเบียน
การประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ (ร่างมาตรา ๒๐)**

มาตรา ๒๐ ผู้ยื่นขอจดทะเบียนการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์จะต้องมีคุณสมบัติ
และไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

(๑) มีอายุไม่ต่ำกว่า ๒๐ ปีบริบูรณ์กรณีเป็นบุคคลธรรมดา และกรณีที่เป็นนิติบุคคล
ต้องเป็นนิติบุคคลที่จดทะเบียนตามกฎหมายไทย หรือนิติบุคคลที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายต่างประเทศ
และได้รับอนุญาตให้ประกอบธุรกิจในราชอาณาจักรตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว

(๒) มีถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักรหรือได้รับอนุญาตให้เข้ามาในราชอาณาจักรได้
เป็นการชั่วคราวตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง

(๓) ไม่เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(๔) ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย

(๕) ไม่เคยต้องโทษตามคำพิพากษาหรือถูกเปรียบเทียบปรับในความผิดตามพระราชบัญญัตินี้
เว้นแต่พ้นโทษมาแล้วไม่น้อยกว่าสามปีก่อนวันยื่นขอจดทะเบียน

(๖) ไม่เคยต้องโทษจำคุกตามคำพิพากษาในความผิดฐานฉ้อโกงประชาชน เว้นแต่
พ้นโทษมาแล้วไม่น้อยกว่าสามปีก่อนวันยื่นขอจดทะเบียน

(๗) ไม่เคยถูกเพิกถอนการจดทะเบียนการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ตามพระราชบัญญัตินี้
ในระยะเวลาสามปีก่อนวันยื่นขอจดทะเบียนการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์

(๘) มีคุณสมบัติหรือไม่มีลักษณะต้องห้ามอื่นตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

ในกรณีนิติบุคคลเป็นผู้ขอจดทะเบียน กรรมการ ผู้จัดการ หรือผู้รับผิดชอบ
ในการดำเนินการของนิติบุคคลนั้นต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามดังกล่าวในวรรคหนึ่ง
และไม่เคยเป็นกรรมการผู้จัดการหรือผู้รับผิดชอบในการดำเนินการของนิติบุคคลซึ่งเคยต้องโทษ
ตามคำพิพากษาหรือถูกเปรียบเทียบปรับหรือถูกเพิกถอนการจดทะเบียนการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์
ตามพระราชบัญญัตินี้ เว้นแต่พ้นมาแล้วไม่น้อยกว่าสามปีก่อนวันยื่นขอจดทะเบียน

**๘.๒.๔ กำหนดให้การทำสัญญาการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ ซึ่งแฟรนไชส์ซอร์
ไม่มีถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักร และได้ให้สิทธิแก่แฟรนไชส์ซีในราชอาณาจักร แฟรนไชส์ซอร์
จะต้องนำสัญญาการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์นั้นมาจดทะเบียนตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการ
กำกับดูแลการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ประกาศกำหนดมิฉะนั้นสัญญาดังกล่าว จะไม่สามารถ
ฟ้องบังคับได้ตามกฎหมาย (ร่างมาตรา ๒๑)**

มาตรา ๒๑ หากมีการทำสัญญาการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ ซึ่งแฟรนไชส์ซอร์
ไม่มีถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักร และได้ให้สิทธิแก่แฟรนไชส์ซีในราชอาณาจักร แฟรนไชส์ซอร์จะต้อง
นำสัญญาการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์นั้นมาจดทะเบียนตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการประกาศกำหนด
มิฉะนั้นสัญญาดังกล่าว จะไม่สามารถฟ้องบังคับได้ตามกฎหมาย

ร่างพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ พ.ศ. ....

(พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

.....

นายทะเบียนอาจสั่งให้ผู้ขอจดทะเบียนตามวรรคหนึ่งแปลเอกสารหรือหลักฐานต่าง ๆ เกี่ยวกับการจดทะเบียนที่เป็นภาษาต่างประเทศเป็นภาษาไทย

บทบัญญัติตามมาตรา ๑๙ (๒) และมาตรา ๒๐ มิให้ใช้บังคับกับการจดทะเบียนของแฟรนไชส์ซอร์ที่ไม่มีถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักรเพื่อใช้ประกอบการจดทะเบียนตามมาตรา

๘.๒.๕ กำหนดเกี่ยวกับการอนุญาตให้แฟรนไชส์ซอร์ตามพระราชบัญญัตินี้จดทะเบียนให้พิจารณา โดยคำนึงถึงผลดีและผลเสียต่อความปลอดภัยและความมั่นคงของประเทศ การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน ศิลปวัฒนธรรมและจารีตประเพณีของประเทศ การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ การพลังงานและการรักษาสิ่งแวดล้อม การคุ้มครองผู้บริโภค ขนาดของกิจการ และการจ้างแรงงาน มาประกอบด้วย (ร่างมาตรา ๒๒)

มาตรา ๒๒ การอนุญาตให้แฟรนไชส์ซอร์ตามพระราชบัญญัตินี้จดทะเบียนให้พิจารณา โดยคำนึงถึงผลดีและผลเสียต่อความปลอดภัยและความมั่นคงของประเทศ การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน ศิลปวัฒนธรรมและจารีตประเพณีของประเทศ การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ การพลังงานและการรักษาสิ่งแวดล้อม การคุ้มครองผู้บริโภค ขนาดของกิจการ และการจ้างแรงงาน มาประกอบด้วย

เมื่อนายทะเบียนได้รับแบบการจดทะเบียนการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์และหลักฐานตามมาตรา ๑๙ มาตรา ๒๐ หรือมาตรา ๒๑ แล้ว หากนายทะเบียนเห็นควรอนุญาตให้รับจดทะเบียนให้ออกหนังสือสำคัญแสดงการจดทะเบียนให้แก่ผู้ขอจดทะเบียนโดยไม่ชักช้า เว้นแต่ผู้ขอจดทะเบียนยังดำเนินการไม่ถูกต้องหรือไม่ครบถ้วนตามมาตรา ๑๙ มาตรา ๒๐ หรือมาตรา ๒๑ ให้นายทะเบียนแนะนำให้ผู้ขอจดทะเบียนดำเนินการให้ถูกต้องและครบถ้วนทุกเรื่อง ในคราวเดียวกันภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแบบการจดทะเบียนการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ เมื่อได้ดำเนินการถูกต้องและครบถ้วนแล้ว ให้นายทะเบียนรับจดทะเบียนพร้อมออกหนังสือสำคัญแสดงการจดทะเบียนให้แก่ผู้ขอจดทะเบียนโดยพลัน

ในกรณีที่นายทะเบียนเห็นว่าไม่ควรอนุญาต หรือผู้ขอจดทะเบียนไม่ดำเนินการให้ถูกต้องหรือครบถ้วนภายในเวลาที่กำหนด ให้นายทะเบียนมีคำสั่งไม่รับจดทะเบียนการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ และให้นายทะเบียนแจ้งเป็นหนังสือพร้อมทั้งเหตุผลให้ผู้ขอจดทะเบียนทราบ ภายในสิบห้าวันนับแต่วันครบกำหนดเวลาให้ดำเนินการ

**๘.๒.๖ กำหนดให้หนังสือสำคัญแสดงการจดทะเบียนของแฟรนไชส์ซอร์
ในคราวแรกมีอายุ ๕ ปีนับแต่วันที่ออก (ร่างมาตรา ๒๓)**

มาตรา ๒๓ หนังสือสำคัญแสดงการจดทะเบียนของแฟรนไชส์ซอร์ในคราวแรก
ให้มีอายุห้าปีนับแต่วันที่ออก

แฟรนไชส์ซอร์ที่ประสงค์จะต่ออายุหนังสือสำคัญแสดงการจดทะเบียนให้ยื่นคำขอ
ก่อนหนังสือสำคัญแสดงการจดทะเบียนสิ้นอายุ

เมื่อได้ยื่นคำขอตามวรรคสองแล้ว ให้แฟรนไชส์ซอร์ประกอบกิจการต่อไปได้จนกว่า
นายทะเบียนจะสั่งไม่อนุญาตให้ต่ออายุหนังสือสำคัญแสดงการจดทะเบียน

หลักเกณฑ์และวิธีการขอต่ออายุหนังสือสำคัญแสดงการจดทะเบียนให้เป็นไป
ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

**๘.๒.๗ กำหนดเกี่ยวกับการกระทำซึ่งห้ามมิให้บุคคลที่ไม่ได้รับอนุญาตให้จดทะเบียน
การประกอบธุรกิจแฟรนไชส์กระทำการ (ร่างมาตรา ๒๔)**

มาตรา ๒๔ ห้ามมิให้บุคคลใดที่ไม่ได้รับอนุญาตให้จดทะเบียนการประกอบ
ธุรกิจแฟรนไชส์กระทำการดังต่อไปนี้

(๑) ใช้ชื่อหรือคำที่เป็นภาษาไทยหรือภาษาต่างประเทศซึ่งมีความหมายหรือ
ทำให้เข้าใจได้ว่าผู้นั้นประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ในการประกอบธุรกิจหรือในดวงตราป้ายชื่อ หนังสือ
บอกกล่าวป่าวร้อง จดหมายใบแจ้งความหรือเอกสารอย่างอื่นเกี่ยวกับธุรกิจ เว้นแต่เป็นการใช้
เพื่อขอจดทะเบียนตามมาตรา ๑๙

(๒) โฆษณาหรือชักชวนผู้อื่นให้เข้าร่วมทำธุรกิจโดยแอบอ้างว่าเป็นการประกอบ
ธุรกิจแฟรนไชส์

**๘.๒.๘ กำหนดข้อห้ามมิให้แฟรนไชส์ซอร์หรือตัวแทนทำการชักชวนหรือ
โฆษณา ด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือเกินความจริงเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์
ในการชักชวนหรือโฆษณาให้ผู้อื่นเข้าร่วมทำธุรกิจ (ร่างมาตรา ๒๕)**

มาตรา ๒๕ ห้ามมิให้แฟรนไชส์ซอร์หรือตัวแทนทำการชักชวนหรือโฆษณา
ด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือเกินความจริงเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ในการชักชวน
หรือโฆษณาให้ผู้อื่น เข้าร่วมทำธุรกิจ

แฟรนไชส์ซอร์หรือตัวแทนมีหน้าที่ต้องเปิดเผยข้อมูลและรายละเอียดตามที่
คณะกรรมการประกาศกำหนด

^๒ ควรแก้ไขเพิ่มเติม คำว่า “แฟรนไชส์” เป็นคำว่า “แฟรนไชส์”

๘.๒.๙ กำหนดข้อห้ามมิให้แฟรนไชส์ซอร์หรือตัวแทน เรียกเงินมัดจำค่าตอบแทน หรือเงินใด ๆ จากผู้รับสิทธิในการประกอบธุรกิจหรือบุคคลใด ๆ ก่อนที่จะมีการทำสัญญา การประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ระหว่างแฟรนไชส์ซอร์และแฟรนไชส์ซีตามมาตรา ๒๗ เว้นแต่ จะเป็นการเรียกค่าใช้จ่ายที่จำเป็นตามที่ได้จดทะเบียนไว้ (ร่างมาตรา ๒๖)

มาตรา ๒๖ ห้ามมิให้แฟรนไชส์ซอร์หรือตัวแทน เรียกเงินมัดจำ ค่าตอบแทนหรือ เงินใด ๆ จากผู้รับสิทธิในการประกอบธุรกิจหรือบุคคลใด ๆ ก่อนที่จะมีการทำสัญญาตามมาตรา ๒๗ เว้นแต่จะเป็นการเรียกค่าใช้จ่ายที่จำเป็นตามที่ได้จดทะเบียนไว้

๘.๒.๑๐ กำหนดเกี่ยวกับการทำสัญญาการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ระหว่าง แฟรนไชส์ซอร์และแฟรนไชส์ซีจะต้องทำเป็นหนังสือ และมีการระบุในเรื่องและรายละเอียด ตามที่คณะกรรมการกำกับดูแลการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ประกาศกำหนด (ร่างมาตรา ๒๗)

มาตรา ๒๗ สัญญาการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ระหว่างแฟรนไชส์ซอร์และแฟรนไชส์ซี จะต้องทำเป็นหนังสือ และมีการระบุในเรื่องและรายละเอียดตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด ซึ่งอย่างน้อยต้องมีเรื่องดังต่อไปนี้

- (๑) วันที่ทำสัญญาและวันที่สัญญามีผลใช้บังคับ
- (๒) สิทธิ หน้าที่และความรับผิดชอบของแฟรนไชส์ซอร์ที่มีต่อแฟรนไชส์ซี รวมถึงหน้าที่ในการจัดฝึกอบรมและจัดให้มีคู่มือการปฏิบัติงานที่มีความชัดเจน ถูกต้องและครบถ้วน ตามมาตรา ๓๒ ด้วย
- (๓) สิทธิ หน้าที่และความรับผิดชอบของแฟรนไชส์ซีที่มีต่อแฟรนไชส์ซอร์ผู้ให้สิทธิ ในการประกอบธุรกิจ
- (๔) ระยะเวลาและเขตพื้นที่พร้อมกับแผนที่โดยสังเขป (ในกรณีแฟรนไชส์ มีการกำหนดระยะเวลาหรือเขตพื้นที่)
- (๕) เงินมัดจำ ค่าตอบแทนหรือเงินใด ๆ ที่แฟรนไชส์ซีต้องจ่ายให้แก่แฟรนไชส์ซอร์
- (๖) การต่อสัญญา การเลิกสัญญา การโอนสิทธิและการจ่ายเงินค่าใช้จายเงินมัดจำ ค่าตอบแทน หรือเงินใด ๆ เมื่อเลิกสัญญากรณีแฟรนไชส์ซอร์เป็นฝ่ายผิดสัญญา

๘.๒.๑๑ กำหนดให้ในกรณีที่มิบบัญญัติของกฎหมายอื่นกำหนดเรื่องการให้ผู้อื่น ใช้สิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาต้องมีการจดทะเบียนไว้ แฟรนไชส์ซอร์มีหน้าที่ที่จะต้องจดทะเบียน การให้สิทธิดังกล่าวให้ถูกต้องตามที่กำหนดในกฎหมายนั้นด้วย (ร่างมาตรา ๒๘)

มาตรา ๒๘ ในกรณีที่มิบบัญญัติของกฎหมายอื่นกำหนดเรื่องการให้ผู้อื่นใช้สิทธิ ในทรัพย์สินทางปัญญาต้องมีการจดทะเบียนไว้ แฟรนไชส์ซอร์มีหน้าที่ที่จะต้องจดทะเบียนการให้สิทธิ ดังกล่าวให้ถูกต้องตามที่กำหนดในกฎหมายนั้นด้วย

๘.๒.๑๒ กำหนดให้เมื่อแฟรนไชส์ซี้ตกลงทำสัญญาการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์กับแฟรนไชส์ซอร์แล้ว แฟรนไชส์ซอร์หรือตัวแทนมีหน้าที่ต้องเปิดเผยข้อมูลทั้งหมดที่จำเป็นในการประกอบธุรกิจ ตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดแก่แฟรนไชส์ซี้ภายใน ๖๐ วันนับแต่วันทำสัญญา (ร่างมาตรา ๒๙)

มาตรา ๒๙ เมื่อแฟรนไชส์ซี้ตกลงทำสัญญาการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์กับแฟรนไชส์ซอร์แล้ว แฟรนไชส์ซอร์หรือตัวแทนมีหน้าที่ต้องเปิดเผยข้อมูลทั้งหมดที่จำเป็นในการประกอบธุรกิจ “ตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดแก่แฟรนไชส์ซี้ภายในหกสิบวันนับแต่วันทำสัญญา หากพ้นกำหนดเวลาดังกล่าวแล้วแฟรนไชส์ซอร์ไม่ดำเนินการแฟรนไชส์ซี้มีสิทธิบอกเลิกสัญญา และแฟรนไชส์ซอร์จะต้องคืนเงินค่าใช้จ่าย เงินมัดจำค่าตอบแทนและเงินใดๆ ที่รับไว้ทั้งหมดแก่แฟรนไชส์ซี้ ทั้งนี้ไม่ตัดสิทธิแฟรนไชส์ซี้ที่จะเรียกร้องค่าเสียหายกับแฟรนไชส์ซอร์

๘.๒.๑๓ กำหนดข้อห้ามมิให้แฟรนไชส์ซอร์บังคับให้แฟรนไชส์ซี้ต้องซื้อเช่าหรือเช่าซื้ออุปกรณ์สินค้าหรือบริการใดๆ จากแฟรนไชส์ซอร์ หรือแฟรนไชส์ซอร์กำหนดโดยไม่เป็นธรรม เว้นแต่เป็นอุปกรณ์ สินค้าหรือบริการที่จำเป็นเพื่อให้การประกอบธุรกิจของแฟรนไชส์ซี้เป็นไปตามลักษณะ รูปแบบมาตรฐานและคุณภาพตามที่แฟรนไชส์ซอร์กำหนด (ร่างมาตรา ๓๐)

มาตรา ๓๐ ห้ามมิให้แฟรนไชส์ซอร์บังคับให้แฟรนไชส์ซี้ต้อง“ซื้อเช่าหรือเช่าซื้อ”อุปกรณ์สินค้า“หรือบริการใดๆ จากแฟรนไชส์ซอร์ หรือแฟรนไชส์ซอร์กำหนดโดยไม่เป็นธรรม เว้นแต่เป็นอุปกรณ์ สินค้าหรือบริการที่จำเป็นเพื่อให้การประกอบธุรกิจของแฟรนไชส์ซี้เป็นไปตามลักษณะ รูปแบบมาตรฐานและคุณภาพตามที่แฟรนไชส์ซอร์กำหนด

๘.๒.๑๔ กำหนดให้ในระหว่างอายุสัญญาการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ หากแฟรนไชส์ซอร์โอนกิจการ หรือโอนสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาให้บุคคลอื่น ผู้รับโอนกิจการหรือสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาต้องผูกพันตามสัญญาที่ผู้โอนได้ทำไว้กับแฟรนไชส์ซี้ด้วย (ร่างมาตรา ๓๑)

มาตรา ๓๑ ในระหว่างอายุสัญญาการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ หากแฟรนไชส์ซอร์โอนกิจการ หรือโอนสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาให้บุคคลอื่น ผู้รับโอนกิจการหรือสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาต้องผูกพันตามสัญญาที่ผู้โอนได้ทำไว้กับแฟรนไชส์ซี้ด้วย

ผู้รับโอนกิจการหรือสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาตามวรรคหนึ่งจะต้องปฏิบัติตามเงื่อนไข ในมาตรา ๑๙ และมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๒๐ หรือได้จดทะเบียนสัญญาถูกต้อง ตามมาตรา ๒๑ แล้วแต่กรณีโดยแฟรนไชส์ซอร์จะต้องแจ้งการโอนกิจการต่อนายทะเบียนไม่น้อยกว่าเจ็ดวันก่อนวันที่มีการทำสัญญาโอนกิจการ และผู้รับโอนจะต้อง

หมายเหตุ :

^๓ ข้อความควรต่อจากมาตรา ๒๙ วรรคหนึ่ง

^๔ ควรแก้ไขเพิ่มเติม คำว่า “ต้อง” เป็นคำว่า “ต้อง”

^๕ ควรแก้ไขเพิ่มเติม คำว่า “สินค้า” เป็นคำว่า “สินค้า”

ร่างพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ พ.ศ. ....
(พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

.....

แจ้งการรับโอนกิจการดังกล่าวต่อนายทะเบียนภายในกำหนดเจ็ดวันหลังจากวันที่มีการทำสัญญาโอนกิจการ ทั้งนี้ แพรนไซส์ซอร์จะต้องแจ้งให้แพรนไซส์ซีทราบอย่างน้อยหกสัปดาห์ก่อนวันที่มีการทำสัญญาโอนกิจการหรือโอนสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาด้วย

แพรนไซส์ซีมีสิทธิเลือกที่จะผูกพันหรือบอกเลิกสัญญากับผู้รับโอนกิจการดังกล่าวก็ได้ โดยแจ้งให้แพรนไซส์ซอร์ทราบภายในหกสัปดาห์นับแต่วันที่ได้รับแจ้งตามวรรคสอง ทั้งนี้ หากแพรนไซส์ซีใช้สิทธิบอกเลิกสัญญาไม่ให้ถือเป็นการผิดสัญญาพร้อมทั้งแพรนไซส์ซีมีสิทธิที่จะได้รับค่าตอบแทนหรือเงินใด ๆ ที่แพรนไซส์ซีได้จ่ายให้แก่แพรนไซส์ซอร์คืนตามสัดส่วนโดยคำนวณจากระยะเวลาที่คงเหลืออยู่ที่แพรนไซส์ซีจะต้องผูกพันตามสัญญาที่ได้มีการบอกเลิก

การโอนหุ้นเป็นจำนวนมากกว่ากึ่งหนึ่งของหุ้นในนิติบุคคลซึ่งเป็นผู้ให้สิทธิในการประกอบธุรกิจให้แก่บุคคลหนึ่ง ผู้ให้สิทธิในการประกอบธุรกิจจะต้องแจ้งให้แพรนไซส์ซอร์ทราบและให้นำความในวรรคสามมาใช้บังคับโดยอนุโลม

๘.๒.๑๕ กำหนดให้สิทธิในการประกอบธุรกิจต้องดำเนินการจัดให้มีการฝึกอบรม การปฏิบัติงาน และการประกอบธุรกิจให้แก่แพรนไซส์ซอร์ควบคู่ไปกับการจัดให้มีคู่มือ การปฏิบัติงานที่มีความชัดเจนถูกต้องและครบถ้วน เพื่อให้แพรนไซส์ซอร์สามารถปฏิบัติตามที่แพรนไซส์ซอร์กำหนดได้ (ร่างมาตรา ๓๒)

มาตรา ๓๒ สิทธิในการประกอบธุรกิจต้องดำเนินการจัดให้มีการฝึกอบรม การปฏิบัติงาน และการประกอบธุรกิจให้แก่แพรนไซส์ซอร์ควบคู่ไปกับการจัดให้มีคู่มือการปฏิบัติงานที่มีความชัดเจนถูกต้องและครบถ้วน เพื่อให้แพรนไซส์ซอร์สามารถปฏิบัติตามที่แพรนไซส์ซอร์กำหนดได้^๖

คู่มือการปฏิบัติงานตามวรรคหนึ่งต้องระบุเรื่องและรายละเอียดตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

คู่มือการปฏิบัติงานต้องจัดทำเป็นภาษาไทย และนายทะเบียนอาจประกาศกำหนดให้จัดทำคู่มือการปฏิบัติงานในรูปแบบอื่นนอกจากจัดทำเป็นหนังสือก็ได้

๘.๒.๑๖ กำหนดให้แพรนไซส์ซอร์ต้องไม่ประกอบธุรกิจแพรนไซส์ ประเภทเดียวกัน โดยใช้เครื่องหมายการค้าหรือเครื่องหมายบริการที่เหมือนกันหรือคล้ายคลึงกัน ซึ่งทำให้สาธารณชนสับสนหรือหลงผิดไม่ว่าโดยตนเองหรือผ่านบริษัทในเครือของตนเอง อันเป็นการค้าแข่งกับแพรนไซส์ซีที่เป็นคู่สัญญาของตนภายในเขตพื้นที่ที่มีระยะห่างตามที่กำหนดไว้ในสัญญา หรือกระทำการใด ๆ ที่จะก่อให้เกิดความเสียหาย หรือมีผลกระทบต่อการประกอบธุรกิจแพรนไซส์ของแพรนไซส์ซีตลอดอายุสัญญาการประกอบธุรกิจแพรนไซส์ เว้นแต่ได้รับอนุญาตจากนายทะเบียน กรณีนี้ไม่ใช้บังคับแก่กิจการของแพรนไซส์ซอร์ที่ได้ดำเนินการมาก่อนการจดทะเบียนการประกอบธุรกิจแพรนไซส์ด้วยตนเองตามมาตรา ๑๙ (๓) (ร่างมาตรา ๓๓)

หมายเหตุ :

^๖ ควรแก้ไขเพิ่มเติม คำว่า “ถูกต้อง” เป็นคำว่า “ถูกต้อง”

^๗ ควรแก้ไขเพิ่มเติม คำว่า “ใด” เป็นคำว่า “ได้”

มาตรา ๓๓ แพรนไชส์ซอร์ต้องไม่ประกอบธุรกิจแพรนไชส์ ประเภทเดียวกัน โดยใช้เครื่องหมายการค้าหรือเครื่องหมายบริการที่เหมือนกันหรือคล้ายคลึงกัน ซึ่งทำให้สาธารณชนสับสนหรือหลงผิดไม่ว่าโดยตนเองหรือผ่านบริษัทในเครือของตนเอง อันเป็นการค้าแข่งกับแพรนไชส์ซีที่เป็นคู่สัญญาของตนภายในเขตพื้นที่ที่มีระยะห่างตามที่กำหนดไว้ในสัญญา หรือกระทำการใด ๆ ที่จะก่อให้เกิดความเสียหาย หรือมีผลกระทบต่อการประกอบธุรกิจแพรนไชส์ของแพรนไชส์ซีตลอดอายุสัญญาการประกอบธุรกิจแพรนไชส์ เว้นแต่ได้รับอนุญาตจากนายทะเบียน

ความในวรรคหนึ่ง ไม่ใช้บังคับแก่กิจการของแพรนไชส์ซอร์ที่ได้ดำเนินการมาก่อนการจดทะเบียนตามมาตรา ๑๙ (๓)

๘.๒.๑๗ กำหนดมิให้แพรนไชส์ซีและตัวแทนเปิดเผยข้อมูลใด ๆ เกี่ยวกับการประกอบธุรกิจแพรนไชส์ที่แพรนไชส์ซอร์ได้ระบุห้ามเปิดเผยไว้ในสัญญา (ร่างมาตรา ๓๔)

มาตรา ๓๔ ห้ามมิให้แพรนไชส์ซีและตัวแทนเปิดเผยข้อมูลใด ๆ เกี่ยวกับการประกอบธุรกิจแพรนไชส์ที่แพรนไชส์ซอร์ได้ระบุห้ามเปิดเผยไว้ในสัญญา

๘.๒.๑๘ กำหนดให้แพรนไชส์ซอร์ที่ได้จดทะเบียนแล้ว มีหน้าที่ต้องส่งรายงานผลการประกอบธุรกิจแพรนไชส์ประจำปีตามแบบและรายละเอียดพร้อมด้วยหลักฐานที่นายทะเบียนประกาศกำหนดต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ภายใน ๕ เดือนนับแต่วันสิ้นปี (ร่างมาตรา ๓๕)

มาตรา ๓๕ แพรนไชส์ซอร์ที่ได้จดทะเบียนแล้ว มีหน้าที่ต้องส่งรายงานผลการประกอบธุรกิจแพรนไชส์ประจำปีตามแบบและรายละเอียดพร้อมด้วยหลักฐานที่นายทะเบียนประกาศกำหนดต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ภายในห้าเดือนนับแต่วันสิ้นปี

ระยะเวลาตามวรรคหนึ่งให้คำนวณตามปีปฏิทิน

๘.๒.๑๙ กำหนดให้นายทะเบียนแจ้งคำสั่งเป็นหนังสือพร้อมทั้งเหตุผลที่ไม่ต่ออายุหรือเพิกถอนการจดทะเบียนให้ผู้ประกอบธุรกิจแพรนไชส์ที่ไม่ได้รับการต่ออายุหรือถูกเพิกถอนทราบภายใน ๓๐ วันนับแต่วันที่มิคำสั่ง กรณีปรากฏแก่นายทะเบียนในภายหลังว่าแพรนไชส์ซอร์รายใดซึ่งได้จดทะเบียนการประกอบธุรกิจแพรนไชส์ตามพระราชบัญญัตินี้ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้าม หรือไม่ปฏิบัติตามที่กำหนดไว้ในหนังสือสำคัญแสดงการจดทะเบียนหรือตามที่กฎหมายนี้กำหนด หรือไม่ปฏิบัติให้เป็นไปตามสัญญาที่ทำไว้กับแพรนไชส์ซี หรือมีการดำเนินการในลักษณะอันอาจเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่แพรนไชส์ซีหรือประชาชน (ร่างมาตรา ๓๖)

มาตรา ๓๖ กรณีปรากฏแก่นายทะเบียนในภายหลังว่าแพรนไชส์ซอร์รายใดซึ่งได้จดทะเบียนการประกอบธุรกิจแพรนไชส์ตามพระราชบัญญัตินี้ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้าม หรือไม่ปฏิบัติตามที่กำหนดไว้ในหนังสือสำคัญแสดงการจดทะเบียนหรือตามที่กฎหมายนี้กำหนด หรือไม่ปฏิบัติให้เป็นไปตามสัญญาที่ทำไว้กับแพรนไชส์ซี หรือมีการดำเนินการในลักษณะอันอาจเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่แพรนไชส์ซีหรือประชาชน เมื่อนายทะเบียนได้พิจารณาและมีคำสั่ง

ร่างพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจแพรนไชส์ พ.ศ. ....

(พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

.....

ไม่ต่ออายุหนังสือสำคัญแสดงการจดทะเบียนตามมาตรา ๒๓ หรือมีคำสั่งเพิกถอนการจดทะเบียนแล้ว ให้แจ้งคำสั่งเป็นหนังสือพร้อมทั้งเหตุผลที่ไม่ต่ออายุ หรือเพิกถอนการจดทะเบียนให้ผู้ประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ที่ไม่ได้รับการต่ออายุหรือถูกเพิกถอนทราบภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ มีคำสั่ง

เมื่อนายทะเบียนมีคำสั่งไม่ต่ออายุตามมาตรา ๒๓ หรือเพิกถอนการจดทะเบียน การประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ของแฟรนไชส์ซอร์รายใด ให้แฟรนไชส์ซีซึ่งได้ทำสัญญากับแฟรนไชส์ซอร์รายนั้นมีสิทธิที่จะให้ แฟรนไชส์ซอร์ผูกพันตามสัญญาที่ได้ทำไว้กับแฟรนไชส์ซีต่อไปหรือบอกเลิกสัญญาก็ได้

ทั้งนี้หากแฟรนไชส์ซีใช้สิทธิบอกเลิกสัญญาไม่ให้ถือเป็นการผิดสัญญาพร้อมทั้ง แฟรนไชส์ซีมีสิทธิที่จะได้รับค่าตอบแทนหรือเงินใดๆ ที่แฟรนไชส์ซีได้จ่ายให้แก่แฟรนไชส์ซอร์ คืบตามสัดส่วนโดยคำนวณจากระยะเวลาที่คงเหลืออยู่ที่แฟรนไชส์ซีจะต้องผูกพันตามสัญญาที่ได้มี การบอกเลิก

๘.๒.๒๐ กำหนดข้อห้ามมิให้ผู้ประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ซึ่งถูกเพิกถอน การจดทะเบียนทำการชักชวน โฆษณา หรือประกอบธุรกิจแฟรนไชส์กับรายใหม่ต่อไปอีก นับตั้งแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งคำสั่งเพิกถอนการจดทะเบียน (ร่างมาตรา ๓๗)

มาตรา ๓๗ ห้ามมิให้ผู้ประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ซึ่งถูกเพิกถอนการจดทะเบียน ทำการชักชวน โฆษณา หรือประกอบธุรกิจแฟรนไชส์กับรายใหม่ต่อไปอีกนับตั้งแต่วันที่ ได้รับหนังสือ แจ้งคำสั่งเพิกถอนการจดทะเบียน

๘.๒.๒๑ กำหนดให้นายทะเบียนมีอำนาจเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับชื่อของผู้ประกอบ ธุรกิจแฟรนไชส์ที่ถูกเพิกถอนการจดทะเบียนและข้อมูลเกี่ยวกับการกระทำความผิดและ การลงโทษบุคคลใด ๆ ที่กระทำความผิดและถูกลงโทษตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ เพื่อพิทักษ์ ประโยชน์ของประชาชน หรือเพื่อคุ้มครองผู้ประสงค์จะประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ (ร่างมาตรา ๓๘)

มาตรา ๓๘ เพื่อพิทักษ์ประโยชน์ของประชาชน หรือเพื่อคุ้มครองผู้ประสงค์ จะประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ นายทะเบียนมีอำนาจเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับชื่อของผู้ประกอบธุรกิจ แฟรนไชส์ที่ถูกเพิกถอนการจดทะเบียนและข้อมูลเกี่ยวกับการกระทำความผิดและการลงโทษบุคคลใด ๆ ที่กระทำความผิดและถูกลงโทษตามพระราชบัญญัตินี้

๘.๒.๒๒ กำหนดให้แฟรนไชส์ซอร์ที่ประสงค์จะเลิกประกอบกิจการ หรือหยุด ประกอบกิจการเป็นการชั่วคราว ต้องได้รับอนุญาตจากนายทะเบียนก่อน ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ที่คณะกรรมการกำกับดูแลการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ประกาศกำหนด ทั้งนี้ เพื่อพิทักษ์ประโยชน์ของผู้ประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ และเพื่อคุ้มครองผู้มีส่วนได้เสีย (ร่างมาตรา ๓๙)

มาตรา ๓๙ เพื่อพิทักษ์ประโยชน์ของผู้ประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ และเพื่อคุ้มครอง ผู้มีส่วนได้เสีย แฟรนไชส์ซอร์ที่ประสงค์จะเลิกประกอบกิจการ หรือหยุดประกอบกิจการเป็นการชั่วคราว ต้องได้รับอนุญาตจากนายทะเบียนก่อน ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไข ที่คณะกรรมการ ประกาศกำหนด

ร่างพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ พ.ศ. ....

(พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

.....

๘.๓ หมวด ๔^๔ การอุทธรณ์

๘.๓.๑ กำหนดให้ผู้ยื่นคำขอหรือผู้ประกอบธุรกิจแฟรนไชส์แล้วแต่กรณี มีสิทธิอุทธรณ์เป็นหนังสือต่อคณะกรรมการกำกับดูแลการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ภายใน ๓๐ วันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งคำสั่งไม่รับจดทะเบียนหรือไม่ต่ออายุใบอนุญาต หนังสือแจ้งคำสั่งเพิกถอนหรือคำสั่งเกี่ยวกับการขออนุญาตเลิกประกอบธุรกิจของนายทะเบียน ในกรณีนายทะเบียนมีคำสั่งไม่รับจดทะเบียนธุรกิจแฟรนไชส์ซอร์ ไม่รับเปลี่ยนแปลงทางทะเบียนแฟรนไชส์ ไม่ต่ออายุหนังสือสำคัญแสดงการจดทะเบียนแฟรนไชส์ซอร์ เพิกถอนการจดทะเบียน หรือไม่อนุญาตให้แฟรนไชส์ซอร์เลิกประกอบกิจการหรือหยุดประกอบกิจการเป็นการชั่วคราว (ร่างมาตรา ๔๐)

มาตรา ๔๐ ในกรณีนายทะเบียนมีคำสั่งไม่รับจดทะเบียนตามมาตรา ๒๒ คำสั่งไม่รับเปลี่ยนแปลงทางทะเบียนตามมาตรา ๑๙ วรรคสองคำสั่งไม่ต่ออายุหนังสือสำคัญแสดงการจดทะเบียนตามมาตรา ๒๓ คำสั่งเพิกถอนการจดทะเบียนตามมาตรา ๓๖ หรือคำสั่งไม่อนุญาตตามมาตรา ๓๙ ให้ผู้ยื่นคำขอหรือผู้ประกอบธุรกิจแฟรนไชส์แล้วแต่กรณี มีสิทธิอุทธรณ์เป็นหนังสือต่อคณะกรรมการภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งคำสั่งไม่รับจดทะเบียนหรือไม่ต่ออายุใบอนุญาต หนังสือแจ้งคำสั่งเพิกถอน หรือคำสั่งเกี่ยวกับการขออนุญาตเลิกประกอบธุรกิจของนายทะเบียน

คำวินิจฉัยของคณะกรรมการเป็นที่สุด

หลักเกณฑ์และวิธีการยื่นอุทธรณ์ และวิธีพิจารณาอุทธรณ์ ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

๘.๔ หมวด ๕^๕ บทกำหนดโทษ

๘.๔.๑ กำหนดโทษปรับไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาทและปรับอีกวันละไม่เกิน ๑๐,๐๐๐ บาทตลอดระยะเวลาที่ไม่ปฏิบัติ สำหรับผู้ประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๙ มาตรา ๒๗ มาตรา ๒๙ มาตรา ๓๐ และมาตรา ๓๒ (ร่างมาตรา ๔๑)

มาตรา ๔๑ ผู้ประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๙ มาตรา ๒๗ มาตรา ๒๙ มาตรา ๓๐ และมาตรา ๓๒ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาทและปรับอีกวันละไม่เกินหนึ่งหมื่นบาทตลอดระยะเวลาที่ไม่ปฏิบัติ

๘.๔.๒ กำหนดโทษปรับไม่เกิน ๕๐,๐๐๐ บาท สำหรับผู้ประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ซีที่ไม่ส่งรายงานผลการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ประจำปีตามแบบและรายละเอียดพร้อมด้วยหลักฐานที่นายทะเบียนประกาศกำหนดตามมาตรา ๓๕ (ร่างมาตรา ๔๒)

มาตรา ๔๒ ผู้ประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ซีใดฝ่าฝืนมาตรา ๓๕ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท

^๔ หมายเหตุ : ควรแก้ไขเพิ่มเติม คำว่า “หมวด ๔” เป็น คำว่า “หมวด ๓”

^๕ หมายเหตุ : ควรแก้ไขเพิ่มเติม คำว่า “หมวด ๕” เป็น คำว่า “หมวด ๔”

๘.๔.๓ กำหนดโทษจำคุกไม่เกิน ๑ เดือน หรือปรับไม่เกิน ๑๐,๐๐๐ บาท หรือ ทั้งจำทั้งปรับ และปรับอีกวันละไม่เกิน ๑,๐๐๐ บาท ตลอดระยะเวลาที่ไม่ปฏิบัติ สำหรับผู้ซึ่งไม่ปฏิบัติตามหนังสือเรียกของนายทะเบียนหรือพนักงานเจ้าหน้าที่หรือไม่ยอมให้ข้อเท็จจริง หรือไม่ส่งเอกสาร หรือหลักฐานเมื่อนายทะเบียนหรือพนักงานเจ้าหน้าที่สอบถาม หรือเรียกตรวจสอบ หรือไม่ให้ความสะดวกแก่นายทะเบียนหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๑๕ โดยไม่มีเหตุอันสมควร (ร่างมาตรา ๔๓)

มาตรา ๔๓ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามหนังสือเรียกของนายทะเบียนหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ หรือไม่ยอมให้ข้อเท็จจริง หรือไม่ส่งเอกสารหรือหลักฐานเมื่อนายทะเบียนหรือพนักงานเจ้าหน้าที่สอบถาม หรือเรียกตรวจสอบ หรือไม่ให้ความสะดวกแก่นายทะเบียนหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ ตามมาตรา ๑๕ โดยไม่มีเหตุอันสมควรต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกิน หนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และปรับอีกวันละไม่เกินหนึ่งพันบาทตลอดระยะเวลาที่ไม่ปฏิบัติ

๘.๔.๔ กำหนดโทษจำคุกไม่เกิน ๑ เดือน หรือปรับไม่เกิน ๑๐,๐๐๐ บาท และ ปรับอีกวันละไม่เกิน ๑,๐๐๐ บาท ตลอดระยะเวลาที่ไม่ปฏิบัติ สำหรับผู้ซึ่งไม่ปฏิบัติตามคำสั่ง ของคณะกรรมการหรือคณะอนุกรรมการหรือไม่ยอมให้ข้อเท็จจริง หรือไม่ส่งเอกสารหรือ หลักฐานเมื่อคณะกรรมการหรือคณะอนุกรรมการสอบถามหรือเรียกให้ส่งตามมาตรา ๑๓ (ร่างมาตรา ๔๔)

มาตรา ๔๔ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของคณะกรรมการหรือคณะอนุกรรมการ หรือไม่ยอมให้ข้อเท็จจริง หรือไม่ส่งเอกสารหรือหลักฐานเมื่อคณะกรรมการหรือคณะอนุกรรมการ สอบถามหรือเรียกให้ส่งตามมาตรา ๑๓ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกิน หนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และปรับอีกวันละไม่เกินหนึ่งพันบาทตลอดระยะเวลาที่ไม่ปฏิบัติ

๘.๔.๕ กำหนดโทษจำคุกไม่เกิน ๑ ปี หรือปรับไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท หรือ ทั้งจำทั้งปรับ สำหรับผู้ที่ประสงค์จะประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ในราชอาณาจักรมิได้รับ การจดทะเบียนตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๔๕)

มาตรา ๔๕ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๘ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกิน หนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

๘.๔.๖ กำหนดโทษจำคุกไม่เกิน ๑ ปี หรือปรับไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาทหรือทั้ง จำทั้งปรับและปรับอีกวันละหนึ่งหมื่นบาทตลอดเวลาที่ยังฝ่าฝืนอยู่ สำหรับผู้ซึ่งไม่ได้รับอนุญาต ให้จดทะเบียนการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ฝ่าฝืนกระทำการใด ๆ ตามมาตรา ๒๔ (ร่างมาตรา ๔๖)

มาตรา ๔๖ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๒๔ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกิน หนึ่งแสนบาทหรือทั้งจำทั้งปรับและปรับอีกวันละหนึ่งหมื่นบาทตลอดเวลาที่ยังฝ่าฝืนอยู่

ถ้าการกระทำความผิดตามมาตรา ๒๔ ได้กระทำโดยทุจริต เพื่อหลอกลวงผู้อื่น ด้วยการแสดงข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อความจริงซึ่งควรบอกให้แจ้งผู้กระทำต้องระวาง โทษจำคุกตั้งแต่สามเดือนถึงสามปี หรือปรับไม่เกินสามแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

๘.๔.๗ กำหนดโทษจำคุกตั้งแต่ ๓ เดือนถึง ๓ ปี หรือปรับไม่เกิน ๓๐๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ สำหรับแพรนไชส์หรือตัวแทนที่ทำการชักชวนหรือโฆษณาด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือเกินความจริงเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจแพรนไชส์ในการชักชวนหรือโฆษณาให้ผู้อื่นเข้าร่วมทำธุรกิจ ตามมาตรา ๒๕ วรรคหนึ่ง (ร่างมาตรา ๔๗)

มาตรา ๔๗ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๒๕ วรรคหนึ่งต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สามเดือนถึงสามปี หรือปรับไม่เกินสามแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

๘.๔.๘ กำหนดโทษปรับเป็นจำนวน ๑ เท่า แต่ไม่เกิน ๒ เท่าของจำนวนเงินดังกล่าว สำหรับผู้ให้สิทธิในการประกอบธุรกิจหรือตัวแทน กรณีเรียกเงินมัดจำ ค่าตอบแทนหรือเงินใด ๆ จากผู้รับสิทธิในการประกอบธุรกิจหรือบุคคลใด ๆ ก่อนที่จะมีการทำสัญญาการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ระหว่างแฟรนไชส์ซอร์และแฟรนไชส์ซีตามมาตรา ๒๖ (ร่างมาตรา ๔๘)

มาตรา ๔๘ ผู้ให้สิทธิในการประกอบธุรกิจหรือตัวแทนใดฝ่าฝืนมาตรา ๒๖ ต้องระวางโทษปรับเป็นจำนวนหนึ่งเท่า แต่ไม่เกินสองเท่าของจำนวนเงินดังกล่าว

๘.๔.๙ กำหนดโทษจำคุกไม่เกิน ๑ ปี หรือปรับไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ สำหรับผู้รับสิทธิในการประกอบธุรกิจหรือตัวแทนใด เปิดเผยข้อมูลใด ๆ เกี่ยวกับการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ที่แฟรนไชส์ซอร์ได้ระบุห้ามเพื่อเผยไว้ในสัญญาตามมาตรา ๓๔ (ร่างมาตรา ๔๙)

มาตรา ๔๙ ผู้รับสิทธิในการประกอบธุรกิจหรือตัวแทนใดฝ่าฝืนมาตรา ๓๔ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

๘.๔.๑๐ กำหนดโทษจำคุกไม่เกิน ๑ ปี หรือปรับไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ หรือทั้งจำทั้งปรับ และปรับอีกวันละ ๑๐,๐๐๐ บาทตลอดระยะเวลาที่ฝ่าฝืน สำหรับผู้ประกอบการแฟรนไชส์ฝ่าฝืนประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ประเภทเดียวกันโดยใช้เครื่องหมายการค้าหรือเครื่องหมายบริการที่เหมือนกันหรือคล้ายคลึงกันตามมาตรา ๓๓ (ร่างมาตรา ๕๐)

มาตรา ๕๐ ผู้ประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ใดฝ่าฝืนมาตรา ๓๓ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ และปรับอีกวันละหนึ่งหมื่นบาทตลอดระยะเวลาที่ฝ่าฝืน

๘.๔.๑๑ กำหนดโทษจำคุกไม่เกิน ๑ ปี หรือปรับไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ สำหรับผู้ประกอบการแฟรนไชส์ซึ่งถูกเพิกถอนการจดทะเบียนได้ทำการชักชวนโฆษณา หรือประกอบธุรกิจแฟรนไชส์กับรายใหม่ต่อไปอีกนับตั้งแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งคำสั่งเพิกถอนการจดทะเบียนตามมาตรา ๓๗ (ร่างมาตรา ๕๑)

มาตรา ๕๑ ผู้ประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ใดฝ่าฝืนมาตรา ๓๗ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ร่างพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ พ.ศ. ....

(พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

.....

๘.๔.๑๒ กำหนดกรณีที่ผู้กระทำความผิดซึ่งต้องรับโทษตามพระราชบัญญัตินี้เป็นนิติบุคคล ถ้าการกระทำความผิดของนิติบุคคลนั้นเกิดจากการสั่งการหรือการกระทำของบุคคลใดหรือไม่สั่งการหรือไม่กระทำการอันเป็นหน้าที่ที่ต้องกระทำของกรรมการผู้จัดการ หุ่นส่วนผู้จัดการหรือบุคคลใดซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของนิติบุคคลนั้น ผู้นั้นต้องรับโทษตามที่บัญญัติไว้สำหรับความผิดนั้น ๆ ด้วย (ร่างมาตรา ๕๒)

มาตรา ๕๒ ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดซึ่งต้องรับโทษตามพระราชบัญญัตินี้เป็นนิติบุคคล ถ้าการกระทำความผิดของนิติบุคคลนั้นเกิดจากการสั่งการหรือการกระทำของบุคคลใดหรือไม่สั่งการหรือไม่กระทำการอันเป็นหน้าที่ที่ต้องกระทำของกรรมการผู้จัดการ หุ่นส่วนผู้จัดการหรือบุคคลใดซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของนิติบุคคลนั้น ผู้นั้นต้องรับโทษตามที่บัญญัติไว้สำหรับความผิดนั้น ๆ ด้วย

๘.๔.๑๓ กำหนดให้บรรดาความผิดตามพระราชบัญญัตินี้มีโทษปรับสถานเดียว ให้นายทะเบียนมีอำนาจเปรียบเทียบได้ (ร่างมาตรา ๕๓)

มาตรา ๕๓ บรรดาความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ที่มีโทษปรับสถานเดียว ให้นายทะเบียนมีอำนาจเปรียบเทียบได้

เมื่อผู้ต้องหาชำระค่าปรับตามที่เปรียบเทียบภายในระยะเวลาที่กำหนดแล้ว ให้ถือว่าคดีเลิกกันตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

ถ้าผู้ต้องหาไม่ยินยอมตามที่เปรียบเทียบหรือเมื่อยินยอมแล้วไม่ชำระเงินค่าปรับภายในเวลาที่กำหนดให้ดำเนินคดีต่อไป

๘.๕ บทเฉพาะกาล

๘.๕.๑ กำหนดบทบัญญัติรองรับสำหรับผู้ซึ่งประกอบธุรกิจแฟรนไชส์อยู่แล้ว ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับหากประสงค์จะประกอบธุรกิจนั้นต่อไป ให้แจ้งการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ต่อนายทะเบียน ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่นายทะเบียนกำหนดภายใน ๑๘๐ วันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (ร่างมาตรา ๕๔)

มาตรา ๕๔ ผู้ซึ่งประกอบธุรกิจแฟรนไชส์อยู่แล้วในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ หากประสงค์จะประกอบธุรกิจนั้นต่อไป ให้แจ้งการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ต่อนายทะเบียน ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่นายทะเบียนกำหนดภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ส่วนที่ ๒

ข้อมูลประกอบการพิจารณา
ร่างพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์
พ.ศ. ....

(พลเอก สิทธิ์ศึก สิทธิ์ไพโร สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

ข้อดีของร่างพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ พ.ศ. .... *

ปัจจุบัน ธุรกิจแฟรนไชส์ในประเทศไทยมีแนวโน้มเติบโตอย่างต่อเนื่อง ทั้งจากการประกอบธุรกิจภายในประเทศและต่างประเทศ ซึ่งในต่างประเทศ พบว่า ประเทศที่พัฒนาแล้วกว่า ๔๐ ประเทศทั่วโลก เช่น สหรัฐอเมริกา ออสเตรเลีย และประเทศในภูมิภาคเอเชีย อาทิ เกาหลีใต้ มาเลเซีย เวียดนาม อินโดนีเซีย มีการตรากฎหมายแฟรนไชส์เพื่อควบคุมการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ภายในประเทศของตน แต่สำหรับประเทศไทยนั้น ปัจจุบันยังไม่มีกฎหมายว่าด้วยการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ ใช้เป็นการเฉพาะ หากพิจารณาจากการที่แฟรนไชส์ซอร์มีอำนาจต่อรองสูงกว่าแฟรนไชส์ซีประกอบกับแฟรนไชส์ซอร์เป็นฝ่ายที่เป็นผู้ร่างสัญญาและข้อกำหนดต่าง ๆ ในสัญญา พบว่าบทกฎหมายในปัจจุบันที่เกี่ยวข้องกับการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์มีเป็นจำนวนมาก อาทิ ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ พระราชบัญญัติว่าด้วยข้อสัญญาที่ไม่เป็นธรรม พ.ศ. ๒๕๔๐ พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. ๒๕๒๒ พระราชบัญญัติความลับทางการค้า พ.ศ. ๒๕๔๕ หรือพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๔๒ รวมทั้งกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจนั้น ๆ เป็นการเฉพาะ ซึ่งกฎหมายที่เกี่ยวข้องดังกล่าวนี้ยังไม่เพียงพอที่จะใช้บังคับเพื่อให้เกิดความเป็นธรรมในการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ และยังไม่ครอบคลุมในหลายกรณี เช่น การกำกับดูแลผู้ประกอบการจากต่างประเทศที่มีได้มีภูมิสำเนาในประเทศไทยซึ่งให้แฟรนไชส์แก่ผู้ประกอบการในประเทศไทย การควบคุมรูปแบบของสัญญาแฟรนไชส์ที่มีลักษณะเฉพาะ รวมถึงการกำหนดมาตรฐานเกี่ยวกับสิทธิ หน้าที่ และความรับผิดชอบของผู้ประกอบธุรกิจแต่ละฝ่าย นอกจากนี้ยังขาดหน่วยงานที่ทำหน้าที่ควบคุมและลงโทษต่อการปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรมในธุรกิจแฟรนไชส์อีกด้วย

ด้วยเหตุผลดังกล่าวนี้จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัติฯ ฉบับนี้ขึ้น โดยจำแนกข้อดีของร่างพระราชบัญญัติฯ ฉบับดังกล่าว ดังนี้

๑. เพื่อจัดระเบียบการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ในประเทศไทย
๒. เพื่อพัฒนา ส่งเสริม และสนับสนุนการประกอบธุรกิจธุรกิจแฟรนไชส์
๓. เพื่อสร้างความเป็นธรรมแก่แฟรนไชส์ซอร์และแฟรนไชส์ซี รวมทั้ง ทำให้ธุรกิจแฟรนไชส์เติบโตอย่างเป็นระบบ
๔. เพื่อรองรับการเปิดตลาดสู่ประเทศสมาชิกประชาคมอาเซียน และตลาดสากล
๕. เพื่อกำหนดมาตรฐานการดำเนินธุรกิจให้มีประสิทธิภาพ

---

* ที่มา : บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ พ.ศ. .... เรียบเรียงโดย พัทธา พุกเศรษฐี วิทยากรชำนาญการ กลุ่มงานกฎหมาย ๑ สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา.

ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับธุรกิจแฟรนไชส์ (Franchise)*

แฟรนไชส์ หมายถึง ระบบซึ่งบุคคลหนึ่ง กล่าวคือ ผู้ขายแฟรนไชส์อนุญาตให้บุคคลอีกคนหนึ่ง คือ ผู้ซื้อแฟรนไชส์ใช้เครื่องหมายการค้า เครื่องหมายบริการ ชื่อทางการค้า ตลอดจนสูตรลับ กรรมวิธีต่าง ๆ ของผู้ขายแฟรนไชส์กับสินค้าหรือบริการของผู้ซื้อแฟรนไชส์ โดยผู้ขายแฟรนไชส์จะให้ความช่วยเหลือกับผู้ซื้อแฟรนไชส์ในด้านต่าง ๆ เช่น ด้านระบบบัญชี การเงิน การวางแผนการตลาด กิจกรรมส่งเสริมการตลาด การฝึกอบรมพนักงาน เป็นต้น ทั้งนี้ ผู้ขายแฟรนไชส์จะควบคุมคุณภาพของสินค้าหรือบริการของผู้ซื้อแฟรนไชส์และวิธีดำเนินกิจการของผู้ซื้อแฟรนไชส์ในบางประการด้วย

ประเภทของแฟรนไชส์

แฟรนไชส์ แบ่งได้เป็น ๓ ประเภท คือ

๑. Product or Brand Franchise เป็นระบบแฟรนไชส์ที่ให้สิทธิเพื่อจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์ของแฟรนไชส์ซอร์ รวมถึงการให้สิทธิในการใช้เครื่องหมายการค้าของผู้ผลิตด้วย

๒. Business Format Franchise เป็นระบบแฟรนไชส์ที่ให้สิทธิเพื่อจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์ของแฟรนไชส์ซอร์ รวมถึงการให้สิทธิในการใช้เครื่องหมายการค้าของผู้ผลิตเพื่อขายสินค้าหรือบริการโดยมีการถ่ายทอดวิธีการดำเนินธุรกิจแบบร้านมาตรฐาน

๓. Conversion Franchise เป็นระบบแฟรนไชส์ที่ให้สิทธิเพื่อจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์ของแฟรนไชส์ซอร์ รวมถึงการให้สิทธิในการใช้เครื่องหมายการค้าของผู้ผลิตโดยผู้ผลิตได้เปลี่ยนธุรกิจที่มีอยู่เดิมให้เปลี่ยนมาใช้ในรูปแบบใหม่

รูปแบบของการให้สิทธิแฟรนไชส์

๑. แฟรนไชส์แบบหน่วยเดียว หรือ แฟรนไชส์บุคคล (Individual Franchise or Single Unit Franchise) เป็นรูปแบบการให้สิทธิแฟรนไชส์แก่บุคคลหนึ่งบุคคลใดหรือนิติบุคคลองค์กรหนึ่งองค์กรใดในการดำเนินธุรกิจที่ได้รับสิทธิจากแฟรนไชส์ซอร์เพียง ๑ แห่ง ภายในทำเลที่ตั้งหรือพื้นที่ที่กำหนดขึ้นตามสัญญา

๒. แฟรนไชส์แบบหลายหน่วย หรือ แบบพัฒนาพื้นที่ (Multiunit Franchise or Area Development Franchise) เป็นรูปแบบการให้สิทธิแฟรนไชส์แก่บุคคลหนึ่งบุคคลใดหรือกลุ่มบุคคลหรือนิติบุคคลองค์กรหนึ่งองค์กรใด ในลักษณะการกำหนดเป็นพื้นที่รับสิทธิที่จะสามารถดำเนินธุรกิจที่ได้รับสิทธิจากแฟรนไชส์ซอร์ได้มากกว่า ๑ แห่ง ตามจำนวนที่ได้ตกลงกัน

---

* ที่มา : ธุรกิจ แฟรนไชส์ [เข้าถึงข้อมูลได้จาก] <http://www.snrc.ac.th/main/elearning/suriya/fran-2.htm>
ข้อมูล ณ วันที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๕๙, เรียบเรียงโดย พัชรา พุกเศรษฐี วิทยากรชำนาญการ กลุ่มงานกฎหมาย ๑ สำนักกฎหมาย.

๓. แฟรนไชส์แบบ Subfranchise เป็นการให้สิทธิแก่บุคคล หรือกลุ่มบุคคล หรือนิติบุคคล ในพื้นที่รับสิทธิที่กำหนด เพื่อให้บุคคล กลุ่มบุคคล หรือนิติบุคคลดังกล่าวทำการขยายการให้สิทธิหน่วยย่อยแบบ Individual Franchise หรือ Multiunit Franchise แก่บุคคลอื่นในพื้นที่ต่อไป

ลักษณะของแฟรนไชส์ที่ดี

๑. มีระบบในการบริหารจัดการที่ดี เช่น วิธีการผลิตสินค้า รูปแบบการบริการ ระบบไอทีในการจัดการ การฝึกอบรม

๒. มีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับ เช่น แแบรนด์เป็นที่รู้จักของผู้บริโภคจำนวนมาก การโฆษณาประชาสัมพันธ์ที่ดี และต่อเนื่อง

๓. มีประสบการณ์ในการดำเนินธุรกิจ เช่น จะต้องเปิดดำเนินการมาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปี มีจำนวนสาขามากกว่า ๑ แห่งในทำเลที่แตกต่างกัน

๔. มีความสำเร็จและมีกำไร เช่น มีผลประกอบการที่ดีอย่างต่อเนื่อง มีความเข้มแข็งและมั่นคง

๕. มีคุณธรรม เช่น สัญญาจะต้องมีความยุติธรรม บริษัทและผู้บริหารมีธรรมาภิบาล

๖. มีคู่มือในการปฏิบัติงาน เช่น รายละเอียดการทำงานตั้งแต่เริ่มเปิดร้านไปจนถึงปิดร้าน ระบุบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบที่ชัดเจน

ข้อดีของธุรกิจแฟรนไชส์

การทำธุรกิจในรูปแบบแฟรนไชส์มีข้อดีหลายประการ กล่าวคือ

๑. มีโอกาสประสบความสำเร็จสูง เนื่องจากแฟรนไชส์ซอร์ได้พัฒนาธุรกิจจนประสบความสำเร็จ มีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักและยอมรับจากบุคคลทั่วไปแล้ว

๒. ย่นระยะเวลาในการเรียนรู้ แฟรนไชส์ซอร์ได้ทุ่มเทเวลาและเงินไปเป็นจำนวนมากเพื่อที่จะสร้างพัฒนาและบันทึกขั้นตอนการดำเนินธุรกิจให้ประสบความสำเร็จ แฟรนไชส์ซอร์จะได้รับประโยชน์จากการรวบรวมความเชี่ยวชาญและความรู้จากแฟรนไชส์ซอร์ ดังนั้น จึงเป็นการประหยัดระยะเวลาในการเรียนรู้ได้เป็นอย่างมาก

๓. เครื่องหมายการค้าได้รับการยอมรับ ตราสินค้าหรือบริการ หรือเครื่องหมายการค้าของแฟรนไชส์ซอร์ ย่อมเป็นที่คุ้นเคยของผู้บริโภคมาเป็นเวลานานแล้ว ดังนั้น แฟรนไชส์ซอร์จะได้รับประโยชน์จากการที่เครื่องหมายการค้าได้รับการยอมรับจากผู้บริโภคเป็นที่เรียบร้อยแล้ว

๔. การประหยัดต่อขนาดจากการซื้อที่ละมาก ๆ ผู้ประกอบกิจการขนาดย่อมโดยทั่วไป มักพบว่าเป็นเรื่องยากที่ตนจะสามารถซื้อสินค้าและบริการในราคาถูกลง เนื่องจากปริมาณในการสั่งซื้อที่น้อย อย่างไรก็ตามเมื่อมีการทำแฟรนไชส์ แฟรนไชส์ซอร์สามารถรวบรวมความต้องการสั่งซื้อสินค้าเข้าด้วยกัน และเพิ่มอำนาจการต่อรองของตนทำให้สามารถซื้อสินค้าและบริการในต้นทุนที่ถูกลงได้

๕. มีการโฆษณาและสนับสนุนการขายร่วมกัน แพรนไชส์ซอร์จะดูแลการโฆษณา การส่งเสริมการขายสินค้าหรือบริการของตนเป็นประจำอยู่แล้ว แพรนไชส์ซีบางรายอาจจะร่วมรับผิดชอบโดยการจ่ายเป็นค่าธรรมเนียมในการโฆษณา (Advertising Fee) ให้แก่แพรนไชส์ซอร์ตามแต่จะตกลงกัน

๖. ได้รับการฝึกอบรมและถ่ายโอนความเชี่ยวชาญ แพรนไชส์ซีย่อมได้รับการฝึกอบรมและถ่ายทอดความรู้จากแพรนไชส์ซอร์เพื่อส่งเสริมความสำเร็จ เนื่องจากความสำเร็จและผลกำไรของแพรนไชส์ซีย่อมเกี่ยวโยงกับความสำเร็จของแพรนไชส์ซอร์โดยตรง

๗. ได้รับการช่วยเหลือจากผู้ขายแพรนไชส์ แพรนไชส์ซอร์จะให้ความช่วยเหลือ แนะนำ และให้บริการต่าง ๆ แก่แพรนไชส์ซีตามข้อตกลงตลอดอายุของสัญญา

ข้อเสียของธุรกิจแพรนไชส์

การทำธุรกิจแพรนไชส์นอกจากจะมีข้อดีหลายประการแล้วยังมีข้อเสียเช่นกัน กล่าวคือ

๑. ขาดอิสระในการดำเนินธุรกิจ ผู้ซื้อแพรนไชส์จะต้องดำเนินธุรกิจตามรูปแบบที่ผู้ขายแพรนไชส์กำหนดไว้เท่านั้น

๒. ไม่มีหลักประกันความสำเร็จ ถึงแม้การทำธุรกิจแพรนไชส์จะมีโอกาสประสบความสำเร็จสูงจากการซื้อแพรนไชส์ก็ตาม แต่อาจกล่าวได้ว่า ไม่มีหลักประกันที่แน่นอนเนื่องจากความเสี่ยงทางธุรกิจสามารถเกิดขึ้นได้ตลอดเวลา

๓. ค่าใช้จ่ายค่อนข้างสูง ธุรกิจในรูปแบบแพรนไชส์บางธุรกิจ จำเป็นต้องใช้เงินลงทุนสูงในการได้มาซึ่งสิทธิในการประกอบกิจการ เช่น ต้องเสียค่าธรรมเนียมแรกเข้า ต้องลงทุนในการตกแต่งร้าน เป็นต้น

แพรนไชส์ซี (Franchisee) คือ ผู้รับสิทธิในการดำเนินธุรกิจ ตามระบบที่เจ้าของสิทธิได้จัดเตรียมไว้ รวมทั้งได้ใช้ชื่อทางการค้า เครื่องหมายการค้าเดียวกัน โดยที่ต้องจ่ายค่าตอบแทนในการให้สิทธิอันนั้น รวมทั้งจ่ายค่าตอบแทนตามผลประกอบการด้วยซึ่งก็คือผู้ซื้อแพรนไชส์นั่นเอง

Advertising Fee คือ ค่าตอบแทนที่ต้องจ่ายอย่างต่อเนื่องตามสัดส่วนของการดำเนินงาน เพื่อนำไปใช้เพื่อการโฆษณาในส่วนนี้แพรนไชส์ซอร์อาจจะเรียกเก็บหรือไม่เก็บก็ได้แล้วแต่จะตกลงกัน

ค่าตอบแทนในการทำแพรนไชส์

ค่าธรรมเนียมลิขสิทธิ์ (Royalty Fees) คือ ค่าตอบแทนที่ต้องจ่ายอย่างต่อเนื่องตามสัดส่วนของผลการดำเนินงานอาจจะเรียกเก็บเป็นเปอร์เซ็นต์ต่อเดือนหรือต่อปีจากยอดขายหรืออาจจะเก็บจากยอดสั่งซื้อสินค้า การคิดค่าธรรมเนียมลิขสิทธิ์ที่ดีที่สุดคือให้คิดราคาตลาดในปัจจุบัน และมีการพัฒนาระบบแพรนไชส์ใหม่ขึ้นเรียกว่า “Business Format Franchising” ซึ่งจะให้สิทธิในการใช้ชื่อตราสินค้า และให้ระบบการดำเนินงานทั้งระบบ ตั้งแต่ป้ายชื่อร้าน รูปแบบการแต่งร้าน กรรมวิธีประกอบอาหาร ผู้รับสิทธิจะต้องทำแนวความคิดแพรนไชส์ทั้งระบบโดยเฉพาะทำให้แพรนไชส์ประเภทอาหาร (Fast Food) ประสบความสำเร็จมาก โดยผู้ให้สิทธิ

จะใส่ใจและสนับสนุนผู้รับสิทธิตลอดระยะเวลาของสัญญา เพื่อให้ผู้รับสิทธิประสบความสำเร็จจากแนวความคิดนี้ทำให้ผู้ให้สิทธิมีรายได้จากผู้รับสิทธิหลายแนวทาง คือ

๑. ค่าสิทธิแรกเข้า หรือค่าธรรมเนียมแรกเข้า
๒. ค่าสิทธิระยะยาว
๓. ค่าส่งเสริมการตลาด
๔. ค่าขายสินค้าและบริการต่าง ๆ แก่แฟรนไชส์

วิธีการคิดค่าธรรมเนียม (Royalty Fees)

หลักในการคิดค่าธรรมเนียม (Royalty Fees) เป็นที่นิยมกันมากในปัจจุบันซึ่งผู้ให้สิทธิอาจหาแนวทางอื่นก็ได้ แต่ควรคำนึงถึงความสำเร็จของผู้ให้สิทธิไม่ได้วัดจากการหารายได้หรือทำกำไรจากผู้รับสิทธิต่างหาก สำหรับวิธีการและสูตรที่นำเสนอไม่ได้เป็นหลักตายตัวในการคำนวณแต่เป็นเพียงแนวทางที่จะช่วยให้ผู้ให้สิทธิทำงานได้ง่ายขึ้นเท่านั้น

การเลือกรูทกิจแฟรนไชส์

๑. ศึกษาข้อมูลให้ชัดเจนว่าบริษัทประกอบธุรกิจประเภทใด ใคร เป็นกลุ่มเป้าหมายของธุรกิจ ท้องที่ที่เราจะเปิดร้านนั้นธุรกิจนี้ถนัดหรือยังและธุรกิจนี้เหมาะสมกับ "เรา" หรือไม่
๒. บริษัทมีการขยายตัวและการบริหารงานอย่างไร ก่อตั้งมานานแค่ไหน สินค้ามีคุณภาพและเป็นที่ต้องการของตลาดหรือไม่ ผลงานและการเงินของบริษัทเป็นอย่างไร มีระบบการบริหารงานและเป้าหมายในการพัฒนาธุรกิจอย่างไร ทีมผู้บริหารเก่งและมีประสบการณ์แค่ไหน
๓. สมาชิกในเครือข่ายมีความก้าวหน้าอย่างไร ควรรับฟังความคิดเห็นของสมาชิกในเครือข่ายหลาย ๆ ราย เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการประเมินธุรกิจและการตัดสินใจของตนเอง
๔. ความช่วยเหลือที่ได้รับจากบริษัทโดยเฉพาะในด้านบริหารและการดำเนินกิจการ ตลอดจนการชี้แนะและเป็นที่ปรึกษาของสมาชิกใหม่ รวมถึงการช่วยสมาชิกในการขยายกิจการ
๕. ค่าใช้จ่ายที่บริษัทเรียกเก็บจากแฟรนไชซี ระหว่างการเข้าร่วมแฟรนไชส์สมเหตุสมผลหรือไม่
๖. เนื้อหาของสัญญาและเงื่อนไขในการร่วมมือกัน ผู้ที่จะลงทุนในธุรกิจแฟรนไชส์ควรทำความเข้าใจต่อเงื่อนไขที่บริษัทแม่เสนอมา โดยศึกษาเนื้อหาของสัญญาว่ามีอะไรบ้าง รายละเอียดเป็นอย่างไร ต้องอ่านและทำความเข้าใจให้ชัดเจนทุกข้อ ซึ่งรายละเอียดแห่งความร่วมมือทุกประการควรระบุเป็นลายลักษณ์อักษรไว้ในหนังสือสัญญา

กฎหมายเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ในประเทศไทย*

ปัจจุบันประเทศไทยยังไม่มีกฎหมายว่าด้วยการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์เป็นการเฉพาะ อย่างไรก็ตาม รัฐมีความพยายามที่จะควบคุมการประกอบธุรกิจดังกล่าว เพื่อจัดระเบียบการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ในประเทศไทย รวมทั้งเพื่อพัฒนา ส่งเสริม และสนับสนุนการประกอบธุรกิจประเภทนี้ อีกทั้งเพื่อสร้างความเป็นธรรมแก่ผู้ให้สิทธิในการประกอบธุรกิจหรือแฟรนไชส์ซอร์และผู้รับสิทธิในการประกอบธุรกิจหรือแฟรนไชส์ซีในการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ เมื่อปัจจุบันยังไม่มีกฎหมายเฉพาะในเรื่องนี้ สัญญาแฟรนไชส์ซึ่งถือเป็นสัญญาประเภทหนึ่งจึงต้องอยู่ภายใต้บังคับแห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์เช่นเดียวกับสัญญาประเภทอื่นๆ นอกจากนี้ยังเกี่ยวข้องกับกฎหมายอื่นอีกหลายฉบับ อันได้แก่ พระราชบัญญัติว่าด้วยข้อสัญญาที่ไม่เป็นธรรม พ.ศ. ๒๕๔๐ กฎหมายเกี่ยวกับทรัพย์สินทางปัญญา พระราชบัญญัติความลับทางการค้า พ.ศ. ๒๕๔๕ พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. ๒๕๒๒ พระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๔๒ และกฎหมายเฉพาะที่เกี่ยวกับธุรกิจนั้นโดยตรง เป็นต้น

กฎหมายเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์

๑) **ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์** ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ที่นำมาใช้บังคับกับสัญญาแฟรนไชส์ ได้แก่ หมวดว่าด้วยนิติกรรมและสัญญา โดยนำมาใช้บังคับในส่วนที่เกี่ยวกับการเกิดสัญญา การแสดงเจตนาของคู่สัญญา การตีความสัญญา ผลของสัญญา การบอกเลิกสัญญา และการผิดสัญญา

๒) **พระราชบัญญัติว่าด้วยข้อสัญญาที่ไม่เป็นธรรม พ.ศ. ๒๕๔๐** หากพิจารณาฐานะของคู่สัญญาในสัญญาแฟรนไชส์แล้ว จะเห็นได้ว่า คู่สัญญาสองฝ่ายจะมีฐานะไม่เท่าเทียมกันเนื่องจากแฟรนไชส์ซีจะมีอำนาจในการเจรจาต่อรองน้อยกว่าแฟรนไชส์ซอร์ นอกจากนี้สัญญาแฟรนไชส์ยังถือเป็นสัญญามาตรฐานและสัญญาสำเร็จรูปประเภทหนึ่งเพราะเป็นสัญญาที่แฟรนไชส์ซอร์ซึ่งเป็นคู่สัญญาฝ่ายที่มีอำนาจทางเศรษฐกิจเหนือกว่าเป็นผู้กำหนดเนื้อหาสาระของสัญญาหรือข้อสัญญาที่เป็นสาระสำคัญไว้เป็นการล่วงหน้า โดยที่แฟรนไชส์ซีซึ่งเป็นผู้ที่จะเข้ามาทำสัญญาสามารถแสดงเจตนาเข้าทำสัญญาโดยไม่ต้องมีการเจรจาต่อรอง ซึ่งหากว่าข้อสัญญาดังกล่าวแฟรนไชส์ซอร์ได้เปรียบแฟรนไชส์ซีเกินสมควร ข้อสัญญาดังกล่าวถือเป็นข้อสัญญาที่ไม่เป็นธรรม ในกรณีเช่นนี้กฎหมายกำหนดให้สัญญามีผลใช้บังคับได้เพียงเท่าที่เป็นธรรมและพอสมควรแก่กรณีเท่านั้น

๓) **กฎหมายเกี่ยวกับทรัพย์สินทางปัญญา** สัญญาแฟรนไชส์นั้นมีความเกี่ยวข้องกับการอนุญาตให้ใช้สิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา โดยเฉพาะอย่างยิ่งการให้ใช้สิทธิในเครื่องหมายการค้าหรือบริการ และสิทธิบัตร เนื่องจากหากแฟรนไชส์ซอร์ประสงค์ที่จะให้แฟรนไชส์ซีสามารถใช้เครื่องหมายการค้าหรือบริการ หรือสิทธิบัตรของตนก็จะต้องมีการจดทะเบียนสัญญา อนุญาตให้ใช้สิทธิในเครื่องหมายการค้าหรือบริการ หรือสิทธิบัตรกับทางราชการด้วย ส่วนที่แตกต่างกันระหว่างสัญญาแฟรนไชส์และสัญญาอนุญาตให้ใช้สิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา คือ แฟรนไชส์ซีจะต้องจ่ายค่าตอบแทนในการใช้สิทธิและเข้าร่วมประกอบธุรกิจ ส่วนสัญญาอนุญาตให้ใช้สิทธิในทรัพย์สินทางปัญญานั้นผู้ได้รับอนุญาตให้ใช้สิทธิอาจไม่จำเป็นต้องจ่ายค่าตอบแทนก็ได้ขึ้นอยู่กับข้อตกลงกันของคู่สัญญา

*ที่มา : กฎหมายเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ในประเทศไทย [ข้อมูลเข้าถึงได้จาก] <http://www.thaifranchisecenter.com/document/show.php?doculD=๙๒๐> ข้อมูล ณ วันที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๕๙

๔) พระราชบัญญัติความลับทางการค้า พ.ศ. ๒๕๔๕ การประกอบธุรกิจแฟรนไชส์เกี่ยวข้องกับ ความลับทางการค้าในแง่ที่ว่า ข้อมูลและรายละเอียดต่างๆ ในการประกอบธุรกิจ เช่น สูตรอาหาร หรือเครื่องดื่ม คู่มือการปฏิบัติงาน และรายชื่อลูกค้า อาจถือได้ว่าเป็นความลับทางการค้าของแฟรนไชส์ซอร์ที่จำเป็นจะต้องได้รับความคุ้มครอง โดยแฟรนไชส์ซอร์จะต้องไม่เปิดเผยข้อมูลความลับหรือนำข้อมูล ซึ่งเป็นความลับนั้นไปใช้ในลักษณะที่เป็นการแข่งขันกับแฟรนไชส์ซอร์ ในกรณีที่มีการละเมิดสิทธิของแฟรนไชส์ซอร์ในเรื่องดังกล่าว แฟรนไชส์ซอร์ย่อมสามารถที่จะฟ้องร้องเรียกค่าเสียหายทดแทนและขอให้ศาลมีคำสั่งระงับการกระทำเช่นนั้นได้

๕) พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. ๒๕๒๒ ธุรกิจประเภทนี้ทั้งแฟรนไชส์ขายสินค้า และแฟรนไชส์ให้บริการย่อมต้องมีลูกค้าหรือผู้บริโภคเป็นกลุ่มเป้าหมายสำคัญ ในแง่นี้ลูกค้าหรือผู้บริโภคจะได้รับความคุ้มครองตามพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภคฯ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของการโฆษณา สินค้าที่อาจเกินจริง การปิดฉลากสินค้า หรือการกำหนดให้ธุรกิจใดเป็นธุรกิจที่ควบคุมสัญญา เป็นต้น

๖) พระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๔๒ การประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ย่อมตกอยู่ภายใต้บังคับของพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้าฯ เช่นกัน โดยทั้งแฟรนไชส์ซอร์และแฟรนไชส์ซี จะถูกควบคุมมิให้มีการใช้วิธีการที่กฎหมายว่าด้วยการแข่งขันทางการค้าถือได้ว่าเป็นการผูกขาด หรือการกระทำที่เป็นการใช้อำนาจเหนือตลาด เว้นแต่มีความจำเป็นและมีเหตุผลสมควรโดยจะต้องขออนุญาตต่อคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าเสียก่อน

๗) กฎหมายเฉพาะที่เกี่ยวกับธุรกิจนั้นโดยตรง การขายสินค้าและการให้บริการในธุรกิจแฟรนไชส์ นอกจากจะต้องพิจารณากฎหมายที่เกี่ยวข้องดังกล่าวข้างต้นแล้ว ยังจำเป็นต้องพิจารณาถึงกฎหมายเฉพาะที่เกี่ยวกับธุรกิจนั้นโดยตรง เช่น พระราชบัญญัติอาหาร พ.ศ. ๒๕๒๒ พระราชบัญญัติเครื่องสำอาง พ.ศ. ๒๕๓๕ และพระราชบัญญัติยา พ.ศ. ๒๕๓๕ เป็นต้น

ข้อจำกัดของการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ภายใต้กฎหมายไทย

ข้อจำกัดในสัญญาแฟรนไชส์ มีด้วยกันหลายประการดังนี้

- การขาดบทบัญญัติในเรื่องการเปิดเผยข้อมูลก่อนการตัดสินใจเข้าทำสัญญา จากการที่แฟรนไชส์ซอร์มีอำนาจต่อรองสูงกว่าแฟรนไชส์ซีประกอบกับเป็นฝ่ายที่เป็นผู้ร่างสัญญาและข้อกำหนดต่างๆ ในสัญญาแฟรนไชส์ขึ้น ดังนั้น แฟรนไชส์ซอร์จึงอาจปิดบังข้อมูลบางประการไม่ให้แฟรนไชส์ซีทราบ ซึ่งข้อมูลหรือข้อเท็จจริงบางอย่างอาจสำคัญถึงขนาดที่ว่าถ้าแฟรนไชส์ซีทราบแล้วอาจตัดสินใจไม่ทำเข้าทำสัญญาด้วย ในเรื่องนี้ประเทศไทยไม่มีกฎหมายกำหนดบังคับให้แฟรนไชส์ซอร์ต้องเปิดเผยข้อมูลในการดำเนินธุรกิจของตนแต่อย่างใด ดังนั้น เมื่อมีปัญหาเกิดขึ้นจึงจำเป็นต้องนำบทบัญญัติตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาใช้บังคับในกรณีดังกล่าว เช่น บทบัญญัติเกี่ยวกับความสำคัญผิดในบุคคลหรือทรัพย์สินตามมาตรา ๑๕๗ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ หรือถ้อยฉลตามมาตรา ๑๕๙ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ เป็นต้น

- ข้อสัญญาที่ไม่เป็นธรรมในสัญญาแฟรนไชส์ และข้อสัญญาที่อาจกำหนดภาระหน้าที่แก่แฟรนไชส์ซีเกินสมควร มูลเหตุในการเกิดข้อสัญญาไม่เป็นธรรมในสัญญาแฟรนไชส์ และข้อสัญญาที่อาจกำหนดภาระหน้าที่แก่แฟรนไชส์ซีเกินสมควรอาจเกิดจากอำนาจต่อรองในการเจรจาของคู่สัญญาที่แฟรนไชส์ซอร์มักจะเป็นฝ่ายที่มีอำนาจเหนือกว่าแฟรนไชส์ซี หรือการขาดความรู้ความเข้าใจในการทำธุรกิจแฟรนไชส์ ข้อสัญญาในลักษณะนี้มีด้วยกันหลายประการ เช่น การห้ามทำธุรกิจแข่งขัน การผูกขาด การติดต่อ ข้อตกลงพ่วงขาย การจำกัดพื้นที่และกลุ่มลูกค้า รวมไปถึงการกำหนดราคาขายสินค้าด้วย

• ข้อจำกัดตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เมื่อประเทศไทยไม่มีกฎหมายที่ใช้บังคับกับการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์เป็นการเฉพาะ ดังนั้น การแก้ไขปัญหาคือกฎหมายที่เกิดขึ้นจึงทำได้โดยนำกฎหมายที่มีอยู่ปัจจุบันที่เกี่ยวข้องกับประเด็นปัญหามาใช้บังคับแก่กรณี อย่างไรก็ตาม กฎหมายที่นำมาปรับใช้ก็ไม่สามารถแก้ไขปัญหาในธุรกิจแฟรนไชส์ได้ทุกกรณีเนื่องจากกฎหมายดังกล่าวย่อมมีข้อจำกัดในตัวของกฎหมายนั่นเอง นอกจากนี้ยังขาดหน่วยงานที่ทำหน้าที่ควบคุมและลงโทษต่อการปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรมในธุรกิจแฟรนไชส์อีกด้วย

แนวทางในการแก้ไขปัญหา

การมีกฎหมายที่ใช้ในการควบคุมดูแลการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์เป็นการเฉพาะโดยมีบทบัญญัติในเรื่องของการเปิดเผยข้อมูลที่จำเป็นก่อนทำสัญญา การจดทะเบียนแฟรนไชส์ การกำหนดหลักเกณฑ์ในการทำข้อตกลงพ่วงขาย รวมทั้งจัดตั้งหน่วยงานเพื่อทำหน้าที่ควบคุมดูแลและมีบทกำหนดโทษที่ชัดเจนกรณีที่มีการทำสัญญาหรือการปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรมในทางธุรกิจจะสามารถแก้ไขปัญหานี้ได้ ดังเช่นที่หน่วยงานของรัฐพยายามที่จะผลักดันให้มีกฎหมายดังกล่าวโดยการยกร่างพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์

โอกาสของระบบธุรกิจแฟรนไชส์ไทยในตลาด AEC*

ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน หรือ AEC ได้ส่งผลให้ธุรกิจต่างๆ รวมไปถึงธุรกิจในระบบแฟรนไชส์ต่างต้องเร่งขยับแข่งขันขยับขาแก่มากพอสมควร ทั้งเตรียมแผนตั้งรับและรุก กับสิ่งต่างๆ ที่จะหลั่งไหลเข้ามา ขณะเดียวกันผู้ประกอบการเองยังต้องเร่งศึกษาศิลปวัฒนธรรม ภาษา รสนิยม รวมไปถึงทัศนคติต่างๆ ของคนในแต่ละประเทศ โดยเฉพาะอย่าลืมว่าการกระโดดออกไปทำธุรกิจในแต่ละแดนนั้นไม่ใช่เรื่องง่าย หากพลาดทำธุรกิจอาจจบลงได้ง่ายๆ ผู้เกี่ยวข้องจึงต้องเตรียมความพร้อม

โดยในปี ๒๕๕๙ กรมพัฒนาธุรกิจการค้า และสมาคมแฟรนไชส์และไลเซนส์ มีแผนที่จะนำผู้ประกอบการแฟรนไชส์ไทยไปขยายตลาดในต่างประเทศ ๑๑ ประเทศ ประกอบด้วย ๙ ประเทศในกลุ่มอาเซียน จีน และญี่ปุ่น เพื่อผลักดันให้ธุรกิจแฟรนไชส์ไทยขยายธุรกิจออกไปในต่างประเทศให้ได้ ๓๐ บริษัทภายในปีนี้ จากปัจจุบันที่ขยายกิจการไปแล้ว ๒๒ บริษัท

โดยคาดว่าจะทำเงินจากการบริหารจัดการและค่าธรรมเนียมต่างๆ ในสาขาต่างประเทศเข้าประเทศปีละ ๗ - ๘ หมื่นล้านบาท โดยกลุ่มธุรกิจที่ได้รับความสนใจจากต่างชาติ เป็นกลุ่มแฟรนไชส์อาหาร ธุรกิจเสริมความงาม และธุรกิจการศึกษา ซึ่งโอกาสของธุรกิจแฟรนไชส์ในการขยายตัวไปกลุ่มประเทศอาเซียน มีดังนี้

๑. ตลาดมีขนาดใหญ่ขึ้น จากการรวมตัวกันหลายประเทศ โดยมีจำนวนประชากรรวมกันมากกว่า ๖๐๐ ล้านคน ทำให้ธุรกิจแฟรนไชส์ของไทยมีโอกาสที่จะเจาะตลาด ขยายสาขาไปในแต่ละประเทศได้ง่ายขึ้น มีกลุ่มลูกค้ามากขึ้น แต่ผู้ประกอบการต้องทำการศึกษาตลาด และข้อมูลเกี่ยวกับการลงทุนในแต่ละประเทศให้เข้าใจเสียก่อน

๒. รูปแบบการลงทุนในต่างประเทศ จะช่วยยกระดับให้กับระบบธุรกิจแฟรนไชส์ เพราะธุรกิจแฟรนไชส์ที่ต้องการขยายสาขาไปในต่างประเทศได้ แน่ใจว่าต้องเป็นแฟรนไชส์ที่มีมาตรฐานคุณภาพระดับสากล เป็นแบรนด์ที่แข็งแกร่ง สามารถแข่งขันกับแบรนด์ต่างประเทศได้ และผลการดำเนินธุรกิจแฟรนไชส์ในประเทศเติบโตอย่างต่อเนื่อง

๓. การเชื่อมโยงด้านสาธารณูปโภคที่สำคัญของกลุ่มประเทศอาเซียน เช่น ระบบขนส่งด้านต่างๆ การเชื่อมระบบการสื่อสาร ธุรกิจแฟรนไชส์ที่ออกไปขยายสาขาในต่างประเทศ จะได้รับความสะดวกมากมายจากการรวมตัวกันของอาเซียน ระบบโลจิสติกส์และการขนส่งจะมีเชื่อมโยงกันมากขึ้น ทำให้ง่ายต่อการขนส่งสินค้าและวัตถุดิบไปยังสาขาแฟรนไชส์ในต่างประเทศ ยิ่งถ้าขยายสาขาในประเทศนั้นๆ ได้จำนวนมาก จะทำให้ลดต้นทุนการขนส่งลงอย่างมาก

๔. โอกาสในการเป็นศูนย์กลางของระบบธุรกิจ ทั้งการสร้างศูนย์การจัดการระบบแฟรนไชส์ต่างๆ โดยธุรกิจแฟรนไชส์ของไทยหลายประเภทสามารถเป็นผู้นำในอาเซียนได้ โดยเฉพาะธุรกิจอาหาร เครื่องดื่ม บริการ สปา สุขภาพและความงาม ซึ่งอาเซียนมีการเชื่อมโยงกันมากขึ้น ธุรกิจแฟรนไชส์เหล่านี้จะมีโอกาสในการเป็นศูนย์กลางของระบบธุรกิจ เพราะจะต้องถ่ายทอดระบบการบริหารจัดการธุรกิจไปยังสาขาในแต่ละประเทศ

๕. การสร้างโอกาสในการสนับสนุนของธุรกิจขนาดใหญ่ในประเทศสำคัญ เช่น สหรัฐอเมริกา ยุโรป ในการขยายระบบธุรกิจ แน่ใจว่าเมื่อธุรกิจแฟรนไชส์แบรนด์ใดที่สามารถออกไปต่างประเทศได้

---

*ที่มา : โอกาสของระบบธุรกิจแฟรนไชส์ไทยในตลาด AEC [ข้อมูลเข้าถึงได้จาก] <http://www.thaifranchisecenter.com/document/show.php?docuID=๑๖๘๒> ข้อมูล ณ วันที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๕๙

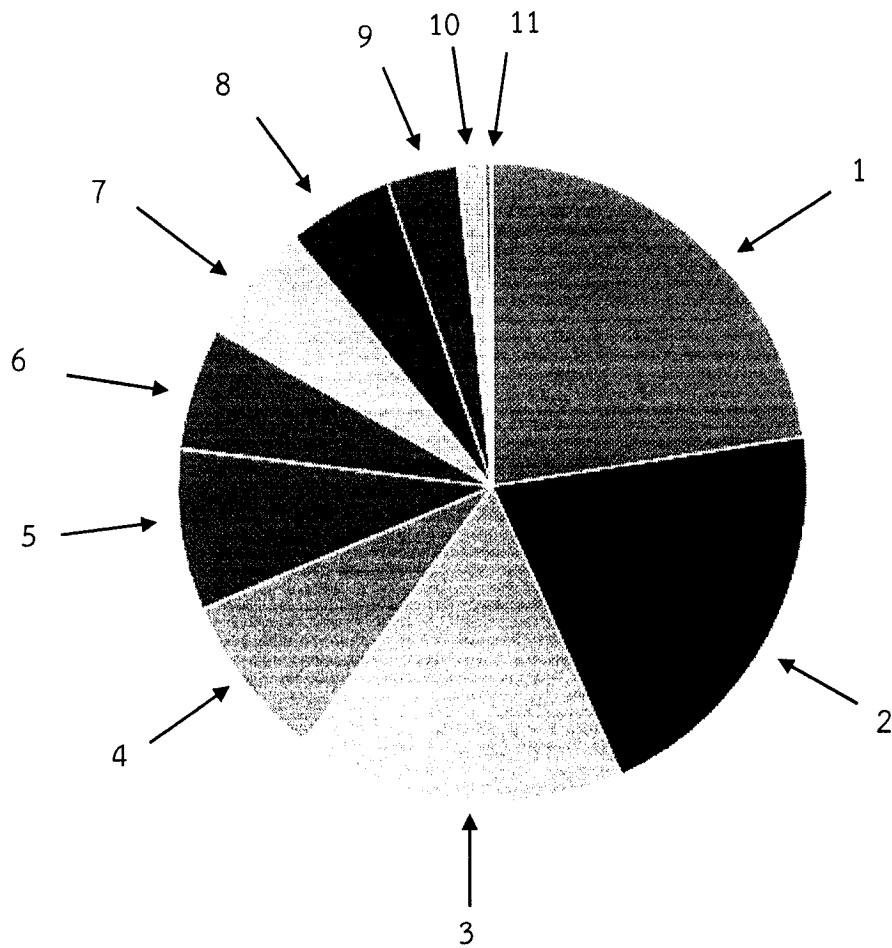
ย่อมเป็นการเปิดโลกกว้างให้กับตัวเอง มีโอกาสที่จะได้เจอทั้งคู่แข่งและคู่ค้าแฟรนไชส์จากต่างประเทศที่สำคัญ ผู้ประกอบการสามารถเรียนรู้เทคนิคการบริหารและขยายธุรกิจแฟรนไชส์จากแบรนด์ใหญ่ๆ จากสหรัฐอเมริกาและยุโรป ที่มีอยู่มากมายในประเทศอาเซียน

๖. แนวโน้มการสร้างศูนย์กลางธุรกิจบริการ สุขภาพ ส่งให้ธุรกิจระบบแฟรนไชส์ขยายตัวได้มากขึ้น ปัจจุบันธุรกิจด้านบริการ และสุขภาพ ความงาม ของประเทศไทยได้รับความนิยมจากชาวต่างชาติเป็นอย่างมาก แต่ละปีมีชาวต่างชาติเดินทางมาใช้บริการธุรกิจเกี่ยวกับสุขภาพในประเทศเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ รวมถึงธุรกิจบริการและสุขภาพของไทยก็ได้ออกไปขยายสาขาในต่างประเทศมากขึ้นด้วยเช่นกัน จึงเป็นโอกาสที่ไทยจะเป็นศูนย์กลางธุรกิจบริการและสุขภาพของอาเซียน

โดยธุรกิจที่ได้รับความนิยมมากที่สุดในตลาดอาเซียน ยังเป็นธุรกิจที่เกี่ยวข้องในชีวิตประจำวัน ไม่ว่าจะเป็นธุรกิจอาหาร เครื่องดื่ม ธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการ รวมไปถึงโรงเรียนสอนภาษา ธุรกิจล้างรถ เป็นต้น ส่วนการออกไปทำตลาดยังเพื่อนบ้านนั้น ผู้ประกอบการ หรือผู้ที่สนใจซื้อแฟรนไชส์ ยังคงเน้นไปที่ธุรกิจเกี่ยวกับอาหารเป็นหลัก

อย่างไรก็ตาม ในปัจจุบันนี้จะพบว่าหลายประเทศที่รัฐบาลได้พยายามผลักดันธุรกิจแฟรนไชส์ให้มีความเข้มแข็งมากยิ่งขึ้น ไม่ว่าจะเป็น ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ มาเลเซีย รวมถึงไทยที่กรมพัฒนาธุรกิจการค้า พยายามเร่งผลักดันเพื่อให้ผู้ประกอบการมีความสามารถต่อยอดธุรกิจ และสามารถแข่งขันกับต่างชาติได้อย่างแข็งแกร่ง แต่ทั้งนี้ ผู้ประกอบการเองต้องเร่งปรับปรุงกิจการของตนเองด้วย รวมถึงมีแผนการดำเนินการที่ดีเพื่อให้ธุรกิจสามารถรุกและรับกับต่างชาติได้ ทั้งนี้ ปัจจัยหลักที่จะชี้ขาดความสำเร็จในต่างประเทศ เจ้าของแฟรนไชส์ต้องเรียนรู้และเข้าใจ “วัฒนธรรม” ของคนท้องถิ่น เช่น เรื่องศาสนาความเชื่อ พฤติกรรมการกิน ไลฟ์สไตล์ ฯลฯ ดังนั้น ก่อนจะไปทำธุรกิจ ต้องหาข้อมูลให้พร้อมเสียก่อน ประการสำคัญ ภาครัฐต้องมีบทบาทสำคัญในการเป็นหัวหอกนำภาคเอกชนให้เข้าถึงตลาดเป้าหมาย พัฒนาธุรกิจแฟรนไชส์ที่มีมาตรฐาน มีศักยภาพไปเชื่อมต่อเครือข่ายตลาดต่างประเทศ จนสามารถขยายธุรกิจสู่ในรูปแบบแฟรนไชส์ โดยอาจจะเริ่มจากตลาดอาเซียน ซึ่งมีวัฒนธรรมใกล้เคียงกับประเทศไทย เมื่อแข็งแกร่งมากขึ้นจึงค่อยขยายไปในตลาดโลก โอกาสนี้จึงเป็นช่วงเวลาที่ดีที่สุดสำหรับธุรกิจแฟรนไชส์ไทย หากต้องการยกระดับโกอินเตอร์ไปแข่งขันกับต่างชาติ และเป็นโอกาสที่ดีที่สุดสำหรับประเทศไทยที่จะสร้างชื่อเสียง เปิดตลาดใหม่ สร้างรายได้เข้าประเทศอย่างต่อเนื่อง

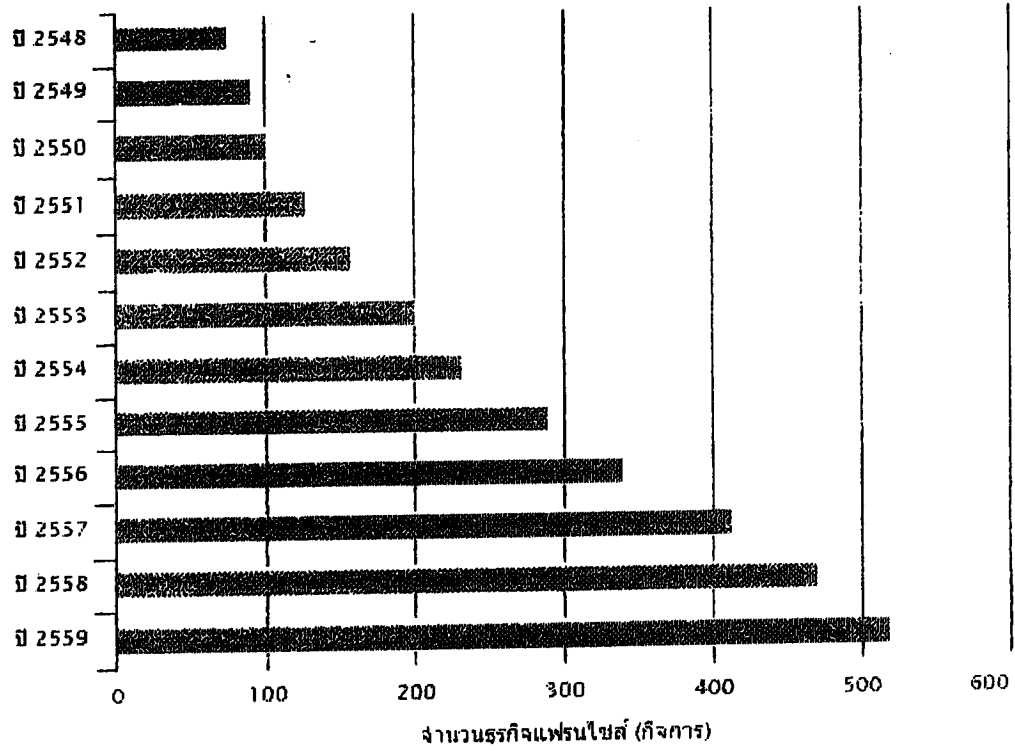
จำนวนธุรกิจแฟรนไชส์ในไทย ปี ๒๕๕๙
จำนวน ๕๒๐ กิจการ*

กลุ่มธุรกิจ	จำนวนธุรกิจ	คิดเป็นร้อยละ(%)
1. อาหาร	118	22.69
2. เครื่องดื่มและไอศกรีม	107	20.58
3. การศึกษา	88	16.92
4. บริการ	44	8.46
5. โอกาสทางธุรกิจ	43	8.27
6. ค้าปลีก	32	6.15
7. เบงเคอร์รี่	32	6.15
8. ความงาม	28	5.38
9. งานพิมพ์	19	3.65
10. อสังหาริมทรัพย์	7	1.35
11. หนังสือ, วิกิโ	2	0.38
รวม	520	100

*ที่มา : http://www.thaifranchisecenter.com/stats/franchise_stats.php?year=2016
ข้อมูล ณ วันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๕๙

เปรียบเทียบจำนวนแฟรนไชส์ในแต่ละปี
(ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๘ - ปี พ.ศ. ๒๕๕๙)

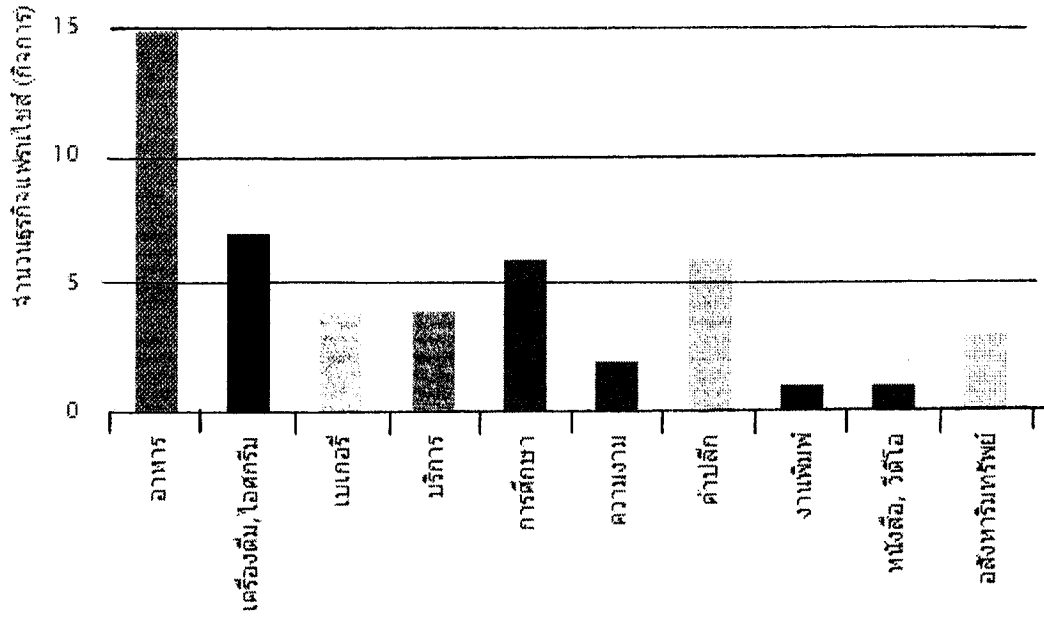

จำนวนธุรกิจแฟรนไชส์ (กิจการ)

ปี พ.ศ.	จำนวนกิจการ	เปลี่ยนแปลง
2548	75	
2549	91	เพิ่มขึ้น 22%
2550	101	เพิ่มขึ้น 11%
2551	127	เพิ่มขึ้น 26%
2552	158	เพิ่มขึ้น 25%
2553	201	เพิ่มขึ้น 28%
2554	233	เพิ่มขึ้น 16%
2555	290	เพิ่มขึ้น 25%
2556	340	เพิ่มขึ้น 18%
2557	413	เพิ่มขึ้น 22%
2558	471	เพิ่มขึ้น 15%
2559	520	เพิ่มขึ้น 11%
แฟรนไชส์ไทยมาใหม่ เฉลี่ยเพิ่มขึ้น 20%		

ข้อมูล ณ วันที่ 25 ตุลาคม 2559

จำนวนแฟรนไชส์มาใหม่ปี ๒๕๕๙ (แยกตามหมวด)

ภาคผนวก

- : หนังสือสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ลงวันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๕๙
เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ พ.ศ. ....
กราบเรียน ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
- : ร่างพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ พ.ศ. ....
(พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)
- : บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ
ของร่างพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ พ.ศ. ....
(พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

แบบเสนอร่างพระราชบัญญัติ

สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ถนนอุทองใน กทม. ๑๐๓๐๐

วันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๕๙

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
บุรีรัมย์
สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
เลขรับ 7998
วันที่ 11 ส.ค. 2559
เวลา 12.48 น.

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ พ.ศ. ....

กราบเรียน ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

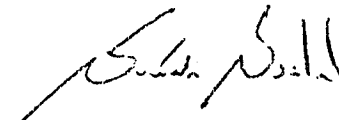
สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ พ.ศ. ....

พร้อมด้วยบันทึกหลักการและเหตุผล และบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ

ด้วยข้าพเจ้าและคณะสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ผู้มีรายชื่อท้ายนี้ ขอเสนอร่างพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ พ.ศ. .... พร้อมด้วยบันทึกหลักการและเหตุผลประกอบ และบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ มาเพื่อให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติได้พิจารณาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๙ ดังมีรายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วยที่แนบมาพร้อมนี้

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงชื่อ) พลเอก

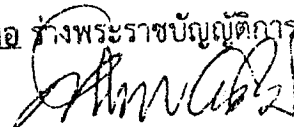

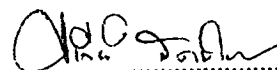
ผู้เสนอ

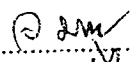
(พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร)

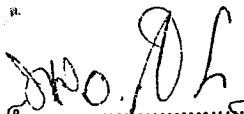
สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ หมายเลข ๑๖๒

ผู้ร่วมเสนอ ร่างพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ พ.ศ. ....

๑.
 (นายศิริพล มงคลเมธบางกริม)
 หมายเลขสมาชิก 139 ✓

๒.
 (ทนายกิจจรลี อัมรินทร์ชัย)
 หมายเลขสมาชิก 069 ✓

๓. พ.ล.ท.ท.
 (นายสมศักดิ์ มงคลไพฑูริย์)
 หมายเลขสมาชิก ๑๒๗ ✓

๔.
 (นายสมศักดิ์ ชโลมวิทย์)
 หมายเลขสมาชิก 194 ✓

กลุ่มงานนิติ
นิติ ๑๑ (๒๓) / ๒๕๕๙
๑๑ / ๑๑ / ๕๙
เวลา ๑๓.๕๖
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

กลุ่มงานเลขาธิการวุฒิสภา
๑๑ / ๑๑ / ๕๙
๑๑ / ๑๑ / ๕๙
๑๑ / ๑๑ / ๕๙
๑๑ / ๑๑ / ๕๙

ผู้ร่วมเสนอ ร่างพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ พ.ศ. ....

๕. กฤษณ์ งามวงศ์
(.....)
หมายเลขสมาชิก 168 ✓

๖. ทศ. ๑. ๕/๖๐
(.....)
หมายเลขสมาชิก 208 ✓

๗. สมาน
(.....)
หมายเลขสมาชิก 174 ✓

๘. พรหม พรกิตติ จกตนาต
(.....)
หมายเลขสมาชิก 049 ✓

๙. สุวิทย์ ธรรม
(.....)
หมายเลขสมาชิก 216 ✓

๑๐. วิมล ธรรม
(.....)
หมายเลขสมาชิก 153 ✓

๑๑. วิมล ธรรม
(.....)
หมายเลขสมาชิก 195 ✓

๑๒. วิมล ธรรม
(.....)
หมายเลขสมาชิก 125 ✓

๑๓. พ.ท. ก. ๕
(.....)
หมายเลขสมาชิก ๑๗๖ ✓

๑๔. วิมล ธรรม
(.....)
หมายเลขสมาชิก ๑๕๕ ✓

๑๕. วิมล ธรรม
(.....)
หมายเลขสมาชิก 163 ✓

๑๖. วิมล ธรรม
(.....)
หมายเลขสมาชิก 109 ✓

๑๗. วิมล ธรรม
(.....)
หมายเลขสมาชิก 142 ✓

๑๘. วิมล ธรรม
(.....)
หมายเลขสมาชิก ..... ✓

๑๙. วิมล ธรรม
(.....)
หมายเลขสมาชิก 145 ✓

๒๐. วิมล ธรรม
(.....)
หมายเลขสมาชิก 146 ✓

ผู้ร่วมเสนอ ร่างพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ พ.ศ. ....

๒๑. *สมชาย งาม*
(..... นิสัย งามวงศ์ .....)
หมายเลขสมาชิก ๒๐๖ ✓

๒๒. *น.อ.อ.*
(..... ตันต ตรี:พันธ์ .....)
หมายเลขสมาชิก 1921 ✓

๒๓. *สมชาย งามวงศ์*
(..... สมชาย งามวงศ์ .....)
หมายเลขสมาชิก 164 ✓

๒๔. *สมชาย งามวงศ์*
(..... สมชาย งามวงศ์ .....)
หมายเลขสมาชิก 68 ✓

๒๕. *สมชาย งามวงศ์*
(..... สมชาย งามวงศ์ .....)
หมายเลขสมาชิก 137 ✓

๒๖. ....
(.....)
หมายเลขสมาชิก .....

๒๗. ....
(.....)
หมายเลขสมาชิก .....

๒๘. ....
(.....)
หมายเลขสมาชิก .....

๒๙. ....
(.....)
หมายเลขสมาชิก .....

๓๐. ....
(.....)
หมายเลขสมาชิก .....

๓๑. ....
(.....)
หมายเลขสมาชิก .....

๓๒. ....
(.....)
หมายเลขสมาชิก .....

๓๓. ....
(.....)
หมายเลขสมาชิก .....

๓๔. ....
(.....)
หมายเลขสมาชิก .....

๓๕. ....
(.....)
หมายเลขสมาชิก .....

๓๖. ....
(.....)
หมายเลขสมาชิก .....

ก้องวาท: เชนพ: เชนพ: เชนพ:

*สมชาย งามวงศ์
14.11.2561 (วันจันทร์)
สหกรณ์การเกษตรจังหวัดสุพรรณบุรี
11.11.19*

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์
พ.ศ. ....

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์

เหตุผล

โดยที่ ธุรกิจแฟรนไชส์ในประเทศไทยมีแนวโน้มเติบโตอย่างต่อเนื่องทั้งจากการประกอบธุรกิจภายในและต่างประเทศ แต่ปัจจุบันการกำกับดูแลการประกอบธุรกิจประเภทนี้ในประเทศไทยยังไม่มีกฎหมายบังคับใช้โดยตรง นอกจากนี้กฎหมายทั่วไปที่มีอยู่ก็ไม่อาจกำกับดูแลธุรกิจนี้ได้เพียงพอ จึงควรกำหนดให้มีกฎหมายกำกับดูแลการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ขึ้นเป็นการเฉพาะ เพื่อกำหนดมาตรฐานการดำเนินธุรกิจให้มีประสิทธิภาพคุ้มครองผู้ประกอบการให้ได้รับความเป็นธรรม และทำให้ธุรกิจแฟรนไชส์เติบโตอย่างเป็นระบบ อีกทั้งเพื่อรองรับการเปิดตลาดสู่ประชาคมโลก จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่าง

พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์

พ.ศ. ....

.....
.....
โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์

.....
.....
มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ พ.ศ. ....”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันประกาศ
ในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ พระราชบัญญัตินี้มิให้ใช้บังคับแก่การประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ตามที่รัฐมนตรี
ประกาศกำหนด

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“แฟรนไชส์” หมายความว่า

(๑) การประกอบธุรกิจที่บุคคลหนึ่งเรียกว่า แฟรนไชส์ซอร์ตกลงให้บุคคลอีกคนหนึ่ง
เรียกว่าแฟรนไชส์ซีประกอบธุรกิจโดยใช้รูปแบบ ระบบ ขั้นตอนและสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาของตน
หรือที่ผู้ให้สิทธิในการประกอบธุรกิจมีสิทธิที่จะให้ผู้อื่นใช้เพื่อประกอบธุรกิจภายในระยะเวลาหรือเขตพื้นที่ที่
กำหนด และการประกอบธุรกิจนั้นอยู่ภายใต้การส่งเสริมและควบคุมตามแผนการดำเนินธุรกิจของผู้ให้สิทธิ
ในการประกอบธุรกิจ และผู้รับสิทธิในการประกอบธุรกิจมีหน้าที่ต้องจ่ายค่าตอบแทนแก่ผู้ให้สิทธิ
ในการประกอบธุรกิจ

(๒) การประกอบธุรกิจอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

“แฟรนไชส์ซอร์” หมายความว่า บุคคลผู้ซึ่งให้สิทธิในการประกอบธุรกิจที่ซื้อสิทธิในการนำสินค้า
หรือบริการมาขายแก่ผู้รับสิทธิในการประกอบธุรกิจ รวมถึงผู้รับสิทธิในการประกอบธุรกิจที่มีสิทธิในการให้สิทธิ
ประกอบธุรกิจนั้นแก่ผู้อื่นได้ด้วย

“แฟรนไชส์ซี” หมายความว่า บุคคลผู้ซึ่งได้รับสิทธิในการประกอบธุรกิจที่ซื้อสิทธิในการนำสินค้า
หรือบริการมาขายจากผู้ให้สิทธิในการประกอบธุรกิจ

“ทรัพย์สินทางปัญญา” หมายความว่า ทรัพย์สินทางปัญญาตามที่กฎหมายรับรองและ/
หรือคุ้มครองสิทธิไว้และให้หมายความรวมถึงทรัพย์สินทางปัญญาอื่นใดตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

“การประกอบธุรกิจ” หมายความว่า การประกอบการค้า การบริการหรือกิจการอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

“ค่าตอบแทน” หมายความว่า ความรวมถึงประโยชน์อย่างอื่นที่ไม่ใช่ตัวเงินด้วย

“การเปิดเผยข้อมูล” หมายความว่า การใดๆ ซึ่งแฟรนไชส์ซอร์มีหน้าที่เปิดเผยให้แฟรนไชส์ซีทราบเพื่อประโยชน์ในการประกอบธุรกิจของแฟรนไชส์ซอร์และให้หมายความรวมถึงการฝึกอบรม การทดลองปฏิบัติงาน และการอย่างอื่นที่เกี่ยวข้องและจำเป็นด้วย

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการกำกับดูแลการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์

“กรรมการ” หมายความว่า กรรมการกำกับดูแลการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์

“อธิบดี” หมายความว่า อธิบดีกรมพัฒนาธุรกิจการค้า

“นายทะเบียน” หมายความว่า อธิบดีกรมพัฒนาธุรกิจการค้า หรือผู้ซึ่งอธิบดีกรมพัฒนาธุรกิจการค้ามอบหมาย

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่กับออกระเบียบหรือประกาศ เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ กฎกระทรวงนั้นเมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑

คณะกรรมการกำกับดูแลการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์

มาตรา ๖ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการกำกับดูแลการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์” ประกอบด้วย

(๑) ปลัดกระทรวงพาณิชย์เป็นประธานกรรมการ

(๒) กรรมการโดยตำแหน่งได้แก่ อธิบดีกรมทรัพย์สินทางปัญญา อธิบดีกรมการค้าภายใน ผู้แทนกระทรวงมหาดไทย ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค ผู้แทนสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย และผู้แทนสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย

(๓) กรรมการซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจากสมาคมที่มีวัตถุประสงค์เกี่ยวกับธุรกิจแฟรนไชส์ จำนวนสองคน

(๔) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนสองคนซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้ซึ่งมีความรู้ความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์โดยหนึ่งคนนั้นเป็นผู้ทรงคุณวุฒิสถาบันนิติศาสตร์

ให้อธิบดีกรมพัฒนาธุรกิจการค้า เป็นกรรมการและเลขานุการ และแต่งตั้งข้าราชการกรมพัฒนาธุรกิจการค้าอีกหนึ่งคนเป็นผู้ช่วยเลขานุการ

ในการแต่งตั้งกรรมการตาม (๓) ให้บรรดาสมาคมที่มีวัตถุประสงค์เกี่ยวกับธุรกิจแฟรนไชส์ เสนอชื่อผู้ที่สมควรต่อรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาแต่งตั้งทั้งนี้ หลักเกณฑ์และวิธีการเสนอชื่อบุคคลให้เป็นไปตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

มาตรา ๗ ให้กรรมการตามมาตรา ๖(๓) และ (๔) มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปี โดยให้กรรมการตามแต่ละอนุมาตราในมาตรา ๖(๓) และ (๔) จำนวนหนึ่งคนสลับออกจากตำแหน่งทุกสองปี สำหรับในรอบสองปีแรกให้ใช้วิธีจับสลาก ส่วนปีหลังๆ ให้กรรมการที่อยู่ในวาระนานที่สุดเป็นผู้ต้องออก

เมื่อครบกำหนดตามวาระในวาระหนึ่ง หากยังมีได้มีการแต่งตั้งกรรมการขึ้นใหม่ ให้กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระนั้นอยู่ในตำแหน่งเพื่อดำเนินการต่อไปจนกว่ากรรมการซึ่งได้รับแต่งตั้งใหม่เข้ารับหน้าที่

กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้แต่ไม่เกินสองวาระติดต่อกัน

มาตรา ๘ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจะพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) เป็นบุคคลล้มละลาย

(๔) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(๕) ไม่เข้าร่วมประชุมห้าครั้งติดต่อกันโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร

(๖) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้

กระทำโดยประมาท หรือความผิดลหุโทษ

(๗) รัฐมนตรีให้ออกเพราะไม่สุจริตหรือบกพร่องต่อหน้าที่ หรือมีความประพฤติเสื่อมเสียหรือหย่อนความสามารถ

ในกรณีที่กรรมการพ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระ รัฐมนตรีอาจแต่งตั้งผู้อื่นเป็นกรรมการแทนได้และให้ผู้ที่ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการซึ่งตนแทน

มาตรา ๙ ในการประชุมคณะกรรมการถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อยู่ในที่ประชุมให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

การประชุมคณะกรรมการทุกคราวต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนนถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา ๑๐ คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) เสนอแนะนโยบายและแผนการส่งเสริมและสนับสนุนการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ต่อรัฐมนตรี

(๒) เสนอความเห็นต่อรัฐมนตรีในการออกกฎกระทรวง

(๓) ออกประกาศ หรือระเบียบเกี่ยวกับการปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้เกี่ยวกับ

มาตรการในการกำกับดูแลการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์

(๔) กำกับดูแลและติดตามสอดส่องพฤติการณ์ในการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์

(๕) เสนอรายงานเกี่ยวกับสถานการณ์ในการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ต่อรัฐมนตรี

(๖) พิจารณาเรื่องร้องเรียนจากแฟรนไชส์ซอร์และแฟรนไชส์ซีที่ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายอันเนื่องมาจากการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ที่ไม่ถูกต้องหรือไม่เป็นธรรม รวมทั้งการพิจารณาอนุมัติให้มีการดำเนินคดีกับแฟรนไชส์ซอร์ที่ไม่ถูกต้องหรือไม่เป็นธรรมแทนแฟรนไชส์ซี

(๗) พิจารณาให้ข้อเสนอแนะ แจ้ง โฆษณาหรือเปิดเผยข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ของแฟรนไชส์ซอร์ที่ไม่ได้มาตรฐานหรือไม่มีคุณสมบัติหรือมีพฤติกรรมที่อาจก่อให้เกิดความเสียหายในวงการธุรกิจแฟรนไชส์

(๘) พิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์คำสั่งไม่รับจดทะเบียนการประกอบธุรกิจตามมาตรา ๒๒ คำสั่งไม่รับเปลี่ยนแปลงทางทะเบียนตามมาตรา ๑๙ วรรคสองคำสั่งไม่อนุญาตให้ต่ออายุหนังสือสำคัญแสดงการจดทะเบียนตามมาตรา ๒๓ คำสั่งเพิกถอนการจดทะเบียนตามมาตรา ๓๖ หรือคำสั่งไม่อนุญาตตามมาตรา ๓๙ ของนายทะเบียน

(๙) เรื่องอื่นตามที่รัฐมนตรีมอบหมาย

มาตรา ๑๑ ในการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ตามมาตรา ๑๐ คณะกรรมการอาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการคณะหนึ่งหรือหลายคณะเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดแทนคณะกรรมการก็ได้
มาตรา ๑๒ การประชุมของคณะอนุกรรมการให้นำมาตรา ๙ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๑๓ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๑๐ และมาตรา ๑๑ คณะกรรมการหรือคณะอนุกรรมการมีอำนาจสั่งให้บุคคลหนึ่งบุคคลใดมาให้ข้อเท็จจริง คำอธิบาย คำแนะนำหรือความเห็นหรือส่งเอกสารหรือหลักฐานที่เกี่ยวข้องหรือสิ่งอื่นใดมาเพื่อประกอบการพิจารณาได้

มาตรา ๑๔ ให้กรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) ดำเนินการส่งเสริมและกำกับดูแลการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์

(๒) ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการรับจดทะเบียนการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ตามมาตรา ๑๘ และงานอื่นตามพระราชบัญญัตินี้

(๓) ปฏิบัติงานธุรการของคณะกรรมการ

(๔) ติดตามสอดส่องพฤติกรรมในการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์เพื่อให้มีการปฏิบัติการเป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

(๕) รับเรื่องร้องเรียนจากแฟรนไชส์ซอร์และแฟรนไชส์ซีที่ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายอันเนื่องมาจากการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ที่ไม่ถูกต้องหรือไม่เป็นธรรม ทำการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทระหว่างแฟรนไชส์ซอร์กับแฟรนไชส์ซี และเสนอเรื่องที่เหมาะสมดำเนินคดีแทนแฟรนไชส์ซีให้คณะกรรมการพิจารณา

(๖) กำกับดูแลข้าราชการที่ได้รับการแต่งตั้งให้ดำเนินคดีแทนผู้รับสิทธิในการประกอบธุรกิจตามที่คณะกรรมการได้พิจารณาอนุมัติให้ดำเนินคดีตามมาตรา ๑๐ (๖) หรือดำเนินคดีแทนผู้รับสิทธิในการประกอบธุรกิจในศาลตามมาตรา ๑๐ (๖)

มาตรา ๑๕ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ที่มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) มีหนังสือเรียกบุคคลใดมาให้ถ้อยคำ แจ้งข้อเท็จจริง หรือทำคำชี้แจงเป็นหนังสือ หรือให้ส่งบัญชีทะเบียนเอกสารหรือหลักฐานใดเพื่อตรวจสอบหรือประกอบการพิจารณา

(๒) เข้าไปในสถานที่ทำการของผู้ประกอบธุรกิจแฟรนไชส์หรือผู้ประกอบธุรกิจอื่นในเวลาทำการของสถานที่นั้นเพื่อสอบถามข้อเท็จจริงหรือตรวจดูเอกสาร หรือหลักฐานเพื่อตรวจสอบการปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

ในการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามวรรคหนึ่งให้ผู้ที่เกี่ยวข้องอำนวยความสะดวกตามสมควร

มาตรา ๑๖ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องแสดงบัตรประจำตัวของพนักงานเจ้าหน้าที่

บัตรประจำตัวของพนักงานเจ้าหน้าที่ให้เป็นไปตามแบบที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

มาตรา ๑๗ ในการปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ให้กรรมการ อนุกรรมการ นายทะเบียน และพนักงานเจ้าหน้าที่เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

หมวด ๓

การจดทะเบียนการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์

มาตรา ๑๘ ผู้ใดประสงค์จะประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ในราชอาณาจักรจะต้องได้รับการจดทะเบียนตามพระราชบัญญัตินี้

หลักเกณฑ์และวิธีการยื่นขอจดทะเบียน การรับจดทะเบียนการแก้ไขข้อมูลทางทะเบียน การยกเลิกหลักฐานการจดทะเบียน การกำหนดแบบการจดทะเบียนการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

มาตรา ๑๙ แฟรนไชส์ซอร์ต้องยื่นแบบการจดทะเบียนการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ตามแบบที่คณะกรรมการประกาศกำหนดซึ่งอย่างน้อยต้องมีรายการและหลักฐานประกอบการจดทะเบียนดังต่อไปนี้

(๑) ชื่อประเภทของธุรกิจแฟรนไชส์

(๒) ที่ตั้งของธุรกิจแฟรนไชส์

(๓) ประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ด้วยตนเองโดยมีสาขาอย่างน้อยสองสาขา ไม่น้อยกว่าสองปี และธุรกิจมีกำไรติดต่อกันไม่น้อยกว่าสองรอบปีบัญชีก่อนวันที่ยื่นจดทะเบียนการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ ทั้งนี้ การแสดงหลักฐานทางผลกำไรของธุรกิจให้เป็นไปตามที่นายทะเบียนประกาศกำหนด

(๔) ผู้ยื่นขอจดทะเบียนการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์จะต้องเป็นเจ้าของหรือมีสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาที่สามารถนำไปให้ผู้อื่นใช้ในการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ได้

(๕) มีคู่มือการปฏิบัติงานตามมาตรา ๓๒

(๖) ต้นแบบสัญญาการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ให้เป็นไปตามมาตรา ๒๗ โดยระบุข้อห้ามที่จะใช้บังคับกับแฟรนไชส์ซีในสัญญา

(๗) แผนการดำเนินธุรกิจที่แฟรนไชส์ซอร์จะใช้ในการส่งเสริมและควบคุมการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์

(๘) หลักฐานที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลที่ใช้ในการชักชวนหรือโฆษณาให้ผู้อื่นเข้าร่วมทำธุรกิจตามมาตรา ๒๕

(๙) เอกสาร และหลักฐานอื่นๆ ตามที่นายทะเบียนประกาศกำหนด ผู้ให้สิทธิในการประกอบธุรกิจจะต้องแจ้งแก้ไขข้อมูลทางทะเบียนตามวรรคหนึ่งให้เป็นปัจจุบันอยู่เสมอ

มาตรา ๒๐ ผู้ยื่นขอจดทะเบียนการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์จะต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

(๑) มีอายุไม่ต่ำกว่า ๒๐ ปีบริบูรณ์กรณีเป็นบุคคลธรรมดา และกรณีที่เป็นนิติบุคคลต้องเป็นนิติบุคคลที่จดทะเบียนตามกฎหมายไทย หรือนิติบุคคลที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายต่างประเทศและได้รับอนุญาตให้ประกอบธุรกิจในราชอาณาจักรตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว

(๒) มีถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักรหรือได้รับอนุญาตให้เข้ามาในราชอาณาจักรได้เป็นการชั่วคราวตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง

(๓) ไม่เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(๔) ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย

(๕) ไม่เคยต้องโทษตามคำพิพากษาหรือถูกเปรียบเทียบปรับในความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ เว้นแต่พ้นโทษมาแล้วไม่น้อยกว่าสามปีก่อนวันยื่นขอจดทะเบียน

(๖) ไม่เคยต้องโทษจำคุกตามคำพิพากษาในความผิดฐานฉ้อโกงประชาชน เว้นแต่พ้นโทษมาแล้วไม่น้อยกว่าสามปีก่อนวันยื่นขอจดทะเบียน

(๗) ไม่เคยถูกเพิกถอนการจดทะเบียนการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ตามพระราชบัญญัตินี้ ในระยะเวลาสามปีก่อนวันยื่นขอจดทะเบียนการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์

(๘) มีคุณสมบัติหรือไม่มีลักษณะต้องห้ามอื่นตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

ในกรณีนิติบุคคลเป็นผู้ขอจดทะเบียน กรรมการ ผู้จัดการ หรือผู้รับผิดชอบในการดำเนินการของนิติบุคคลนั้นต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามดังกล่าวในวรรคหนึ่ง และไม่เคยเป็นกรรมการ ผู้จัดการ หรือผู้รับผิดชอบในการดำเนินการของนิติบุคคลซึ่งเคยต้องโทษตามคำพิพากษาหรือถูกเปรียบเทียบปรับ หรือถูกเพิกถอนการจดทะเบียนการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ตามพระราชบัญญัตินี้ เว้นแต่พ้นมาแล้วไม่น้อยกว่าสามปีก่อนวันยื่นขอจดทะเบียน

มาตรา ๒๑ หากมีการทำสัญญาการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ ซึ่งแฟรนไชส์ซอร์ไม่มีถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักร และได้ให้สิทธิแก่แฟรนไชส์ซีในราชอาณาจักร แฟรนไชส์ซอร์จะต้องนำสัญญาการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์นั้นมาจดทะเบียนตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการประกาศกำหนดมิฉะนั้นสัญญาดังกล่าวจะไม่สามารถฟ้องบังคับได้ตามกฎหมาย

นายทะเบียนอาจสั่งให้ผู้ขอจดทะเบียนตามวรรคหนึ่งแปลเอกสารหรือหลักฐานต่างๆ เกี่ยวกับการขอจดทะเบียนที่เป็นภาษาต่างประเทศเป็นภาษาไทย

บทบัญญัติตามมาตรา ๑๙ (๒) และมาตรา ๒๐ มิให้ใช้บังคับกับการจดทะเบียนของแฟรนไชส์ซอร์
ที่ไม่มีถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักรเพื่อใช้ประกอบการจดทะเบียนตามมาตรา

มาตรา ๒๒ การอนุญาตให้แฟรนไชส์ซอร์ตามพระราชบัญญัตินี้จดทะเบียนให้พิจารณา
โดยคำนึงถึงผลดีและผลเสียต่อความปลอดภัยและความมั่นคงของประเทศ การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม
ของประเทศ ความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน ศิลปวัฒนธรรมและจารีตประเพณี
ของประเทศ การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ การพลังงานและการรักษาสิ่งแวดล้อม การคุ้มครองผู้บริโภค
ขนาดของกิจการ และการจ้างแรงงาน มาประกอบด้วย

เมื่อนายทะเบียนได้รับแบบการจดทะเบียนการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์และหลักฐาน
ตามมาตรา ๑๙ มาตรา ๒๐ หรือมาตรา ๒๑ แล้ว หากนายทะเบียนเห็นควรอนุญาตให้รับจดทะเบียน
ให้ออกหนังสือสำคัญแสดงการจดทะเบียนให้แก่ผู้จดทะเบียนโดยไม่ชักช้าเว้นแต่ผู้จดทะเบียน
ยังดำเนินการไม่ถูกต้องหรือไม่ครบถ้วนตามมาตรา ๑๙ มาตรา ๒๐ หรือมาตรา ๒๑ ให้นายทะเบียนแนะนำ
ให้ผู้จดทะเบียนดำเนินการให้ถูกต้องและครบถ้วนทุกเรื่องในคราวเดียวกันภายในสามสิบวันนับแต่วันที่
ได้รับแบบการจดทะเบียนการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์เมื่อได้ดำเนินการถูกต้องและครบถ้วนแล้ว
ให้นายทะเบียนรับจดทะเบียนพร้อมออกหนังสือสำคัญแสดงการจดทะเบียนให้แก่ผู้จดทะเบียนโดยพลัน

ในกรณีที่นายทะเบียนเห็นว่าไม่ควรอนุญาต หรือผู้จดทะเบียนไม่ดำเนินการให้ถูกต้อง
หรือครบถ้วนภายในเวลาที่กำหนด ให้นายทะเบียนมีคำสั่งไม่รับจดทะเบียนการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์
และให้นายทะเบียนแจ้งเป็นหนังสือพร้อมทั้งเหตุผลให้ผู้จดทะเบียนทราบภายในสิบห้าวันนับแต่
วันครบกำหนดเวลาให้ดำเนินการ

มาตรา ๒๓ หนังสือสำคัญแสดงการจดทะเบียนของแฟรนไชส์ซอร์ในคราวแรกให้มีอายุห้าปี
นับแต่วันที่ออก

แฟรนไชส์ซอร์ที่ประสงค์จะต่ออายุหนังสือสำคัญแสดงการจดทะเบียนให้ยื่นคำขอ
ก่อนหนังสือสำคัญแสดงการจดทะเบียนสิ้นอายุ

เมื่อได้ยื่นคำขอมารวดสองแล้ว ให้แฟรนไชส์ซอร์ประกอบกิจการต่อไปได้จนกว่า
นายทะเบียนจะสั่งไม่อนุญาตให้ต่ออายุหนังสือสำคัญแสดงการจดทะเบียน

หลักเกณฑ์และวิธีการขอต่ออายุหนังสือสำคัญแสดงการจดทะเบียนให้เป็นไปตามที่กำหนด
ในกฎกระทรวง

มาตรา ๒๔ ห้ามมิให้บุคคลใดที่ไม่ได้รับอนุญาตให้จดทะเบียนการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์
กระทำการดังต่อไปนี้

(๑) ใช้ชื่อหรือคำที่เป็นภาษาไทยหรือภาษาต่างประเทศซึ่งมีความหมายหรือทำให้เข้าใจได้ว่า
ผู้นั้นประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ในการประกอบธุรกิจหรือในดวงตราป้ายชื่อ หนังสือบอกกล่าวป่าวร้อง จดหมาย
ไว้วางใจหรือเอกสารอย่างอื่นเกี่ยวกับธุรกิจ เว้นแต่เป็นการใช้เพื่อขอจดทะเบียนตามมาตรา ๑๙

(๒) โฆษณาหรือชักชวนผู้อื่นให้เข้าร่วมทำธุรกิจโดยแอบอ้างว่าเป็นการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์

มาตรา ๒๕ ห้ามมิให้แฟรนไชส์ซอร์หรือตัวแทนทำการชักชวนหรือโฆษณา ด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือเกินความจริงเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ในการชักชวนหรือโฆษณาให้ผู้อื่นเข้าร่วมทำธุรกิจ

แฟรนไชส์ซอร์หรือตัวแทนมีหน้าที่ต้องเปิดเผยข้อมูลและรายละเอียดตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

มาตรา ๒๖ ห้ามมิให้แฟรนไชส์ซอร์หรือตัวแทน เรียกเงินมัดจำ ค่าตอบแทนหรือเงินใดๆ จากผู้รับสิทธิในการประกอบธุรกิจหรือบุคคลใดๆ ก่อนที่จะมีการทำสัญญาตามมาตรา ๒๗ เว้นแต่จะเป็นการเรียกค่าใช้จ่ายที่จำเป็นตามที่ได้จดทะเบียนไว้

มาตรา ๒๗ สัญญาการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ระหว่างแฟรนไชส์ซอร์และแฟรนไชส์ซี จะต้องทำเป็นหนังสือ และมีการระบุในเรื่องและรายละเอียดตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนดซึ่งอย่างน้อยต้องมีเรื่องดังต่อไปนี้

- (๑) วันที่ทำสัญญาและวันที่สัญญามีผลใช้บังคับ
- (๒) สิทธิ หน้าที่และความรับผิดชอบของแฟรนไชส์ซอร์ที่มีต่อแฟรนไชส์ซีรวมถึงหน้าที่ในการจัดฝึกอบรมและจัดให้มีคู่มือการปฏิบัติงานที่มีความชัดเจน ถูกต้องและครบถ้วนตามมาตรา ๓๒ ด้วย
- (๓) สิทธิ หน้าที่และความรับผิดชอบของแฟรนไชส์ซีที่มีต่อแฟรนไชส์ซอร์ผู้ให้สิทธิในการประกอบธุรกิจ
- (๔) ระยะเวลาและเขตพื้นที่พร้อมกับแผนที่โดยสังเขป (ในกรณีแฟรนไชส์ซีมีการกำหนดระยะเวลาหรือเขตพื้นที่)
- (๕) เงินมัดจำ ค่าตอบแทนหรือเงินใดๆ ที่แฟรนไชส์ซีต้องจ่ายให้แก่แฟรนไชส์ซอร์
- (๖) การต่อสัญญา การเลิกสัญญา การโอนสิทธิและการจ่ายเงินค่าใช้จ่ายเงินมัดจำ ค่าตอบแทน หรือเงินใดๆ เมื่อเลิกสัญญากรณีแฟรนไชส์ซอร์เป็นฝ่ายผิดสัญญา

มาตรา ๒๘ ในกรณีที่มีบทบัญญัติของกฎหมายอื่นกำหนดเรื่องการใช้สิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาต้องมีการจดทะเบียนไว้ แฟรนไชส์ซอร์มีหน้าที่ที่จะต้องจดทะเบียนการใช้สิทธิดังกล่าวให้ถูกต้องตามที่กำหนดในกฎหมายนั้นด้วย

มาตรา ๒๙ เมื่อแฟรนไชส์ซีตกลงทำสัญญาการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์กับแฟรนไชส์ซอร์แล้ว แฟรนไชส์ซอร์หรือตัวแทนมีหน้าที่ต้องเปิดเผยข้อมูลทั้งหมดที่จำเป็นในการประกอบธุรกิจ

ตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดแก่แฟรนไชส์ซีภายในหกสิบวันนับแต่วันทำสัญญา หากพ้นกำหนดเวลาดังกล่าวแล้วแฟรนไชส์ซอร์ไม่ดำเนินการแฟรนไชส์ซีมีสิทธิบอกเลิกสัญญาและแฟรนไชส์ซอร์จะต้องคืนเงินค่าใช้จ่าย เงินมัดจำค่าตอบแทนและเงินใดๆ ที่รับไว้ทั้งหมดแก่แฟรนไชส์ซี ทั้งนี้ไม่ตัดสิทธิแฟรนไชส์ซีที่จะเรียกร้องค่าเสียหายกับแฟรนไชส์ซอร์

มาตรา ๓๐ ห้ามมิให้แฟรนไชส์ซอร์บังคับให้แฟรนไชส์ซีต้องซื้อเช่าหรือเช่าซื้ออุปกรณ์สินค้าหรือบริการใดๆ จากแฟรนไชส์ซอร์ หรือแฟรนไชส์ซอร์กำหนดโดยไม่เป็นธรรม เว้นแต่เป็นอุปกรณ์ สินค้าหรือ

บริการที่จำเป็นเพื่อให้การประกอบธุรกิจของแฟรนไชส์ซีเป็นไปตามลักษณะ รูปแบบมาตรฐานและคุณภาพ ตามที่ แฟรนไชส์ซอร์กำหนด

มาตรา ๓๑ ในระหว่างอายุสัญญาการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ หากแฟรนไชส์ซอร์ โอนกิจการ หรือโอนสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาให้บุคคลอื่น ผู้รับโอนกิจการหรือสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา ต้องผูกพันตามสัญญาที่ผู้โอนได้ทำไว้กับแฟรนไชส์ซีด้วย

ผู้รับโอนกิจการหรือสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาตามวรรคหนึ่งจะต้องปฏิบัติตามเงื่อนไข ในมาตรา ๑๙ และมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๒๐ หรือได้จดทะเบียนสัญญาถูกต้อง ตามมาตรา ๒๑ แล้วแต่กรณีโดยแฟรนไชส์ซอร์จะต้องแจ้งการโอนกิจการต่อนายทะเบียนไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน ก่อนวันที่มีการทำสัญญาโอนกิจการ และผู้รับโอนจะต้องแจ้งการรับโอนกิจการดังกล่าวต่อนายทะเบียน ภายในกำหนดเจ็ดวันหลังวันที่มีการทำสัญญาโอนกิจการ ทั้งนี้ แฟรนไชส์ซอร์จะต้องแจ้งให้แฟรนไชส์ซีทราบ อย่างน้อยหกสิบวันก่อนวันที่มีการทำสัญญาโอนกิจการหรือโอนสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาด้วย

แฟรนไชส์ซีมีสิทธิเลือกที่จะผูกพันหรือบอกเลิกสัญญากับผู้รับโอนกิจการดังกล่าวก็ได้ โดยแจ้งให้แฟรนไชส์ซอร์ทราบภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งตามวรรคสอง ทั้งนี้หากแฟรนไชส์ซี ใช้สิทธิบอกเลิกสัญญาไม่ให้ถือเป็นการผิดสัญญาพร้อมทั้งแฟรนไชส์ซีมีสิทธิที่จะได้รับค่าตอบแทนหรือเงินใดๆ ที่แฟรนไชส์ซีได้จ่ายให้แก่แฟรนไชส์ซอร์คืนตามสัดส่วนโดยคำนวณจากระยะเวลาที่คงเหลืออยู่ที่แฟรนไชส์ซี จะต้องผูกพันตามสัญญาที่ได้มีการบอกเลิก

การโอนหุ้นเป็นจำนวนมากกว่ากึ่งหนึ่งของหุ้นในนิติบุคคลซึ่งเป็นผู้ให้สิทธิในการประกอบธุรกิจ ให้แก่บุคคลหนึ่ง ผู้ให้สิทธิในการประกอบธุรกิจจะต้องแจ้งให้แฟรนไชส์ซอร์ทราบ และให้นำความในวรรคสามมาใช้ บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๓๒ สิทธิในการประกอบธุรกิจต้องดำเนินการจัดให้มีการฝึกอบรมการปฏิบัติงาน และการประกอบธุรกิจให้แก่แฟรนไชส์ซอร์ควบคู่ไปกับการจัดให้มีคู่มือการปฏิบัติงานที่มีความชัดเจนถูกต้อง และครบถ้วน เพื่อให้แฟรนไชส์ซอร์สามารถปฏิบัติตามที่แฟรนไชส์ซอร์กำหนดได้

คู่มือการปฏิบัติงานตามวรรคหนึ่งต้องระบุเรื่องและรายละเอียดตามที่รัฐมนตรีประกาศ กำหนด

คู่มือการปฏิบัติงานต้องจัดทำเป็นภาษาไทย และนายทะเบียนอาจประกาศกำหนดให้จัดทำ คู่มือการปฏิบัติงานในรูปแบบอื่นนอกจากจัดทำเป็นหนังสือก็ได้

มาตรา ๓๓ แฟรนไชส์ซอร์ต้องไม่ประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ ประเภทเดียวกันโดยใช้ เครื่องหมายการค้าหรือเครื่องหมายบริการที่เหมือนกันหรือคล้ายคลึงกัน ซึ่งทำให้สาธารณชนสับสนหรือ หลงผิดไม่ว่าโดยตนเองหรือผ่านบริษัทในเครือของตนเอง อันเป็นการค้าแข่งกับแฟรนไชส์ซีที่เป็นคู่สัญญา ของตนภายในเขตพื้นที่ที่มีระยะห่างตามที่กำหนดไว้ในสัญญา หรือกระทำการใดๆ ที่จะก่อให้เกิดความเสียหาย หรือมีผลกระทบต่อ การประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ของแฟรนไชส์ซีตลอดอายุสัญญาการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ เว้นแต่ได้รับอนุญาตจากนายทะเบียน

ความในวรรคหนึ่ง ไม่ใช้บังคับแก่กิจการของแฟรนไชส์ซอร์ที่ได้ดำเนินการมาก่อนการจดทะเบียน

มาตรา ๓๔ ห้ามมิให้แฟรนไชส์ซีและตัวแทนเปิดเผยข้อมูลใดๆ เกี่ยวกับการประกอบธุรกิจ แฟรนไชส์ที่แฟรนไชส์ซอร์ได้ระบุห้ามเปิดเผยไว้ในสัญญา

มาตรา ๓๕ แฟรนไชส์ซอร์ที่ได้จดทะเบียนแล้ว มีหน้าที่ต้องส่งรายงานผลการประกอบธุรกิจ แฟรนไชส์ประจำปีตามแบบและรายละเอียดพร้อมด้วยหลักฐานที่นายทะเบียนประกาศกำหนดต่อพนักงาน เจ้าหน้าที่ ภายในห้าเดือนนับแต่วันสิ้นปี

ระยะเวลาตามวรรคหนึ่งให้คำนวณตามปีปฏิทิน

มาตรา ๓๖ กรณีปรากฏแก่นายทะเบียนในภายหลังว่าแฟรนไชส์ซอร์รายใดซึ่งได้จดทะเบียน การประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ตามพระราชบัญญัตินี้ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้าม หรือไม่ปฏิบัติตามที่ กำหนดไว้ในหนังสือสำคัญแสดงการจดทะเบียนหรือตามที่กฎหมายนี้กำหนด หรือไม่ปฏิบัติให้เป็นไป ตามสัญญาที่ทำไว้กับแฟรนไชส์ซี หรือมีการดำเนินการในลักษณะอันอาจเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่ แฟรนไชส์ซีหรือประชาชน เมื่อนายทะเบียนได้พิจารณาและมีคำสั่งไม่ต่ออายุหนังสือสำคัญแสดงการจดทะเบียน ตามมาตรา ๒๓ หรือมีคำสั่งเพิกถอนการจดทะเบียนแล้ว ให้แจ้งคำสั่งเป็นหนังสือพร้อมทั้งเหตุผลที่ไม่ต่ออายุ หรือเพิกถอนการจดทะเบียนให้ผู้ประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ที่ไม่ได้รับการต่ออายุหรือถูกเพิกถอนทราบภายใน สามสิบวันนับแต่วันที่มิคำสั่ง

เมื่อนายทะเบียนมีคำสั่งไม่ต่ออายุตามมาตรา ๒๓ หรือเพิกถอนการจดทะเบียนการประกอบ ธุรกิจแฟรนไชส์ของแฟรนไชส์ซอร์รายใด ให้แฟรนไชส์ซีซึ่งได้ทำสัญญากับแฟรนไชส์ซอร์รายนั้นมีสิทธิที่จะให้ แฟรนไชส์ซอร์ผูกพันตามสัญญาที่ได้ทำไว้กับแฟรนไชส์ซีต่อไปหรือบอกเลิกสัญญาก็ได้

ทั้งนี้หากแฟรนไชส์ซีใช้สิทธิบอกเลิกสัญญาไม่ถือเป็นการผิดสัญญา พร้อมทั้งแฟรนไชส์ซี มีสิทธิที่จะได้รับค่าตอบแทนหรือเงินใดๆ ที่แฟรนไชส์ซีได้จ่ายให้แก่แฟรนไชส์ซอร์คืนตามสัดส่วนโดยคำนวณจาก ระยะเวลาที่คงเหลืออยู่ที่แฟรนไชส์ซีจะต้องผูกพันตามสัญญาที่ได้มีการบอกเลิก

มาตรา ๓๗ ห้ามมิให้ผู้ประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ซึ่งถูกเพิกถอนการจดทะเบียนทำการชักชวน โฆษณา หรือประกอบธุรกิจแฟรนไชส์กับรายใหม่ต่อไปอีกนับตั้งแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งคำสั่งเพิกถอน การจดทะเบียน

มาตรา ๓๘ เพื่อพิทักษ์ประโยชน์ของประชาชน หรือเพื่อคุ้มครองผู้ประสงค์จะประกอบธุรกิจ แฟรนไชส์ นายทะเบียนมีอำนาจเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับชื่อของผู้ประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ที่ถูกเพิกถอนการจดทะเบียน และข้อมูลเกี่ยวกับการกระทำความผิดและการลงโทษบุคคลใดๆ ที่กระทำความผิดและถูกลงโทษตาม พระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๓๙ เพื่อพิทักษ์ประโยชน์ของผู้ประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ และเพื่อคุ้มครองผู้มีส่วนได้เสีย แฟรนไชส์ซอร์ที่ประสงค์จะเลิกประกอบกิจการ หรือหยุดประกอบกิจการเป็นการชั่วคราว ต้องได้รับ อนุญาตจากนายทะเบียนก่อน ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไข ที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

หมวด ๔
การอุทธรณ์

มาตรา ๔๐ ในกรณีนายทะเบียนมีคำสั่งไม่รับจดทะเบียนตามมาตรา ๒๒ คำสั่งไม่รับเปลี่ยนแปลงทางทะเบียนตามมาตรา ๑๙ วรรคสองคำสั่งไม่ต่ออายุหนังสือสำคัญแสดงการจดทะเบียนตามมาตรา ๒๓ คำสั่งเพิกถอนการจดทะเบียนตามมาตรา ๓๖ หรือคำสั่งไม่อนุญาตตามมาตรา ๓๙ ให้ผู้ยื่นคำขอหรือผู้ประกอบการแฟรนไชส์แล้วแต่กรณี มีสิทธิอุทธรณ์เป็นหนังสือต่อคณะกรรมการภายในสามสิบวัน นับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งคำสั่งไม่รับจดทะเบียนหรือไม่ต่ออายุใบอนุญาต หนังสือแจ้งคำสั่งเพิกถอน หรือคำสั่งเกี่ยวกับการขออนุญาตเลิกประกอบธุรกิจของนายทะเบียน

— คำวินิจฉัยของคณะกรรมการเป็นที่สุด

หลักเกณฑ์และวิธีการยื่นอุทธรณ์ และวิธีพิจารณาอุทธรณ์ ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

หมวด ๕
บทกำหนดโทษ

มาตรา ๔๑ ผู้ประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๙ มาตรา ๒๗ มาตรา ๒๙ มาตรา ๓๐ และมาตรา ๓๒ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาทและปรับอีกวันละไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท ตลอดระยะเวลาที่ไม่ปฏิบัติ

มาตรา ๔๒ ผู้ประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ใดฝ่าฝืนมาตรา ๓๕ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท

มาตรา ๔๓ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามหนังสือเรียกของนายทะเบียนหรือพนักงานเจ้าหน้าที่หรือไม่ยอมให้ข้อเท็จจริง หรือไม่ส่งเอกสารหรือหลักฐานเมื่อนายทะเบียนหรือพนักงานเจ้าหน้าที่สอบถามหรือเรียกตรวจสอบ หรือไม่ให้ความสะดวกแก่นายทะเบียนหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๑๕ โดยไม่มีเหตุอันสมควรต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และปรับอีกวันละไม่เกินหนึ่งพันบาทตลอดระยะเวลาที่ไม่ปฏิบัติ

มาตรา ๔๔ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของคณะกรรมการหรือคณะอนุกรรมการหรือไม่ยอมให้ข้อเท็จจริง หรือไม่ส่งเอกสารหรือหลักฐานเมื่อคณะกรรมการหรือคณะอนุกรรมการสอบถามหรือเรียกให้ส่งตามมาตรา ๑๓ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และปรับอีกวันละไม่เกินหนึ่งพันบาทตลอดระยะเวลาที่ไม่ปฏิบัติ

มาตรา ๔๕ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๘ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๔๖ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๒๔ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาทหรือทั้งจำทั้งปรับและปรับอีกวันละหนึ่งหมื่นบาทตลอดเวลาที่ยังฝ่าฝืนอยู่

ถ้าการกระทำความผิดตามมาตรา ๒๔ ได้กระทำโดยทุจริต เพื่อหลอกลวงผู้อื่นด้วยการแสดงข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อความจริงซึ่งควรบอกให้แจ้งผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สามเดือนถึงสามปี หรือปรับไม่เกินสามแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๔๗ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๒๕ วรรคหนึ่งต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สามเดือนถึงสามปี หรือปรับไม่เกินสามแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๔๘ ผู้ให้สิทธิในการประกอบธุรกิจหรือตัวแทนใดฝ่าฝืนมาตรา ๒๖ ต้องระวางโทษปรับเป็นจำนวนหนึ่งเท่า แต่ไม่เกินสองเท่าของจำนวนเงินดังกล่าว

มาตรา ๔๙ ผู้รับสิทธิในการประกอบธุรกิจหรือตัวแทนใดฝ่าฝืนมาตรา ๓๔ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๕๐ ผู้ประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ใดฝ่าฝืนมาตรา ๓๓ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ และปรับอีกวันละหนึ่งหมื่นบาทตลอดระยะเวลาที่ฝ่าฝืน

มาตรา ๕๑ ผู้ประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ใดฝ่าฝืนมาตรา ๓๗ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๕๒ ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดซึ่งต้องรับโทษตามพระราชบัญญัตินี้เป็นนิติบุคคล ถ้าการกระทำความผิดของนิติบุคคลนั้นเกิดจากการสั่งการหรือการกระทำของบุคคลใดหรือไม่สั่งการหรือไม่กระทำการอันเป็นหน้าที่ที่ต้องกระทำของกรรมการผู้จัดการ หุ่นส่วนผู้จัดการหรือบุคคลใดซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของนิติบุคคลนั้น ผู้นั้นต้องรับโทษตามที่บัญญัติไว้สำหรับความผิดนั้นๆ ด้วย

มาตรา ๕๓ บรรดาความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ที่มีโทษปรับสถานเดียวให้นายทะเบียนมีอำนาจเปรียบเทียบได้

เมื่อผู้ต้องหาชำระค่าปรับตามที่เปรียบเทียบภายในระยะเวลาที่กำหนดแล้ว ให้ถือว่าคดีเลิกกันตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

ถ้าผู้ต้องหาไม่ยินยอมตามที่เปรียบเทียบหรือเมื่อยินยอมแล้วไม่ชำระเงินค่าปรับภายในเวลาที่กำหนดให้ดำเนินคดีต่อไป

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๕๔ ผู้ซึ่งประกอบธุรกิจแฟรนไชส์อยู่แล้วในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ หากประสงค์จะประกอบธุรกิจนั้นต่อไป ให้แจ้งการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ต่อนายทะเบียน ตามหลักเกณฑ์ และวิธีการที่นายทะเบียนกำหนดภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

.....
นายกรัฐมนตรี

บันทึกวิเคราะห์สรุป

สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ พ.ศ. ....

สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติได้เสนอร่างพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ พ.ศ. .... ต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และได้จัดทำบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ ดังต่อไปนี้

๑. เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ

ปัจจุบัน ธุรกิจแฟรนไชส์เติบโตอย่างต่อเนื่อง จากข้อมูลทางสถิติในปี พ.ศ. ๒๕๕๖ พบว่าในประเทศไทยมีผู้ประกอบการธุรกิจแฟรนไชส์ทั้งของชาวไทยและชาวต่างชาติรวมทั้งสิ้น ๔๗๗ รายมีสาขาธุรกิจรวม ๔๒,๖๘๑ สาขา โดยมีมูลค่าตลาดสูงถึง ๑๘๔,๑๒๐ ล้านบาท และประเมินการขยายตัวร้อยละ ๒๐ - ๓๐ ต่อปี

ในต่างประเทศ พบว่าประเทศที่พัฒนาแล้วกว่า ๔๐ ประเทศทั่วโลก เช่น สหรัฐอเมริกา ออสเตรเลีย และประเทศในภูมิภาคเอเชีย อาทิ เกาหลีใต้ มาเลเซีย เวียดนาม อินโดนีเซีย เป็นต้น มีการตรากฎหมายแฟรนไชส์เพื่อควบคุมการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ภายในประเทศของตน

สำหรับประเทศไทยนั้น ปัจจุบันยังไม่มีกฎหมายว่าด้วยการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ใช้เป็นการเฉพาะ หากพิจารณาจากการที่แฟรนไชส์ซอร์มีอำนาจต่อรองสูงกว่าแฟรนไชส์ซีประกอบกับแฟรนไชส์ซอร์เป็นฝ่ายที่เป็นผู้ร่างสัญญาและข้อกำหนดต่างๆ ในสัญญาพบว่าบทกฎหมายในปัจจุบันที่เกี่ยวข้องกับการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์มีเป็นจำนวนมาก อาทิ ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ พระราชบัญญัติความลับทางการค้า พ.ศ. ๒๕๔๕ หรือพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๔๒ รวมทั้งกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจนั้นๆเป็นการเฉพาะ แต่ยังไม่เพียงพอที่จะใช้บังคับเพื่อให้เกิดความเป็นธรรมในการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ และยังไม่ครอบคลุมในหลายกรณี เช่น การกำกับดูแลผู้ประกอบการจากต่างประเทศที่มีได้มีภูมิลำเนาในประเทศไทยซึ่งให้แฟรนไชส์แก่ผู้ประกอบการในประเทศไทย การควบคุมรูปแบบของสัญญาแฟรนไชส์ซึ่งมีลักษณะเฉพาะ รวมถึงการกำหนดมาตรฐานเกี่ยวกับสิทธิ หน้าที่ และความรับผิดชอบของผู้ประกอบธุรกิจแต่ละฝ่าย นอกจากนี้ยังขาดหน่วยงานที่ทำหน้าที่ควบคุมและลงโทษต่อการปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรมในธุรกิจแฟรนไชส์อีกด้วย

ดังนั้น เพื่อจัดระเบียบการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ในประเทศไทย รวมทั้งเพื่อพัฒนา ส่งเสริม และสนับสนุนการประกอบธุรกิจประเภทนี้ อีกทั้งเพื่อสร้างความเป็นธรรมแก่แฟรนไชส์ซอร์และแฟรนไชส์ซี รวมทั้งทำให้ธุรกิจแฟรนไชส์เติบโตอย่างเป็นระบบ เพื่อรองรับการเปิดตลาดสู่ประเทศสมาชิกประชาคมอาเซียน และตลาดสากล

๒. สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

การร่างกฎหมายการประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ได้นำร่างพระราชบัญญัติที่มีอยู่เดิมของกระทรวงพาณิชย์มาใช้เป็นต้นร่างในการศึกษาและทำการปรับเนื้อหาและถ้อยคำต่างๆ โดยวิธีการศึกษาเปรียบเทียบกับกฎหมายแฟรนไชส์ในต่างประเทศ ได้แก่ สหรัฐอเมริกา เกาหลีใต้ มาเลเซีย เวียดนาม และอินโดนีเซีย สำหรับมาตรการการกำกับดูแลธุรกิจแฟรนไชส์ในด้านต่างๆ รวมทั้งเทียบเคียงกฎหมายภายใน

เกี่ยวกับการประกอบธุรกิจในเรื่องหาส่วนที่มีความเกี่ยวข้องกัน เพื่อเกิดความสอดคล้องสามารถสรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติที่มีการปรับเนื้อหา ดังนี้

๒.๑ นิยามศัพท์กำหนดนิยามศัพท์ในภาษาไทย ดังนี้

- "แฟรนไชส์" เป็น "การอนุญาตให้ใช้สิทธิทางการค้าในสินค้าและบริการ"
- "แฟรนไชส์ซอร์" เป็น "ผู้ให้สิทธิในการประกอบธุรกิจ"
- "แฟรนไชส์ซี" เป็น "ผู้รับสิทธิในการประกอบธุรกิจ"

๒.๒ หลักการจดทะเบียน (มาตรา ๑๘ และ มาตรา ๒๑)

- ผู้ให้สิทธิฯ ในประเทศไทย : กำหนดให้มีการจดทะเบียนขอใบอนุญาต
- ผู้ให้สิทธิฯ ที่อยู่ต่างประเทศ : กำหนดให้ต้องจดทะเบียนสัญญาที่มีการให้สิทธิในการประกอบธุรกิจในประเทศไทย มิฉะนั้นจะไม่สามารถฟ้องบังคับในประเทศไทยได้

๒.๓ จัดตั้งคณะกรรมการผู้ใช้อำนาจตามกฎหมาย (มาตรา ๖ มาตรา ๗ และมาตรา ๑๐)

- ปลัดกระทรวงพาณิชย์เป็นประธาน และมีคณะกรรมการโดยตำแหน่ง และผู้ทรงคุณวุฒิที่รัฐมนตรีแต่งตั้งรวม ๑๒ คน

- ทำหน้าที่ กำหนดนโยบาย ออกประกาศ หรือระเบียบตามที่กฎหมายนี้กำหนด รวมทั้งพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์คำสั่งนายทะเบียน และพิจารณาให้ดำเนินคดีต่อการกระทำที่ไม่ถูกต้องหรือไม่เป็นธรรมแทนผู้รับสิทธิฯ

- มีวาระดำรงตำแหน่งครั้งละ ๔ ปี

๒.๔ กำหนดรายการจดทะเบียนและต้นแบบของสัญญา (มาตรา ๑๔ และมาตรา ๒๗)

- รายการจดทะเบียน : จะต้องประกอบด้วย ชื่อและประเภทธุรกิจของผู้ให้สิทธิฯ รวมทั้งที่ตั้ง ความเป็นเจ้าของสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา คู่มือปฏิบัติงาน ข้อมูลที่ใช้โฆษณาชักชวนประกอบธุรกิจ และต้นแบบของสัญญา เป็นต้น

- ต้นแบบของสัญญา : ต้องระบุ วันที่ สิทธิหน้าที่ของคู่สัญญา ระยะเวลาผูกพันและเขตพื้นที่ประกอบธุรกิจ รวมทั้งค่าตอบแทน หรือเงินใดๆ ที่ผู้รับสิทธิฯ ต้องชำระ และเงื่อนไขการต่อเลิก หรือโอนสัญญา เป็นต้น

๒.๕ กำหนดอำนาจนายทะเบียน (อธิบดีกรมพัฒนา) (มาตรา ๒๒ และมาตรา ๓๖)

- สามารถใช้ดุลพินิจพิจารณารับจดทะเบียน โดยพิจารณาถึงผลดีผลเสียต่อเศรษฐกิจของประเทศโดยรวม

- สามารถเพิกถอนทะเบียนได้ หากมีการทำผิดกฎหมายหรือสัญญา

๒.๖ กำหนดสิทธิและหน้าที่ตามกฎหมายของผู้ให้สิทธิฯ และผู้รับสิทธิฯ (มาตรา ๒๔ มาตรา ๓๐ และมาตรา ๓๒ ถึง มาตรา ๓๕)

- ผู้ให้สิทธิฯ : มีหน้าที่เปิดเผยข้อมูลที่จำเป็นในการประกอบธุรกิจให้แก่ผู้รับสิทธิฯ (มาตรา ๒๔) หน้าที่จัดฝึกอบรมและคู่มือปฏิบัติงาน(มาตรา ๓๒) หน้าที่ส่งรายงานประกอบธุรกิจประจำปี

ต่อนายทะเบียน (มาตรา ๓๕) รวมทั้งห้ามบังคับให้ผู้รับสิทธิซื้ออุปกรณ์หรือสินค้าโดยไม่เป็นธรรม (มาตรา ๓๐) และห้ามค้าแข่งกับผู้รับสิทธิภายในพื้นที่ตามที่กำหนดในสัญญา(มาตรา ๓๓) เป็นต้น

- ผู้รับสิทธิ : ต้องไม่เปิดเผยข้อมูลความลับทางการค้าของผู้ให้สิทธิที่ระบุไว้ตามสัญญา (มาตรา ๓๔) รวมทั้งให้สิทธิผู้รับสิทธิเลือกที่จะให้สัญญามีผลใช้บังคับต่อไป หรือเลิกสัญญาก็ได้หากผู้ให้สิทธิโอนกิจการ หรือสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาให้ผู้อื่น (มาตรา ๓๑) รวมถึงกรณีผู้ให้สิทธิถูกเพิกถอนหรือไม่ได้รับการต่อใบอนุญาตด้วย (มาตรา ๓๖) เป็นต้น

๒.๓) บทกำหนดโทษระวางโทษเป็น ๓ กลุ่มหลัก ได้แก่

- โทษปรับสถานเดียว : กรณีผู้ให้สิทธิไม่ส่งรายงานประจำปี หรือไม่ใช่ต้นแบบสัญญา หรือไม่จัดเตรียมคู่มือให้ผู้รับสิทธิ เป็นต้น

- โทษจำคุกและปรับสถานเบา (จำคุก ๑ เดือน ปรับ ๑ หมื่น) : กรณีไม่ปฏิบัติตามคำสั่งเจ้าหน้าที่หรือคณะกรรมการฯ เป็นต้น

- โทษจำคุกและปรับสถานหนัก(จำคุก ๑ -๓ ปี ปรับ ๑-๓ แสน) : กรณีโฆษณาหรือชักชวนโดยแอบอ้างว่าเป็นผู้ให้สิทธิ หรือกรณีผู้ให้สิทธิโฆษณาหรือชักชวนด้วยข้อความเท็จหรือเกินจริง เป็นต้น